

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

دفترچه اول

گروه آزمایشی علوم تجربی

آزمون ۲۶ خرداد ماه ۱۴۰۲

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	زیست‌شناسی	۴۵	۱	۴۵	۴۵ دقیقه	۴۵ سؤال ۴۵ دقیقه

۱- کدام یک از گزینه‌های زیر عبارت را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول، در ارتباط با وجه ..... آزمایشات گریفیت و ایوری می‌توان گفت که .....»

(۱) تمایز - در آزمایش‌های گریفیت برخلاف ایوری انتقال ماده و راثتی درون بدن جانور انجام شد.

(۲) تشابه - عصاره استخراج شده از باکتری‌های پوشینه‌دار سبب مرگ جانور مورد آزمایش نشد.

(۳) تشابه - هر دو متوجه شدند که ماده و راثتی از جنس متنوع‌ترین مولکول‌های زیستی نیست.

(۴) تمایز - آزمایش‌های ایوری برخلاف گریفیت، سبب شناخته‌شدن نوکلئیک اسیدها شد.

۲- کدام عبارت، به طور معمول در ارتباط با طول عمر گیاهان نهاندانه نادرست است؟

(۱) همه گیاهان یک‌ساله، فقط یکبار رشد زایشی دارند.

(۲) همه گیاهان دو‌ساله، فقط یکبار رشد زایشی دارند.

(۳) همه گیاهان چندساله، هر ساله رشد زایشی دارند.

(۴) همه گیاهان چندساله، هر ساله رشد رویشی دارند.

۳- نوعی جانور بی‌مهره مطرح شده در کتاب درسی به کمک موقعیت خورشید در آسمان، در پاسخ به تغییر فصل و کاهش منابع

مورد نیاز نوعی رفتار به شکل جابه‌جایی طولانی رفت و برگشتی انجام می‌دهد. کدام گزینه درباره این جانور صحیح است؟

(۱) هر ماده دفعی پیکر جانور، از طریق لوله‌هایی با یک انتهای بسته به ابتدای روده وارد می‌شوند.

(۲) هر مجرای تنفسی نایدیسی در مجاورت یاخته‌های زنده، به یک منفذ تنفسی متصل شده است.

(۳) هر یاخته مؤثر در پاسخ به محرك‌های محیطی مختلف، دارای رشته‌های آکسون و دندریت است.

(۴) هر یاخته عصبی مؤثر در تعیین جهت پرواز جانور، در تولید ماده‌های دفعی نیتروژن دار نقش دارد.

۴- چند مورد در ارتباط با همه کاتالیزورهای زیستی بدن انسان صادق است که در فرایند همانندسازی دنا (DNA) هسته‌ای

شرکت دارند؟

الف: توسط رناتن (ریبوزوم)‌های متصل شونده به شبکه آندوپلاسمی تولید شده‌اند.

ب: در جدا شدن هیستون‌ها و باز شدن مارپیچ دنا (DNA) قادر نقش هستند.

ج: می‌توانند در همانندسازی بیش از یک مولکول دنا (DNA) شرکت کنند.

د: فقط میزان انرژی فعال‌سازی یک نوع واکنش شیمیایی را کاهش می‌دهند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در یک چرخه تخدمانی و رحمی بعد از بلوغ یک زن سالم، ..... از لحظه زمانی بر ..... تقدم دارد.»

(۱) شروع پروفاز ۱ اووسیت اولیه - آزاد شدن اووسیت ثانویه از تخدمان

(۲) وقوع بازخورد مثبت - خروج مایع فولیکولی

(۳) افزایش ضخامت دیواره داخلی رحم توسط پروژسترون - افزایش یکباره استروژن

(۴) شروع تخریب یاخته‌های مخاط دیواره رحم - شروع کاهش استحکام همه دیواره‌های رحم

۶- یاخته‌های دیواره اولین محلی در نفرون که در آن مولکول گلوكز درون مجرای نفرون از یک طرف یاخته‌های دیواره نفرون به

داخل سیتوپلاسم آنها وارد و سپس از طرف دیگر آنها خارج می‌شود، چه مشخصه‌ای دارند؟

(۱) ریزکیسه‌های متعدد آنها، بیشتر در بخش نزدیک به غشای پایه قرار گرفته‌اند.

(۲) همه میتوکندری‌ها، به طور عمود بر غشای پایه و مجاور این ساختار قرار دارند.

(۳) هسته تقریباً گرد یاخته در بخش قاعده‌ای و مجاور فورفتگی غشا قرار گرفته است.

(۴) هر مولکول گلوكز وارد شده به درون آن‌ها، طی تراوش وارد نفرون شده است.

۷- کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در سطحی از ساختار هر پروتئین که مبنای تشکیل ساختاری است که آرایش زیرواحدها در آن رخ می‌دهد، سطح ساختاری که عامل اصلی ایجاد تنوع در پروتئین‌ها است، فقط

(۱) برخلاف - پیوندهای هیدروژنی و اشتراکی در تثبیت ساختار پروتئین نقش دارد.

(۲) همانند - کربن مرکزی آمینواسید، در اطراف خود به گروه‌های غیریکسانی متصل است.

(۳) برخلاف - از طریق تاخورده‌گی بیشتر مارپیچ‌ها، پروتئین‌ها به شکل‌های متفاوتی در می‌آیند.

(۴) همانند - برخی اتم‌های کربن، با گروه‌های آمینی و اسیدی پیوند‌های اشتراکی تشکیل می‌دهند.

۸- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در نوعی گیاه نهاندانه دیپلولوئید با گل‌های کامل، یاخته‌های شرکت‌کننده در فرایند لقادم مضاعف،

الف: همه - در زمان تشکیل توسط یاخته‌های دیپلولوئید احاطه شده‌اند.

ب: فقط بعضی از - در ساختار داخلی ترین حلقه گل تولید شده‌اند.

ج: همه - مستقیماً حاصل تقسیمی بدون کاهش عدد کروموزومی هستند.

د: فقط بعضی از - با ورود به لوله گرده، از کلاله به سمت تخمک حرکت می‌کنند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۹- در ارتباط با مویرگ‌های بدن یک مرد سالم و بالغ می‌توان گفت

(۱) هر مویرگی که یاخته‌های پوششی آن با یکدیگر ارتباط تنگانگی دارند، ضخیم‌ترین غشای پایه را در بین سایر انواع مویرگ‌ها دارد.

(۲) هر مویرگی که گازهای تنفسی را به صورت محلول در خود دارد، می‌تواند دارای بندارهای در ابتدای خود باشد.

(۳) هر مویرگی که در پرزهای روده باریک مشاهده می‌شود، خون خود را در نهایت به قلب وارد می‌کند.

(۴) هر مویرگ خونی که فاقد حفره بین یاخته‌ای در دیواره است، دارای غشای پایه پیوسته است.

۱۰- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟

«در صورت .....، تنظیم بیان ژن پس از رونویسی رخ داده است.»

الف: اتصال بعضی رناهای کوچک به رناپیک

ب: ایجاد هر نوع خمیدگی در بخشی از دنا

ج: تغییر در طول عمر مولکول رناپیک

د: تغییر در تعداد هیستون‌های کروموزوم

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۱- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در یک مرد سالم و بالغ، فقط بعضی از یاخته‌های مسیر اسپرم‌زاپی که .....»

(۱) دو مجموعه کروموزومی در هسته خود دارند، در نزدیکی سطح خارجی لوله‌های اسپرم ساز قرار دارند.

(۲) تحت تأثیر هورمون جنسی تستوسترون قرار می‌گیرند، توانایی تشکیل تاژک در بخش انتهایی خود را دارند.

(۳) دارای ارتباط سیتوپلاسمی با سایر یاخته‌ها هستند، توانایی تجزیه پروتئین اتصالی ناحیه سانترومر ها را دارند.

(۴) توانایی تشکیل رشته‌های دوک تقسیم در سیتوپلاسم را دارند، در تماس با غشای یاخته‌های سرتولی قرار دارند.

۱۲- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«به طور معمول ..... نمی‌تواند از ویژگی‌های پیکهای شیمیایی مشاهده شده در خون باشد.»

(۱) دوار عبور از فضای بین یاخته‌های پوششی برای رسیدن به یاخته هدف

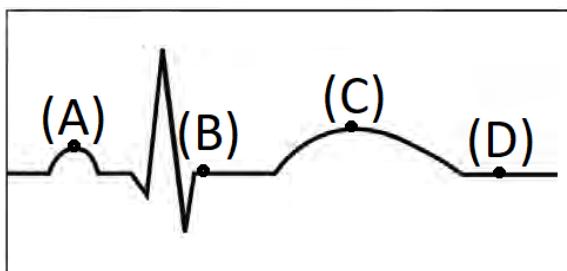
(۲) افزایش دادن فعالیت آنزیم آنیدرازکربنیک در گویچه قرمز

(۳) ساخته شدن توسط اندامی غیر از غدد درون‌ریز اصلی

(۴) اتصال به مولکول‌های گیرنده پس از عبور از مجرای غده

۱۳- با توجه به نوار قلب زیر، کدام گزینه، به ترتیب از راست به چپ، بیانگر نقاطی است که در آن‌ها وقایع «الف» تا «د» رخ می‌دهد؟

الف: خون در داخل دهلیزها، انباشته می‌شود.

ب: وضعیت دریچه‌های سینی مشابه وضعیت دریچه سه‌لختی در نقطه A است.

ج: فشار وارد شده توسط دیواره سرخرگ آئورت باز شده به خون، قابل ثبت است.

د: فشار خون در سرخرگ آئورت نسبت به بطن چپ بیشتر است.

C - A - B - D (۱)

A - D - C - B (۲)

B - A - D - C (۳)

B - D - C - A (۴)

۱۴- براساس اطلاعات کتاب درسی، کدام گزینه در ارتباط با مراحل رونویسی در اوگلنا، درست است؟

۱) در مرحله پایان همانند مرحله طویل شدن، امکان مشاهده پیوند اشتراکی بین نوکلتویدهای مکمل رشتة دنا وجود ندارد.

۲) در مرحله طویل شدن برخلاف مرحله آغاز، شکسته شدن پیوند اشتراکی بین مولکول‌های دنا و رنا قابل مشاهده است.

۳) در مرحله طویل شدن برخلاف مرحله پایان، توالی رنای در حال تولید قطعاً با توالی رشتة رمزگذار دنا یکسان است.

۴) در مرحله آغاز همانند مرحله طویل شدن، در حباب رونویسی قطعاً بیش از یک بخش کربوهیدرات در ساختار آن یافت می‌شود.

۱۵- طبق مطالب فصل ۹ زیست‌شناسی یازدهم، فقط یکی از هورمون‌های گیاهی ..... نقش دارد.

۱) به طور طبیعی در آزادسازی آنزیم‌های مؤثر در تجزیه دیواره یاخته‌های پارانشیمی

۲) در بین ارتباط سیتوپلاسمی دو یاخته گیاهی مجاور هم در یک بافت

۳) به طور طبیعی در مهار رشد جوانه سازنده عامل خم شدن گیاه به سمت نور یک جانبه

۴) در تشکیل میوه‌های بدون دانه همانند درشت تر کردن میوه‌های گیاه

۱۶- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در ارتباط با سطوح سازمان‌بایی حیات، در کوچک‌ترین سطحی که از کنار هم قرار گرفتن موجودات زنده ایجاد می‌شود، سطحی که تأثیر عوامل زنده و غیرزنده محیط بر یکدیگر برای اولین بار در آن مشاهده شد، .....»

الف: نسبت به - گونه‌هایی کمتری از جانداران زنده‌ی می‌کنند.

ب: برخلاف - همه افراد لزوماً در یک زمان و مکان زنده‌ی می‌کنند.

ج: بر عکس - فقط یک اجتماع وجود دارد که عوامل غیرزنده محیط بر آن تأثیر ندارند.

د: همانند - تعامل بین افرادی که دارای تفاوت‌های ژنی با هم هستند، قابل مشاهده است.

۱) ۱ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴)

۱۷- در یک خانواده مادر فاقد کربوهیدرات‌های مربوط به گروه خونی است و پدر مبتلا به هموفیلی دارای تنها یک نوع کربوهیدرات مربوط به گروه خونی در غشای گویچه‌های قرمز خود است، پسر خانواده مبتلا به هموفیلی و دارای ژنتیک خالص از نظر گروه خونی است. تولد کدام فرزند در این خانواده غیرممکن است؟

۱) دختری دارای گروه خونی مشابه مادر خود و سالم از نظر فرایند لخته شدن خون

۲) پسری فاقد هر دو نوع کربوهیدرات گروه خونی و سالم از نظر فرایند لخته شدن خون

۳) دختری دارای هر دو نوع کربوهیدرات گروه خونی و فاقد اختلال در فرایند لخته شدن خون

۴) پسری دارای فقط یک نوع کربوهیدرات گروه خونی و فاقد اختلال در فرایند لخته شدن خون

۱۸- با توجه به مراحل تقسیم رشتمان(میتوز) طبیعی یاخته‌پوششی زنده، در مرحله بین مرحله سه و پنج، کدام مورد انجام می‌شود؟

۱) حرکت فام تن(کروموزوم)‌های دختری به سمت دو قطب هسته

۲) افزایش تعداد سانترومراهی متصل به رشتلهای دوک در هر فام تن

۳) رسیدن فشردگی فام تن‌ها به حداقل مقدار خود در طی تقسیم

۴) جدا شدن فامینک‌ها از یکدیگر به دلیل تجزیه پروتئین در محل سانتروم

۱۹- در خصوص یاخته‌های دستگاه اینمنی مطرح شده در کتب درسی در یک انسان بالغ، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) هر یاخته‌ای که قادر به شناسایی یاخته‌های خودی از بیگانه است، دارای نوعی گیرنده آنتی‌ژنی در غشای خود است.
- (۲) هر یاخته‌ای که با ترشح پروفورین نقش دفاعی خود را ایفا می‌کند، می‌تواند در شرایطی یاخته‌های خاطره و عمل کننده تولید کند.
- (۳) هر یاخته‌ای که در بروز قرمزی و آبریزش بینی در طی حساسیت نقش دارد، می‌تواند از طریق دیاپذ از دیواره رگ خونی عبور کند.
- (۴) هر یاخته‌ای که با رائه آنتی‌ژن به یاخته اینمنی باعث فعال شدن آن در گره لنفی می‌شود، از یاخته بنیادی میلوبئیدی منشأ گرفته است.

۲۰- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«نوعی مولکول زیستی که ..... مولکول‌های زیستی که .....»

- (۱) ساختار شکر و قند خوراکی را به وجود می‌آورد، برخلاف همه – عنصر نیتروژن دارند، واحد پیوند(ها) بین حلقه‌های چندضلعی است.
  - (۲) در کاغذسازی و تولید انواع پارچه کاربرد دارد، همانند بعضی از – در غشای یاخته چانوری یافت می‌شوند، عنصر هیدروژن دارد.
  - (۳) بیشتر انرژی انقباضی ماهیچه‌ها، حاصل سوختن آن است، برخلاف همه – مرتبط با زن هستند، در چرخه کربس مصرف می‌شود.
  - (۴) در ایجاد حباب همانندسازی در دنا نقش دارد، همانند بعضی از – عنصر فسفر دارند، سرعت واکنش(های) شیمیایی را افزایش می‌دهد.
- ۲۱- صفت رنگ ذرت دارای سه جایگاه ژنی است که هر کدام دو دگره (آل)، دارد و برای نشان دادن ژن‌ها در این سه جایگاه از حروف بزرگ و کوچک استفاده می‌کنیم. دگره (آل)‌های بارز، نشانگر رنگ قرمز و دگره‌های نهفته، رنگ سفید را به وجود می‌آورند. کدام دو ذرت از نظر رنگ شباهت بیشتری به یکدیگر دارند و در فاصله یکسانی از ذرت کاملاً سفید و ذرت کاملاً قرمز هستند؟
- (۱) ذرتی که دو جایگاه ژنی خالص بارز و یک جایگاه ژنی نهفته دارد و ذرتی که دو جایگاه ژنی ناخالص و یک جایگاه ژنی خالص بارز دارد.
  - (۲) ذرتی که دو جایگاه ژنی نهفته و یک جایگاه خالص بارز دارد و ذرتی که دو جایگاه ژنی ناخالص و یک جایگاه ژنی نهفته دارد.
  - (۳) ذرتی که فقط دارای یک جایگاه ژنی خالص بارز و یک جایگاه نهفته است و ذرتی که سه جایگاه ژنی ناخالص دارد.
  - (۴) ذرتی که سه جایگاه ژنی ناخالص دارد و ذرتی که فقط دو جایگاه ژنی ناخالص دارد.

۲۲- کدام گزینه، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«به‌طور معمول، در هر ..... بدن انسان که ..... یافت می‌گردد، ..... نیز ساخته می‌شود.»

- (۱) یاخته – فاکتور داخلی – کلریدریپک‌اسید
- (۲) یاخته – یون بی‌کربنات – ماده مخاطی
- (۳) اندام – نمک‌های صفرایی – آنزیم(ها)
- (۴) اندام – لیپوپروتئین کم‌چگال – اریتروپویتین

۲۳- با توجه به مطالب کتاب درسی، کدام گزینه درباره هر جانداری صحیح است که می‌تواند به تنها‌یی تولیدمثل جنسی انجام دهد؟

- (۱) سازوکارهایی دارد که بیگانه‌ها را براساس ویژگی‌های اختصاصی آن‌ها شناسایی می‌کند.
- (۲) طی تولید مثل جنسی، وقوع نوعی تقسیم کاهشی با دو مرحله کلی ضروری است.
- (۳) حداقل در بخشی از زندگی خود می‌تواند از جایی به جای دیگری حرکت کند.
- (۴) در پیکر خود، هر دو نوع ساختار (اندام) تولیدمثلی نر و ماده را دارا می‌باشد.

۲۴- در پی یک بار با هم ماندن یک جفت کروموزوم در یکی از مراحل میوز، ..... گامت‌ها تعداد کروموزوم غیرطبیعی خواهند داشت. به‌طور قطع در این مرحله از تقسیم .....

- (۱) نصف – امکان تبادل قطعات کروموزومی طی کراسینگ اور قابل مشاهده است.
- (۲) همه – تعداد کروموزوم‌های یاخته در ابتدا و انتهای این مرحله با هم متفاوت است.
- (۳) نصف – بعد از دور شدن دو سانتریول از یکدیگر، دوک تقسیم بین آن‌ها ایجاد می‌شود.
- (۴) همه – به دلیل کوتاه شدن رشته‌های دوک، ساختارهای چهار کروماتیدی از بین می‌روند.

۲۵- در جمعیتی از زنبورهای عسل که همگی زاده‌های ملکه هستند، ال A مربوط به شاخص بلند و ال b مربوط به شاخص کوتاه است. همچنین ال B مربوط به رنگ تیره و ال b مربوط به رنگ روشن است. اگر ژنوتیپ ملکه به صورت AaBB باشد، در این جمعیت می‌توان بیان داشت که همه زنبورهای ..... هستند.

- (۱) روش، نر (۲) ماده، تیره (۳) نر، شاخص کوتاه (۴) کارگر، شاخص بلند

۲۶- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در لایه ماهیچه‌ای لوله گوارش انسان، ..... و در لایه مخاطی آن ..... وجود ندارد.»

- (۱) شبکه یاخته‌های عصبی – بافت چربی
- (۲) بافت چربی – شبکه یاخته‌های عصبی
- (۳) بافت پیوندی متراکم – مویرگ‌های خونی
- (۴) بافت پیوندی سست – شبکه یاخته‌های عصبی

۲۷- با توجه به غدد مطرح شده در کتاب درسی، چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در انسان، ..... غدد درون‌ریزی که در ..... قرار دارند، ..... »

الف: هیچ‌یک از - مجاورت نای - به صورت مستقیم تحت تأثیر هورمون(های) آزادکننده قرار نمی‌گیرند.

ب: همه - ناحیه مغز - مایع مغزی نخاعی تولیدشده در بطن سوم در حفاظت از آنها دارای نقش است.

ج: فقط بعضی از - نزدیکی کلیه - باعث افزایش شدید نیروی وارد شده از سوی خون بر دیواره رگ می‌شوند.

د: همه - نزدیکی حنجره - می‌توانند در نوعی بافت پیوندی با رسوب نمک‌های کلسیم گیرنده داشته باشند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۸- کدام گزینه برای تکمیل صحیح عبارت زیر مناسب است؟

«افزایش مدت زمان فعالیت پلاسمایی آنزیم پلاسمین به کمک مهندسی پروتئین می‌تواند در نتیجه بروز نوعی جهش صورت

گیرد که ..... »

(۱) موجب افزایش مدت زمان اتصال رناتن‌های سیتوپلاسمی یاخته به رنای پیک حاصل از پیرایش شود.

(۲) تعداد نوکلئوتیدهای آزاد در یاخته را همانند تعداد پیوندهای فسفودی‌استر ماده وراثتی، تغییر نمی‌دهد.

(۳) تعداد نوکلئوتیدهای رنای پیک حاصل از رونویسی را همانند تعداد نوکلئوتیدهای رشتة الگو تغییر نمی‌دهد.

(۴) الزاماً با تغییر دو نوکلئوتید در مولکول اسیدنوکلئیک دو رشتاهی محصور شده توسط یک غشا همراه است.

۲۹- طبق مطالب کتاب درسی کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«عاملی که باعث می‌شود تا در گذر زمان جمعیت غیر مقاوم باکتری‌ها (نسبت به پادزیست) در پاسخ به محیط به جمعیتی مقاوم

تغییر یابد همانند ..... می‌تواند ..... »

(۱) آمیزش تصادفی - فراوانی نسبی دگره (آل)‌های جمعیت را تغییر دهد.

(۲) نوعی تغییر ماندگار ماده وراثتی - به جدایی تولیدمثلی افراد یک‌گونه کمک کند.

(۳) کراسینتگاور - بدون ایجاد دگره (آل) جدید باعث افزایش گوناگونی افراد جمعیت شود.

(۴) نوعی خطای میوزی - در ایجاد گیاهان پلی‌پلوئیدی در طی گونه‌زایی هم‌میهنی مؤثر باشد.

۳۰- در ارتباط با اسکلت انسان سالم و بالغ، چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«هر استخوان ..... با نوعی استخوان ..... و نوعی استخوان ..... مفصل تشکیل می‌دهد.»

الف: جناغ - دراز - پهن

ج: دنده - پهن - نامنظم

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۱- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«به‌طور معمول (در) گیاه نهاندانه با ریشه افسان ..... گیاه نهاندانه با ریشه مستقیم، ..... »

(۱) برخلاف - تعداد گلبرگ‌های یک گل کامل مضرب ۳ است.

(۲) همانند - رگبرگ‌های منشعب در برگ‌های خود دارد.

(۳) برخلاف - فاقد دایره‌(های) دستجات آوندی در ساقه خود است.

(۴) همانند - دارای آنزیم روپیسکو در یاخته‌های میانبرگ نرده‌ای است.

۳۲- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«طی پتانسیل عمل در یک نقطه از غشای آکسون نورون حرکتی، هرگاه کانال دریچه‌دار سدیمی ..... باشد، قطعاً ..... »

(۱) باز - یون‌های پتانسیم نمی‌توانند از یاخته خارج شوند.

(۲) بسته - پمپ سدیم - پتانسیم به حداکثر فعالیت خود می‌رسد.

(۳) بسته - دریچه کانال دریچه‌دار پتانسیمی به سمت داخل یاخته باز است.

(۴) باز - خروج یون‌های سدیم در خلاف جهت شبی غلظت قابل مشاهده است.

۳۳- در رابطه با پروتئین(های) موجود در غشای داخلی میتوکندری که بدون دریافت الکترون ناشی از FADH_2 ، یون هیدروژن را جابه‌جا می‌کند، چند مورد صحیح است؟

الف: می‌تواند متسلک از دو بخش غیرهم‌اندازه باشد.

ب: ممکن نیست انرژی فعالسازی نوعی واکنش را کاهش دهد.

ج: نمی‌تواند به منظور جابه‌جایی یون هیدروژن ATP مصرف کند.

د: می‌تواند الکترون را به مولکولی انتقال دهد که فقط با یک لایه فسفولیپیدی ارتباط دارد.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۴- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در انسان بخشی از مغز که ..... نقش دارد، مجاور بخشی از دستگاه عصبی مرکزی که ..... قرار دارد.»

(۱) در انعکاس بلع و مهار کردن مرکز تنفس - پیام‌های سریع و غیرارادی به دست ها ارسال می‌کند

(۲) در ایجاد حافظه کوتاه‌مدت و تبدیل آن به حافظه بلندمدت - در تنظیم دمای بدن و خواب نقش دارد

(۳) در تنظیم ترشح بزاق - مجرای ارتباطی بطن سوم و چهارم از بین بخش‌های سازنده آن می‌گذرد

(۴) در پردازش اولیه و تقویت اطلاعات حسی - نقش مهمی در تنظیم ترشح سایر غده‌ها بر عهده دارد

۳۵- مطابق با مطالب کتاب درسی، ترکیبات رنگی درون دو نوع اندامک گیاهی در پیشگیری از سرطان و بهبود کارکرد مغز نقش

دارند. وجه اشتراک این دو نوع اندامک کدام است؟

(۱) می‌توانند برخی از پروتئین‌های مورد نیاز خود را بسازند.

(۲) توسط رنگیزه‌های فتوسنتری خود، برخی طول موج ها را جذب می‌کنند.

(۳) ترکیبات درون آن‌ها از اکسایش مولکول‌های زیستی جلوگیری می‌کنند.

(۴) آسیزیک‌اسید مقدار پروتئین‌های تسهیل‌کننده عبور آب آن‌ها را افزایش می‌دهد.

۳۶- مطابق با مطالب کتاب درسی، چند مورد نادرست است؟

الف: در انسان سالم همانند هر واحد بینایی در چشم زبور عسل، قرینه با عدسی در تماس مستقیم قرار دارد.

ب: در جیرجیرک برخلاف انسان، گیرنده‌های مکانیکی موجود در پرده صماخ در پاهای آن وجود دارند.

ج: در زبور عسل برخلاف انسان هر واحد بینایی، اطلاعات را یکپارچه و تصویری موزائیکی ایجاد می‌کند.

د: در کانال خط جانبی ماهی همانند جوانه چشایی در انسان، هر یاخته دارای زوائد، با بیش از یک رشته عصبی در ارتباط است.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳۷- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در روش تخمیری موجود در یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی انسان، همزمان با به وجود آمدن ..... می‌شود.»

(۱) نوعی ترکیب دوفسفاته، NADH تولید

(۲) ترکیب دوکربنی، کربن‌دی‌اسید تولید

(۳) NAD^+ ، ترکیب دو نوکلئوتیدی کم

(۴) هر ترکیب سه کربنی، آدنوزین تری فسفات تولید

۳۸- کدام عبارت جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«ماده نیتروژن‌داری که در اثر فعالیت باکتری ..... از ..... ایجاد می‌شود ..... مصرف می‌شود.»

(۱) آمونیاک‌ساز - تجزیه مواد آلی - توسط باکتری نیازمند به نور برای تولید ماده آلی

(۲) همزیست با سویا - اکسایش N_2 - بدون تغییر از طریق ریشه جذب و توسط گیاه

(۳) شیمیوسنترکننده - اکسایش آمونیوم - در ریشه ابتدا به نیترات تبدیل شده و سپس

(۴) فتوسنترکننده - کاهش شکل مولکولی نیتروژن - توسط باکتری فاقد رنگیزه فتوسنتری

۳۹- کدام گزینه، فقط درباره برخی از گیرنده‌های شیمیابی انسان سالم صحیح است که در تشخیص مزء غذا نقش ایفا می‌نمایند؟

(۱) در تماس با دو نوع یاخته متصل به غشای پایه هستند.

(۲) محرک آنها مولکول(های) شیمیابی محلول در آب است.

(۳) نوعی یاخته با توانایی تغییر در پتانسیل غشای خود است.

(۴) پیام آن‌ها بعد از تقویت در تalamوس‌ها، به قشر مخ مرسد.

۴۰- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در گیاهانی که pH عصارة برگ در آغاز روشناختی نسبت به آغاز تاریکی اسیدی‌تر است ..... همه گیاهانی که آنزیم‌های) تشییت‌کننده کربن جو فقط به هنگام روز فعالیت می‌کند، .....»

(۱) همانند - هنگام تجزیه هر نوع ماده آلی، مولکول(های) ATP تولید می‌شود.

(۲) برخلاف - فشار اسمزی یاخته‌های نگهبان روزنه در شب کاهش می‌باید.

(۳) همانند - مولکول های NADPH در هنگام روز اکسایش پیدا می‌کند.

(۴) برخلاف - در محیط‌هایی با دمای بالا و تابش شدید نور خورشید زندگی می‌کنند.

۴۱- با توجه به مراحل مهندسی زنتیک، در فاصله جدا کردن ژن انسانی از دنا تا ساخت دنای نوترکیب، کدام اتفاق دیرتر از سایرین رخ می‌دهد؟

(۱) برقراری پیوند بین ژن بوکاریوتی و فامتن کمکی

(۲) شکسته شدن پیوند فسفودی‌استر در دنای حلقوی

(۳) فعالیت هلیکاز و دنابسپاراز به منظور تکثیر ژن مدنظر

(۴) استفاده از شوک الکتریکی یا گرمایی همراه با مواد شیمیایی

۴۲- مطابق با مطلب کتاب درسی، کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«هر جانداری که برای تنفس از ..... استفاده می‌کند، .....»

(۱) آبشش‌های محدود به نواحی خاص - بزرگ بودن اسکلت خارجی آن سبب ایجاد محدودیت در حرکات جانور می‌شود.

(۲) کیسه‌های هوادر - نمک اضافی را از طریق غده نمکی نزدیک چشم، توسط مجرایی به ابتدای منقار می‌فرستند.

(۳) لوله‌های منشعب و مرتبط به هم - سامانه دفعی آن از طریق منفذی مستقیماً به محیط بیرون باز می‌شود.

(۴) پمپ فشار مثبت - شبکه‌ای از مویرگ‌های زیرپوستی در آن به تبادل گازهای تنفسی می‌پردازد.

۴۳- چند مورد جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«با در نظر گرفتن هر بخشی از بدن انسان که می‌تواند مستقل از دستگاه عصبی خودمختار عمل کند اما این دستگاه می‌تواند بر فعالیت آن تاثیر بگذارد؛ می‌توان گفت امکان .....»

الف: مشاهده شدن یاخته‌هایی با قابلیت ترشح نوعی آنزیم مؤثر در نخستین خط ایمنی در داخلی‌ترین لایه آن وجود دارد.

ب: در تماس قرار گرفتن یاخته‌های واجد توانایی انقباض با نوعی بافت دارای ماده زمینه‌ای در ساختار آن وجود دارد.

ج: ارتباط با نوعی مایع با سطح یاخته‌های بیرونی‌ترین لایه تشکیل دهنده دیواره آن وجود ندارد.

د: مشاهده شدن ماهیچه‌های حلقوی بین دو بخش تشکیل دهنده شبکه‌های عصبی وجود دارد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۴- با توجه به مطلب کتاب درسی درباره فرایند شرطی شدن، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به‌طور معمول، ..... مثالی برای نوعی از شرطی شدن می‌باشد که برخلاف نوع دیگر .....»

(۱) اصلاح رفتار درخواست غذا در جوهره کاکایی - محصول برهم‌کنش ژن‌ها و اثرهای محیطی است که جانور در آن زندگی می‌کند.

(۲) ترشح براق در سگ با به صدا درآمدن زنگوله - تکرار محرک شرطی بدون محرک طبیعی، سبب ایجاد پاسخ غریزی در جانور می‌شود.

(۳) اجتناب از خوردن پروانه مونارک توسط پرنده - نوعی یادگیری محسوب می‌شود که تجربه در بروز آنها نقش مهمی ایفا می‌کند.

(۴) فشردن اهرم توسط مosh در جعبه اسکینر - نتیجه رفتار جانور، به‌طور آگاهانه منجر به تکرار یا عدم تکرار آن رفتار می‌گردد.

۴۵- با توجه به مطالب کتاب درسی، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«بزرگترین فتوسیستم موجود در غشای تیلاکوئید ..... فتوسیستم دیگر، .....»

(۱) برخلاف - دارای مولکول‌هایی است که می‌توانند پذیرنده الکترون باشند.

(۲) برخلاف - دارای جزئی است که برای تولید آن، رناتن (ریبوزوم) نقش داشته است.

(۳) همانند - الکترون‌های خود را به آب‌گریزترین عضو زنجیره انتقال الکترون منتقل می‌کند.

(۴) همانند - از طریق دو سبزینه متصل به هم در مرکز واکنش، الکترون‌ها را دریافت می‌کند.

گروه آزمایشی علوم تجربی

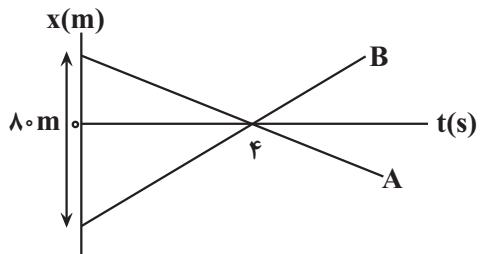
دفترچه دوم

آزمون ۲۶ خرداد ماه ۱۴۰۲

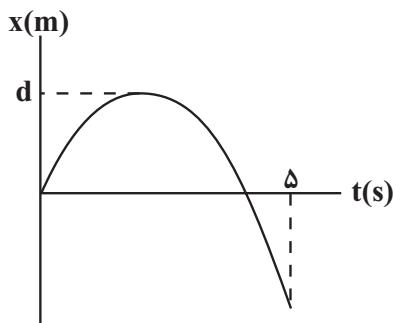
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	فیزیک	۳۰	۴۶	۷۵	۴۰ دقیقه	۶۵ سؤال
۲	شیمی	۳۵	۷۶	۱۱۰	۳۵ دقیقه	۷۵ سؤال

- ۴۶- شکل زیر نمودار مکان-زمان دو متحرک A و B را نشان می‌دهد که بر روی خط راست حرکت می‌کنند. اگر تندی متحرک A درصد کمتر از تندی متحرک B باشد، فاصله متحرک B از مبدأ مکان در لحظه $t = 6\text{s}$ چند متر است؟

- ۳۲) ۲   ۳۰)
- ۳۶) ۴   ۳۴) ۳

- ۴۷- نمودار مکان-زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. در مدت زمان ۵ ثانیه اول حرکت، تندی متوسط متحرک چند متر بر ثانیه از بزرگی سرعت متوسط آن بیشتر است؟

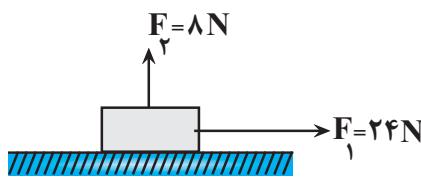
- ۰ / ۴d) ۲   ۱) صفر
- ۰ / ۵d) ۴   ۰ / ۶d) ۳

- ۴۸- متحرکی که با شتاب ثابت بر روی خط راست حرکت می‌کند، بدون تغییر جهت مسافت 24m را در مدت 3s طی می‌کند، اگر این متحرک 5m درصد این مسافت را در دو ثانیه اول حرکتش طی کرده باشد، تندی متوسط آن، در دو ثانیه آخر این حرکت

$$\text{چند } \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ است؟}$$

- ۸) ۴   ۱۲) ۳   ۱۰) ۲   ۵) ۱

- ۴۹- مطابق شکل زیر، به یک جسم نیروهای $\vec{F}_1$ و $\vec{F}_2$ وارد می‌شوند و در این حالت جسم در آستانه حرکت قرار می‌گیرد. اگر بزرگی نیرویی که جسم به سطح وارد می‌کند، 40N باشد، اندازه نیروی $\vec{F}_1$ را چند نیوتن افزایش دهیم تا جسم با شتاب ثابت 5 m/s^2 حرکت کند؟ (ضریب اصطکاک ایستایی جسم با سطح، 20 درصد بیشتر از ضریب اصطکاک جنبشی و $g = 10\text{ m/s}^2$ است).

- ۲۰) ۱   ۱۶) ۲
- ۱۰) ۳   ۸) ۴

محل انجام محاسبات

۵۰- تکانه جسمی $\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}$ است. اگر انرژی جنبشی این جسم ۲۱ درصد افزایش یابد، تکانه آن به چند $\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}$ می‌رسد؟

۲۲ (۴)

۲۳ (۳)

۲۱ (۲)

۲۴ (۱)

۵۱- جسمی به جرم 100g که به یک فنر سبک و افقی متصل است، روی یک سطح افقی بدون اصطکاک حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد و بیشینه و کمینه طول فنر به ترتیب 24cm و 14cm است. اگر بیشینه نیروی وارد بر نوسانگر از طرف فنر N باشد، بیشینه انرژی جنبشی آن چند ژول است؟

۱ (۴)

 $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۱)

۵۲- یک آونگ ساده روی سطح زمین در هر 3 ثانیه، 5 نوسان کامل انجام می‌دهد. طول این آونگ را چند سانتی‌متر و چگونه تغییر دهیم تا در سطح سیاره‌ای که شعاع و جرم آن 2 برابر شعاع و جرم زمین است، در هر 6 ثانیه، 5 نوسان کامل انجام دهد؟

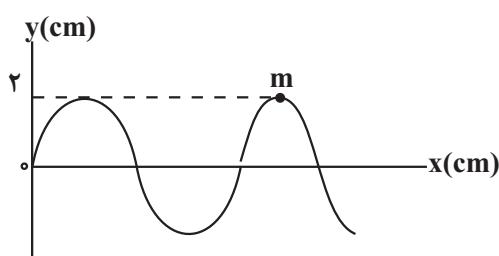
$$(g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, \pi = 3)$$

۱۰، آغاز دهیم (۲)

۵، کاهش دهیم (۴)

افزایش دهیم (۱)

۸، افزایش دهیم (۳)

۵۳- شکل زیر، نقش یک موج عرضی را در لحظه $t = 0$ نشان می‌دهد که با تندی $8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در جهت مثبت محور x منتشر می‌شود. اگر هر کدام از ذره‌های طناب در هر ثانیه 10 نوسان کامل انجام دهند، وقتی موج به اندازه 140cm پیشروعی می‌کند، ذره M در مکان ..... قرار می‌گیرد و ..... آن رو به ..... است.

۱، شتاب، پایین (۲)

۱، $y = -2\text{cm}$, سرعت، بالا (۱)

۴، سرعت، پایین (۴)

۳، $y = 0$, سرعت، بالا (۳)

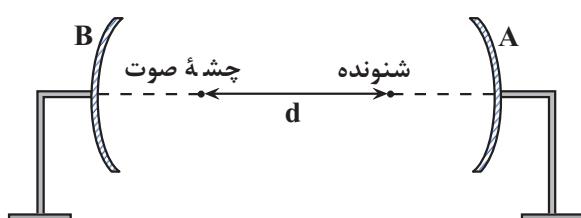
۵۴- مطابق شکل زیر، دو سطح مقعر A و B با فاصله‌های کانونی 5m و 7m در فاصله 50m از یکدیگر قرار دارند. اگر شنونده، صوت بازتاب شده از سطح A را با بیشترین بلندی ممکن دریافت کند، فاصله d چند متر است؟

۴۵ (۱)

۴۳ (۲)

۳۸ (۳)

۲۵ (۴)

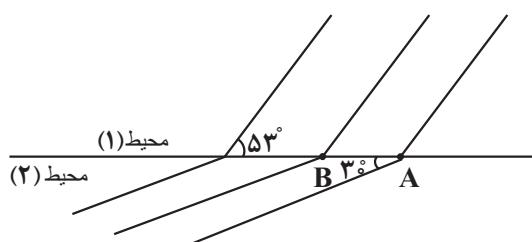

محل انجام محاسبات

۵۵- شکل زیر جبهه‌های موجی را نشان می‌دهد که از محیط (۱) وارد محیط (۲) می‌شوند. اگر بسامد چشمۀ این موج 10 Hz باشد، تندی موج در محیط (۱) ..... متر بر ثانیه ..... از تندی موج در محیط (۲) است.

$$(\sin 53^\circ = \lambda / \Delta, \sin 30^\circ = \lambda / d, \overline{AB} = 2\text{ cm})$$

- (۱) 6 cm , بیشتر
 (۲) 2 cm , بیشتر
 (۳) 6 cm , کمتر
 (۴) 2 cm , کمتر

۵۶- نوری با طول موج 600 nm از محیطی عبور می‌کند. این محیط برای جذب 4 ژول انرژی این نور، چند فوتون از آن را باید

$$\text{جذب کند؟ } (e = 1/13 \times 10^{-19}\text{ C}, h = 4 \times 10^{-15}\text{ eV.s}, c = 3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}})$$

- (۱) $1/25 \times 10^{21}$
 (۲) 2×10^9
 (۳) $1/25 \times 10^{20}$
 (۴) $1/25 \times 10^{21}$

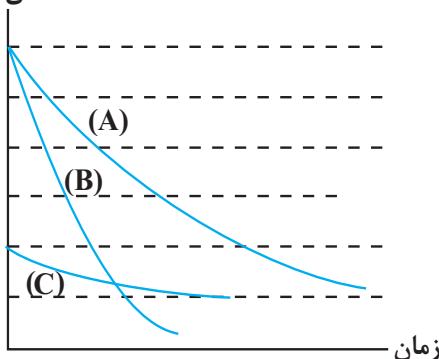
۵۷- الکترونی در اتم هیدروژن در گذار از مدار (تراز) n به مدار (تراز) n' ، فوتونی گسیل می‌کند. اگر فاصلۀ بین دو مدار n و n' ، λ

برابر شعاع مدار اول باشد، طول موج فوتون گسیل شده چند نانومتر است؟ $(R = 0.01\text{ nm})^{-1}$

- (۱) $\frac{400}{3}$
 (۲) $\frac{1600}{3}$
 (۳) $\frac{320}{3}$
 (۴) $112/5$

۵۸- نمودار تعداد هسته‌های فعال باقیمانده بر حسب زمان برای سه ماده پرتوza،

مطابق شکل زیر است. اگر جرم یکسانی از سه ماده A، B و C داشته باشیم، پس از گذشت مدت زمان یکسان، کدام گزینه جرم فعال باقیمانده این سه عنصر را به درستی مقایسه می‌کند؟ (فاصلۀ بین خط چین‌ها در نمودار یکسان است)

- (۱) $m_C > m_A > m_B$
 (۲) $m_B > m_A > m_C$
 (۳) $m_A > m_B = m_C$
 (۴) $m_C = m_B > m_A$

محل انجام محاسبات

۵۹- دو بار الکتریکی نقطه‌ای $C = 25\mu C$ و $q_1 = 4cm, q_2 = 3cm$ و $q_3 = 6cm$ به ترتیب در نقاط $(4cm, 3cm)$ و $(6cm, 8cm)$ قرار دارند. برایند نیروهای وارد بر بار $C = 1\mu C$ که در مبدأ مختصات قرار دارد، $N = 150$ است. اندازه بار q_2 چند میکروکولن است؟

$$(\cos 37^\circ = 0.8, k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$$

- $\frac{200}{9}$ (۴) $\frac{200}{3}$ (۳) $\frac{400}{3}$ (۲)   ۱۲ (۱)

۶۰- ذره‌ای با بار الکتریکی $C = 4\mu C$ و جرم 5 g در یک میدان الکتریکی یکنواخت از حال سکون رها می‌شود و تندي آن

پس از طی مسافت 20 سانتی‌متر 50 می‌شود. اگر در جهت خطوط این میدان الکتریکی به اندازه 80 سانتی‌متر جابه‌جا

شویم، پتانسیل الکتریکی چند ولت کاهش می‌یابد؟ (از نیروی وزن وارد بر ذره صرف نظر کنید).

- ۳۷۵ (۴)   ۶۲۵ (۳)   ۱۲۵ (۲)   ۲۵۰ (۱)

۶۱- خازن تختی به اختلاف پتانسیل ثابتی متصل است و انرژی ذخیره شده در آن در این حالت برابر U است. اگر همزمان ابعاد صفحات خازن را 50 درصد افزایش دهیم و فاصله بین صفحات خازن را 64 درصد کاهش دهیم، اختلاف پتانسیل بین صفحات خازن را چند درصد تغییر دهیم تا انرژی ذخیره شده در خازن تغییر نکند؟ (در هر دو حالت بین صفحات خازن، هوا است).

- (۱) 60 درصد کاهش   (۲) 250 درصد افزایش
 (۳) 50 درصد کاهش   (۴) 40 درصد افزایش

۶۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) آمپر - ساعت یکای جریان الکتریکی است.

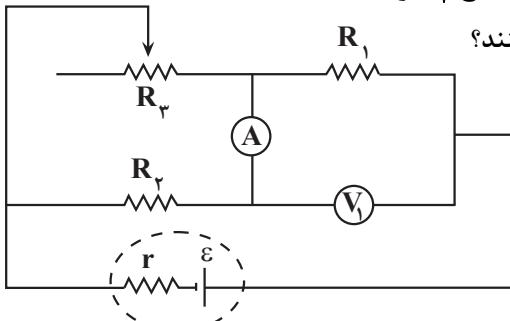
ب) در یک رسانای فلزی جهت سرعت سوق الکترون‌ها، در جهت میدان الکتریکی است.

پ) در پدیده ابررسانایی، مقاومت ویژه در دمای خاصی به طور ناگهانی به صفر افت می‌کند.

ت) یکای کمیت «هم در آمپر» معادل یکای «ژول بر کولن» است.

- ۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

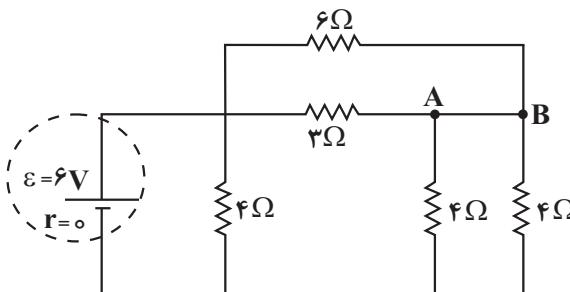
۶۳- در مدار شکل زیر، اگر لغزنده رئوستا به سمت راست حرکت کند، عدد ولتسنج V_1 و

جریان عبوری از مقاومت R_3 به ترتیب از راست به چپ چگونه تغییر می‌کند؟ (آمپرسنج و ولتسنج آرمانی‌اند).

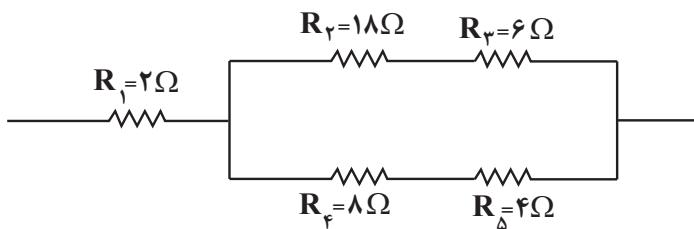
- (۱) کاهش - کاهش
 (۲) کاهش - افزایش
 (۳) افزایش - کاهش
 (۴) افزایش - افزایش

محل انجام محاسبات

۶۴- در مدار شکل زیر، جریان عبوری از سیم AB چند آمپر است؟

- (۱) ۱ / ۵
(۲) ۰ / ۷۵
(۳) ۰ / ۲۵
(۴) ۰ / ۵

۶۵- در مدار شکل زیر، توان مقاومتی که بیشترین توان در آن مصرف می‌شود، برابر $W = 128$ است. در این حالت اختلاف پتانسیلدو سر مقاومت R_1 چند ولت است؟

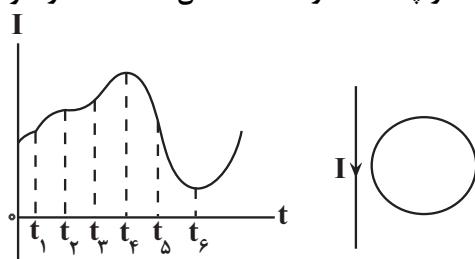
- (۱) ۱۲
(۲) ۲۴
(۳) ۶
(۴) ۳۶

۶۶- ذره‌ای با بار الکتریکی $q < 0$ در یک میدان مغناطیسی یکنواخت که جهت آن به سمت شرق است، در راستای قائم، به سمت بالا پرتاب می‌شود. جهت میدان الکتریکی در این ناحیه به کدام سمت باشد تا ذره از مسیر خود منحرف نشود؟ (از نیروی وزن وارد بر ذره صرف نظر کنید).

- (۱) جنوب
(۲) شمال
(۳) غرب
(۴) پایین

۶۷- نمودار جریان عبوری از سیم راست حامل جریان، به صورت شکل زیر است. در چه تعداد از لحظات نشان داده شده در نمودار،

جهت جریان القایی در حلقه، پاد ساعتگرد است؟

- (۱)
(۲)
(۳)
(۴)

۶۸- سیم‌وله‌ای به طول 12 cm ، تعداد 300 حلقه دارد و مساحت هر حلقه آن 4 cm^2 می‌باشد. اگر از این سیم‌وله جریان ثابتعبور کند، شار مغناطیسی عبوری از آن چند میکرو وبر خواهد بود؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$)

- (۱) 6×10^5
(۲) $2 / 5$
(۳) $2 / 5 \times 10^5$
(۴) 6

محل انجام محاسبات

۶۹- شکل‌های (الف) و (ب) اعدادی است که به ترتیب یک ریزسنج و یک کولیس رقمی در اندازه‌گیری دو جسم، نشان می‌دهند. دقت

۲۰ / ۰۸۳mm

(الف)

۱۶ / ۶۷mm

(ب)

ابزارهای (الف) و (ب) به ترتیب از راست به چپ برابر با چند میلی‌متر است؟

(۲) $۰/۰۰۳$

(۴) $۰/۰۳$

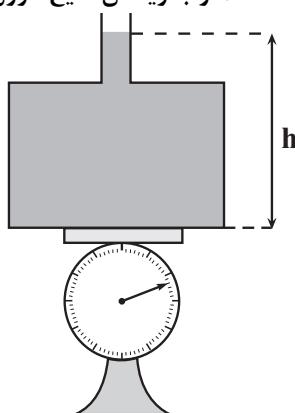
(۱) $۰/۰۶۷$

(۳) $۰/۰۰۱$

۷۰- مطابق شکل زیر، داخل ظرفی تا ارتفاع h ، مایعی ریخته‌ایم و ظرف روی یک ترازو قرار دارد. اگر مقداری از همان مایع به ظرف

اضافه کنیم، نیروی وارد از طرف مایع به کف ظرف $۲۰N$ افزایش می‌یابد. در این حالت، عددی که ترازو نشان خواهد داد، چند

نیوتون، افزایش می‌یابد؟ (مساحت دهانه باریک ظرف $۲۰cm^2$ ، مساحت کف ظرف $۱۰۰cm^2$ و با ریختن مایع درون ظرف،

مایع از آن سرریز نمی‌شود).

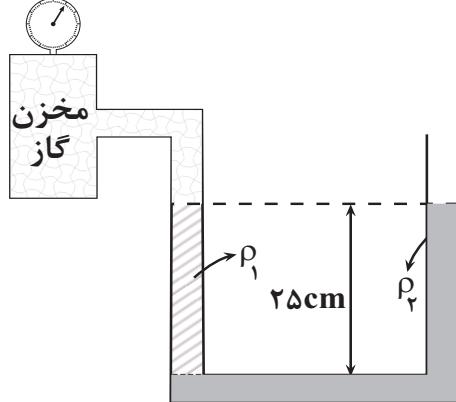
(۱) ۲۰

(۲) ۴

(۳) ۱۰۰

(۴) ۸

فشارسنج

۷۱- در شکل زیر، دو مایع با چگالی‌های ρ_1 و ρ_2 داخل لوله U-شکل متصل

به یک مخزن گاز، در حال تعادل قرار دارند. اگر فشارسنج متصل به

مخزن، $5cmHg$ را نشان دهد، اختلاف چگالی دو مایع چند گرم بر

سانتی‌متر مکعب است؟ (سطح مقطع لوله در دو طرف یکسان و در لوله

رابط ناچیز و چگالی جیوه $\frac{g}{cm^3}$ است).

(۱) $۲/۷۲$

(۲) $۵/۴۴$

(۳) ۲

(۴) ۵

محل انجام محاسبات

۷۲- گلوله‌ای به جرم 20 g را از سطح زمین با تندی $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ ۳۰ در راستای قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم. اگر از لحظه پرتاب تا

لحظه‌ای که گلوله از ارتفاع ۱۵ متری سطح زمین عبور می‌کند، انرژی جنبشی آن 40 J درصد کاهش یافته باشد، کار نیروی

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

-۱۲ (۴) -۶ (۳) -۲۴ (۲) -۱۸ (۱)

۷۳- درون گرماسنجی با ظرفیت گرمایی 40 J ، مقدار 1 kg آب می‌ریزیم. در این حالت دمای مجموعه گرماسنج و آب پس از

تعادل گرمایی 20°C می‌شود. چند گرم از فلزی با دمای 46°C و گرمای ویژه $105\text{ J/kg}\cdot\text{C}$ وارد این مجموعه کنیم تا پس از

تعادل گرمایی، دمای آب 25°C شود؟ (آب $c = 4200\text{ J/kg}\cdot\text{C}$ و تبادل گرما با محیط صورت نمی‌گیرد.)

۱۰۰۰ (۴) ۵۰۰ (۳) ۶۲۵ (۲) ۱۲۵۰ (۱)

۷۴- مقدار گرمایی که دمای 2 kg آب را از 30°C تا 80°C می‌رساند، چند کیلوگرم یخ با دمای 10°C را می‌تواند به بخار آب

$$(c_{\text{آب}} = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{C}}, L_V = 2268 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}, L_F = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}}, c_{\text{یخ}} = 2100 \frac{\text{J}}{\text{kg}\cdot\text{C}})$$

$\frac{1}{9} (۴)$ $\frac{4}{29} (۳)$ $\frac{1}{6} (۲)$ $\frac{1}{12} (۱)$

۷۵- کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) با افزایش فشار هوا، آهنگ تبخیر سطحی افزایش می‌یابد.

(۲) در قله کوهها نقطه ذوب برف بالاتر می‌رود، در نتیجه برف دیرتر ذوب می‌شود.

(۳) دمای یک جسم می‌تواند به -50.8°F برسد.

(۴) افزایش فشار وارد بر آب خالص سبب اختلاف دمای نقطه جوش و انجماد آب می‌شود.

محل انجام محاسبات

۷۶- کدام موارد از عبارت‌های داده شده نادرست است؟

آ) در بین تمام ۲۶ عنصر ساختگی، عنصری که ۴۳ الکترون دارد نخستین عنصری است که ساخته شد.

ب) علی رغم شرایط دشوار نگهداری تکنسیم، می‌توان مقادیر زیادی از آن را تولید و نگه داری کرد.

پ) از هماندازه بودن یون دارای تکنسیم با یون حاوی یدید در تشخیص مشکل غده پروانه‌ای شکل تبروئید استفاده می‌شود.

ت) اورانیم شناخته شده‌ترین فلز پرتوزایی است که تنها ایزوتوپ $^{235}_{\text{U}}$ آن به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی به کار می‌رود.

(۱) فقط آ و ت   (۲) آ، پ و ت

(۳) ب، پ و ت   (۴) فقط ب و پ

۷۷- عنصر E دارای دو ایزوتوپ و جرم اتمی میانگین $^{55}_{\text{amu}}$ می‌باشد. چنانچه فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر ۲۵ درصد و شمار

نوترون‌های آن برابر ۲۰ باشد، شمار ذرات سازنده هسته در 2×10^{20} اتم از ایزوتوپ سبک‌تر آن کدام است؟ (عدد جرمی را هم

از جرم اتمی در نظر بگیرید.)

(۱) 7×10^{21} (۲) 7×10^{20}

(۳) $3/4 \times 10^{21}$ (۴) $3/4 \times 10^{20}$

۷۸- اگر آرایش الکترونی یون‌های پایدار M^{3+} و X^{2-} هر دو به $3p^6$ ختم شود، چند مورد از مطالب زیر درباره عنصرهای M و X

نادرست است؟ (نمادهای M و X فرضی است).

• اتم M دارای یک الکترون با $=1$ است.

• عنصر X در دوره ۴ و گروه ۲ جدول تناوبی جای دارد.

• تفاوت عدد اتمی عنصر X با گاز نجیب هم دوره خود برابر ۲ است.

• فرمول شیمیایی ترکیب حاصل از دو عنصر M و فسفر، به صورت MP می‌باشد.

• عنصر M جزو عنصرهای دسته ۸ می‌باشد و با $^{14}_{\text{Si}}$ هم دوره است.

(۱) ۲   (۲) ۴   (۳) ۱   (۴) ۳

۷۹- در چند مورد از مولکول‌های داده شده همه اتم‌های سازنده دارای جفت‌الکترون ناپیوندی‌اند؟ (Cl, $^{17}_{\text{Cl}}$, S, $^{16}_{\text{S}}$, P, $^{15}_{\text{P}}$, O, $^{16}_{\text{O}}$, C, $^{14}_{\text{C}}$)

• کربن مونوکسید   • گوگرد تری‌اکسید

• کربن دی‌سولفید   • فسفر تری‌یدید   • اوزون

(۱) ۵   (۲) ۴   (۳) ۳   (۴) ۲

محل انجام محاسبات

-۸- در مورد واکنش‌های زیر که مربوط به تولید اوزون تروپوسفری است، چه تعداد از مطالب زیر نادرست است؟

- I) $\text{N}_\gamma(\text{g}) + \text{O}_\gamma(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}(\text{g})$
 II) $2\text{NO}(\text{g}) + \text{O}_\gamma(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}_\gamma(\text{g})$
 III) $\text{NO}_\gamma(\text{g}) + \text{O}_\gamma(\text{g}) \rightarrow \text{NO}(\text{g}) + \text{O}_\gamma(\text{g})$

(آ) از واکنش 3×10^{23} مولکول نیتروژن، $11/2$ لیتر گاز اوزون در شرایط STP تولید می‌شود.

(ب) یکی از شرط‌های تشکیل اکسیدهای نیتروژن، دمای بالایی است که درون موتور خودرو و یا در محل رعد و برق تأمین می‌شود.

(پ) تولید اوزون تروپوسفری فقط در شب امکان‌پذیر است.

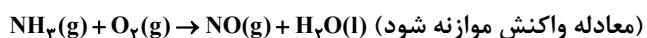
(ت) از انحلال اکسیدهای NO و NO_2 در آب، اسید تولید شده و کاغذ pH را به رنگ سرخ در می‌آورد.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

-۸- چنانچه در واکنش داده شده، با مصرف کامل 5×10^{23} مولکول از مجموع مواد واکنش‌دهنده، 10^{100} میلی‌لیتر گاز تولید

شود حجم مولی گازها در شرایط انجام واکنش چند لیتر بر مول است و در این واکنش چند گرم آب تولید می‌شود؟

$$(\text{H}=1, \text{O}=16: \text{g.mol}^{-1})$$

(گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید)

۱) ۱۲/۶ ، ۲۴/۵ ۲) ۱۰/۸ ، ۲۴/۵
 ۳) ۱۲/۶ ، ۲۵/۲۵ ۴) ۱۰/۸ ، ۲۵/۲۵

-۸۲- چند مورد از مطالب زیر درباره فرایند هابر درست است؟

• فراورده‌این واکنش در شرایط STP به حالت مایع است.

• این واکنش کامل بوده و در آن همه واکنش‌دهنده‌ها به فراورده تبدیل می‌شوند.

• بزرگ‌ترین چالش هابر در این واکنش یافتن شرایط بهینه برای انجام آن بود.

• یکی از واکنش‌دهنده‌های این فرایند برای پر کردن و تنظیم باد تایر خودروها استفاده می‌شوند.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

-۸۳- نام‌گذاری چند مورد از ترکیب‌های داده شده به درستی انجام شده است؟

(آ) NF_3 : نیتروژن فلوئورید

(ب) Cr_2O_3 : دی‌کروم تری‌اکسید

(پ) FeSO_4 : آهن (II) سولفات

(ت) NO : نیتروژن اکسید

(ث) $(\text{NH}_4)_2\text{S}$: آمونیوم سولفید

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

محل انجام محاسبات

-۸۴- کدام موارد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

- (آ) در شرایط یکسان یک نمونه گاز فلور از نمونه‌ای از گاز هیدروژن فلورید، راحت‌تر به مایع تبدیل می‌شود.
- (ب) تأثیر دما بر انحلال‌پذیری سدیم کلرید، بیشتر از لیتیم سولفات است.
- (پ) براساس قانون هنری، انحلال‌پذیری گاز N_2 در آب در فشار atm^2 ، ۲ برابر انحلال‌پذیری این گاز در فشار $3atm$ در دمای ثابت است.
- (ت) در فشار یکسان، انحلال‌پذیری گاز قطبی NO ، بیشتر از گاز ناقطبی CO_2 در آب است.

(۱) آ و پ   (۲) آ و ب   (۳) فقط پ   (۴) پ و ت

-۸۵- در محلولی از آلومینیم سولفات، تفاوت غلظت مولی آనیون و کاتیون برابر با $2/0$ مول بر لیتر است. با استفاده از 50 میلی‌لیتر از این محلول، چند لیتر محلول آبی با چگالی $1/25$ گرم بر میلی‌لیتر که غلظت یون آلومینیم در آن برابر با $108ppm$ باشد، می‌توان تهیه کرد؟ ($Al = 27g/mol^{-1}$)

(۱) ۲   (۲) $2/5$ (۳) ۴   (۴) ۵

-۸۶- جرم یکسان آب و پتاسیم نیترات را در دمای $25^\circ C$ با هم مخلوط می‌کنیم تا همه نمک حل شود. سپس محلول را تا دمای $25^\circ C$ سرد می‌کنیم. اگر در این دما $5/6$ گرم رسوب تشکیل شود، جرم یون پتاسیم در محلول اولیه به تقریب چند گرم بوده است؟ (انحلال‌پذیری پتاسیم‌نیترات در دمای $C^{\circ} = 35, 25, 25$ گرم در $100g$ آب است). ($K = 39, O = 16, N = 14 : g/mol^{-1}$)

(۱) ۱۰   (۲) $5/6$ (۳) $3/9$ (۴) ۵

-۸۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در بین عنصرهای دوره سوم، دو عنصر به صورت آزاد در طبیعت یافت می‌شوند.
- (۲) تعداد عنصرهای گازی ردیف چهارم برابر تعداد ایزوتوپ‌های طبیعی لیتیم است.
- (۳) در یک گروه معین جدول تناوبی، عدد اتمی شبکه‌فلز آن گروه قطعاً بزرگ‌تر از عدد اتمی نافلز آن گروه است.
- (۴) شمار عنصرهای دوره سوم جدول دوره‌ای، با گنجایش لایه سوم الکترونی برابر نیست.

-۸۸- واکنش‌پذیری هالوژن X_2 بیشتر از هالوژن Y_2 است. چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره آن‌ها همواره درست است؟

- حالت فیزیکی X_2 و Y_2 در دمای اتاق، متفاوت است.
- مولکول‌های HX همانند مولکول‌های HY از سمت اتم هیدروژن به سمت قطب منفی میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.
- اگر Y_2 با هیدروژن در دمای اتاق واکنش دهد، X_2 به یقین در دمای $200^\circ C$ به شدت با هیدروژن واکنش می‌دهد.
- دمای جوش HY قطعاً بیشتر از دمای جوش HX است.

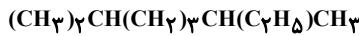
(۱) ۱   (۲) $2/2$ (۳) ۳   (۴) ۴

محل انجام محاسبات

۸۹- همه عبارت‌های زیر درست‌اند، به جز:

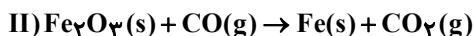
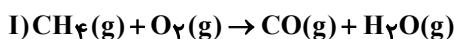
- (۱) گرانروی ۳-اتیل‌هگزان از گرانروی ۲، ۳-دی‌متیل‌پنتان بیشتر است.
 (۲) تفاوت نقطه جوش پروپان با بوتان بیشتر از تفاوت نقطه جوش اوکتان با نونان است.
 (۳) نام آلkan رو به رو آن را به رو شناسی آنچه در آن وجود دارد می‌دانند.

(۴) تنها یک آلکن می‌تواند در واکنش با گاز هیدروژن به ۲، ۲، ۳-تری‌متیل‌پنتان تبدیل شود.

- ۹۰- گاز CO تولید شده در واکنش I در اثر سوختن ناقص ۱۲ گرم متان ناخالص، در واکنش II مصرف شده و ۸/۴ گرم آهن تولید می‌شود. درصد خلوص متان کدام است؟ (بازدۀ درصدی واکنش I و II به ترتیب ۸۰ و ۷۵ درصد است).

$$(C=12, H=1, Fe=56, O=16 : g.mol^{-1})$$

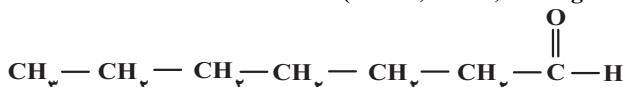
$$75 (4) \quad 60 (3) \quad 50 (2) \quad 40 (1)$$

- ۹۱- مقداری اتین طبق واکنش زیر می‌سوزد. چنانچه ضمن تولید $5/6$ لیتر گاز کربن دی‌اکسید در شرایط استاندارد، ۸۰ درصد از گرمای واکنش، $4/0$ کیلوگرم آب $20^{\circ}C$ را به جوش آورد، آنتالپی سوختن اتین چقدر است؟

$$-1362 (4) \quad -1352 (3) \quad -1368 (2) \quad -1344 (1)$$

- ۹۲- کدام عبارت زیر درباره ماده آلی موجود در میخک درست است؟ ($O=16, C=12, H=1 : g.mol^{-1}$)

(۱) با کتون مقابله ایزمر است.

(۲) شمار پیوندهای اشتراکی آن با شمار پیوندهای اشتراکی آلkan ۷ کربنه برابر است.

(۳) نام آیوپاک آن ۲-هپتاون و فرمول مولکولی آن $C_7H_{14}O_2$ است.

(۴) تفاوت جرم مولی آن با بنزاًلدھید، برابر با $10^{\circ}C$ گرم بر مول است.

- ۹۳- چنانچه بدایمیم گرمای حاصل از سوختن یک مول گاز هگزان در دمای $105^{\circ}C$ و فشار 1atm برابر 3640 کیلوژول باشد،

- گرمای حاصل از سوختن یک مول هگزان در دمای $22^{\circ}C$ و فشار 1atm کدام است؟ (گرمای تبخیر یک مول هگزان و آب به

ترتیب ۲۲ و 44 کیلوژول است و تمامی مقادیر فرضی است).

$$-3916 (4) \quad -3652 (3) \quad -3564 (2) \quad -3300 (1)$$

محل انجام محاسبات

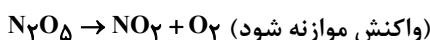

۹۴- کدام دو جمله مطرح شده در گزینه‌ها از لحاظ علمی به تأثیر عامل یکسانی بر سرعت واکنش اشاره می‌کنند؟

- (۱) یک قطعه آهن در هوا سرخ می‌شود ولی در ارلن حاوی اکسیژن می‌سوزد – احتمال آتش‌سوزی در انبار گندم کمتر از انبار آرد است.
- (۲) یک قطعه آهن در هوا سرخ می‌شود ولی در ارلن حاوی اکسیژن می‌سوزد – سدیم سریعتر از کلسیم با محلول نیومولار هیدروکلریک‌اسید واکنش می‌دهد.
- (۳) میوه و خشکبار دارای پوست ماندگاری بیشتری دارند – فلزات گروه اول را زیر نفت نگهداری می‌کنند.
- (۴) احتمال آتش‌سوزی در انبار گندم کمتر از انبار آرد است – فسفر سفید را زیر نفت نگهداری می‌کنند.

۹۵- اگر در واکنش تجزیه گاز دی‌نیتروژن پنتاکسید، پس از $t = 12$ ثانیه $10\% \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$ مول از آن در

ظرف واکنش باقی بماند و سرعت متوسط تولید گاز NO_2 در فاصله بین این دو زمان $0.5 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$ باشد، t کدام است؟

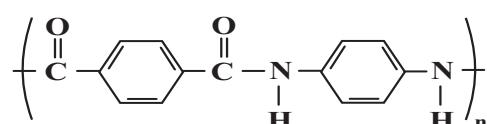
۱) ۷۲   ۲) ۴۲۰   ۳) ۳۰۰   ۴) ۵

۹۶- چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

- (آ) همه پلیمرهای حاصل از هیدروکربن‌های سیرنشده، سیرشده می‌باشند.
- (ب) تفلون، نقطه ذوب بالایی دارد و در برابر گرما مقاوم است اما در حللاهای آلی حل می‌شود.
- (پ) پلیمری که در تهیه دبه‌های آب استفاده می‌شود از پلی‌اتن شاخه‌دار تهیه می‌شود.
- (ت) شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی مونومر سازنده پلیمری که در کیسه خون به کار می‌رود، دو برابر شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی آن است.
- (ث) چگالی و نیروی بین مولکولی پلی‌اتن سنگین، از پلی‌اتن سبک بیشتر است.

۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

۹۷- با توجه به ترکیب مقابل، کدام گزینه نادرست است؟ ($C=12, N=14, O=16, H=1: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

- (۱) پلیمر دارای این واحد تکرارشونده توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی دارد.
- (۲) این پلیمر به خانواده پلی‌آمیدها تعلق دارد.
- (۳) پلیمری سیر نشده به حساب می‌آید.
- (۴) اختلاف جرم مولی دی‌آمین و دی‌اسید سازنده ۳۶ گرم بر مول است.

محل انجام محاسبات

۹۸- کدام موارد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- آ) تعداد اتم‌های کربن در بخش اسیدی استر موجود در موز با این تعداد در بخش الکلی استر موجود در انگور متفاوت است.
- ب) پلیمرهای طبیعی در طبیعت توسط جانداران ذره‌بینی به مولکول‌های ساده و کوچک مانند CO_2 , CH_4 , H_2O و ... تبدیل می‌شوند.
- پ) پلیمر حاصل از پروپن در طبیعت تجزیه نمی‌شود و برای سالیان طولانی دست‌خورده باقی می‌مانند.
- ت) پلی‌لاکتیک اسید نوعی پلیمر سبز است و امکان تبدیل شدن به کود را دارد.
- ث) در پلیمری شدن آتن در صورتی که شمار مول‌های محتوی کاتالیزگرهای Ti و Al به ترتیب ۳ و ۱ باشد، جرم مولی میانگین پلیمر بیشترین خواهد بود.

(۱) ب و پ   (۲) آ، ب و ث   (۳) پ و ت   (۴) فقط آ و ث

۹۹- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($C = 12, O = 16, H = 1$: g.mol⁻¹)

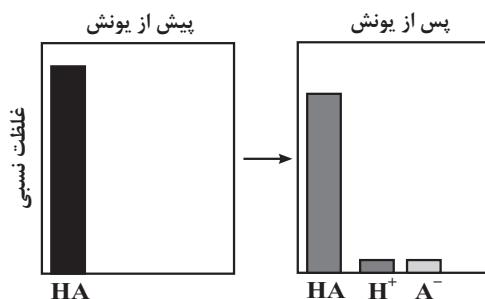
- آ) محلوت آب و روغن و صابون به ظاهر همگن است و برخلاف محلول شکر در آب، نور را پخش می‌کند.
- ب) شیر همانند شربت معده و شربت خاکشیر، ناهمگن است ولی برخلاف آنها پایدار است.
- پ) کلورئیدها را می‌توان پلی بین سوسپانسیون‌ها و محلول‌ها در نظر گرفت.
- ت) نسبت جرم مولی اتیلن‌گلیکول به اتانول به تقریب $1/35$ می‌باشد و هر دو جزو خانواده الکل‌ها هستند.
- ث) اوره همانند اتیلن‌گلیکول، در آب حل می‌شود.

(۱) ۲   (۲) ۳   (۳) ۴   (۴) ۵

۱۰۰- کدام گزینه از لاحظ درستی یا نادرستی با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- ۱) محلول آبی الکل‌ها به علت دارا بودن عامل OH^- ، خاصیت بازی دارد.
- ۲) از دیدگاه آرنیوس، NaOH(s) و HF(g) به ترتیب باز و اسید هستند.
- ۳) در نظریه آرنیوس، حلال‌هایی مثل اتانول نیز می‌تواند استفاده شود.
- ۴) مطابق نظریه آرنیوس، ماده‌ای که خاصیت اسیدی دارد، قطعاً در ساختار خود دارای اتم هیدروژن است.

۱۰۱- با توجه به نمودار زیر، چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

- آ) به هیدروبرومیک اسید مربوط است و به طور جزئی یونش می‌یابد.
- ب) در محلول اسیدهای قوی افزون بر اندک یون‌های آب پوشیده، مولکول‌های اسید نیز یافت می‌شوند.
- پ) پس از رسیدن به تعادل، غلظت همه گونه‌های موجود در محلول اسیدهای ضعیف ثابت است.
- ت) می‌تواند به اتانویک اسید مربوط باشد و رسانایی الکتریکی آن در شرایط یکسان بیشتر از فورمیک اسید است.

(۱) ۱   (۲) ۳   (۳) ۴   (۴) ۵

محل انجام محاسبات

۱۰۲ - $100 \text{ میلی لیتر محلول هیدروکلریک اسید با } \text{pH} = 1$ به تقریب با چند میلی لیتر محلول باز ضعیف BOH با $K_b = 10^{-5}$ و

$(\log 5 = 0.7)$ در نظر گرفته شود.

۳۰۰ (۴) ۳۰ (۳) ۴۰۰ (۲) ۴۰ (۱)

۱۰۳ - اگر emf سلول‌های گالوانی «منگنز - نقره» و «نقره - پلاتین» در شرایط استاندارد به ترتیب 1.98 و 0.4 ولت باشد،

سلول گالوانی «منگنز - پلاتین» در شرایط استاندارد چند ولت است؟

۲/۷۸ (۴) ۲/۳۸ (۳) ۱/۱۸ (۲) ۱/۵۳ (۱)

۱۰۴ - در صورتی که قدرت کاهندگی فلزهای آلومینیم، روی و سدیم به صورت $\text{Zn} < \text{Al} < \text{Na}$ باشد، آنگاه ...

۱) ترتیب قدرت اکسندگی یون‌های حاصل از آلومینیم، روی و سدیم به صورت $\text{Zn}^{2+} < \text{Al}^{3+} < \text{Na}^+$ است.

۲) در صورت قرار دادن یک قطعه فلز روی در محلول آلومینیم سولفات، به تدریج دمای محلول افزایش می‌یابد.

۳) اگر قدرت اکسندگی یون Mn^{2+} بیشتر از یون Al^{3+} باشد، واکنش میان یک قطعه منگنز با محلول سدیم کلرید گرماده خواهد بود.

۴) یون‌های روی برخلاف یون‌های سدیم، می‌توانند با اتمهای آلومینیم وارد واکنش شده و با گرفتن الکترون کاهش یابند.

۱۰۵ - جرم نقره قرار گرفته بر روی قاشق فلزی در یک فرایند آبکاری، با جرم آلومینیم تولیدی در یک فرایند هال برابر می‌باشد؛ در

صورتی که در فرایند هال، $36 \text{ لیتر گاز تولید شود، اختلاف شمار الکترون‌های مبادله شده در این دو فرایند چند برابر } N_A \text{ است؟}$

(حجم مولی گازها در فرایند هال را $40 \text{ لیتر بر مول در نظر بگیرید؛ } (Ag = 108, Al = 27: g \cdot mol^{-1}) \text{ و } (N_A \text{ عدد آووگادرو است.)}$

۳/۶ (۴) ۳/۳ (۳) ۲/۷ (۲) ۲/۴ (۱)

۱۰۶ - چند مورد از مطالب زیر درست است؟

آ) فراوان‌ترین اکسید در پوسته زمین، سیلیس است که کوارتز از نمونه‌های ناخالص آن محسوب می‌شود.

ب) با توجه به اینکه سیلیسیم با کربن هم‌گروه است، ساختار سیلیس (SiO_4^{4-}) با یخ خشک ($\text{CO}_2(s)$) مشابه است.

پ) سیلیس برخلاف ترکیب‌های مولکولی، مولکول مجزا ندارد و دارای ساختاری بهم پیوسته و غول‌آسا است.

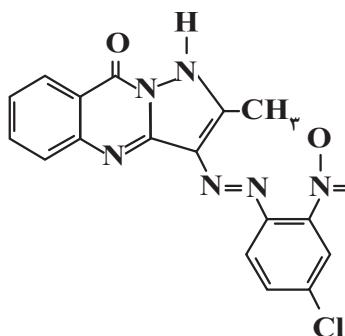
ت) عنصرهای اصلی سازنده جامدات کووالانسی در طبیعت، کربن و هیدروژن هستند.

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۷ - با توجه به ساختار زیر که مربوط به رنگدانه نارنجی می‌باشد، چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

• فرمول مولکولی آن به صورت $C_{17}H_{11}N_6O_3Cl$ است.

• در ساختار آن ۸ پیوند کووالانسی بین اتم‌های کربن و نیتروژن دیده می‌شود.

• اگر آن را همراه رنگدانه سبزرنگ در شرایط یکسان در مقابل نور خورشید قرار دهیم، پس از گذشت زمان مشابه تغییر دمای رنگدانه سبز بیشتر خواهد بود.

۱) ۲۳
۲) ۲۴

۳) ۳۳
۴) صفر

۱۰۸ - کدام موارد از عبارت‌های بیان شده نادرست است؟

آ) در مبدل‌های کاتالیستی خودروها از فلزهای رو دیم (Rh)، پالادیم (Pd) و پلاتین (Pt) به عنوان کاتالیزگر استفاده می‌شود.

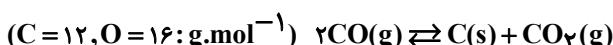
ب) کاتالیزگرها در واکنش‌های شیمیایی با کاهش انرژی فعال‌سازی، سرعت و آنتالپی واکنش را افزایش می‌دهند.

پ) با اینکه مبدل‌های کاتالیستی برای مدت طولانی به کار می‌روند اما پس از مدت معینی کارایی آنها کاهش می‌یابد و دیگر قابل استفاده نیستند.

ت) واکنش بین گازهای هیدروژن و اکسیژن در حضور پودر روی سریع‌تر از این واکنش در حضور توری پلاتین است.

۱) آ و ب
۲) ب و ت
۳) ب و پ
۴) آ و پ

۱۰۹ - مقداری گاز کربن مونوکسید به جرم ۲۶۶ گرم را در دمای اتاق وارد ظرفی به حجم پنج لیتر می‌کنیم تا مطابق واکنش زیر به تعادل برسد. اگر در لحظه تعادل جرم کربن دی‌اکسید، ۲/۲ برابر کربن مونوکسید باشد؛ ثابت تعادل و بازده درصدی واکنش به ترتیب کدام است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۱) ۳۷,۲/۸
۲) ۷۴,۲/۸
۳) ۷۴,۱/۹۶
۴) ۳۷,۱/۹۶

۱۱۰ - چند مورد از مطالب زیر، در ارتباط با پارازایلن، درست است؟ (در صد حجمی گاز اکسیژن در هوا، تقریباً برابر ۲۰٪ است).

آ) در هر مولکول پارازایلن، ۶ اتم کربن با عدد اکسایش کوچک‌تر از صفر وجود دارد.

ب) شمار اتم‌های کربن مولکول‌های پارازایلن و استیرن با هم برابر است.

پ) تفاوت شمار پیوندهای دوگانه کربن – کربن و پیوندهای یگانه کربن – کربن مولکول آن، برابر ۲ است.

ت) هر مول آن برای سوختن کامل در شرایط استاندارد، تقریباً به ۱۱۷۶ لیتر هوا نیاز دارد.

۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

محل انجام محاسبات

گروه آزمایشی علوم تجربی

دفترچه سوم

آزمون ۲۶ خرداد ماه ۱۴۰۲

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	ریاضی	۳۰	۱۱۱	۱۴۰	۶۰ دقیقه	۴۵ سؤال
	زمین‌شناسی	۱۵	۱۴۱	۱۵۵		۶۰ دقیقه

۱۱۱- در یک دنباله حسابی، مجموع جملات اول، دوم و سوم برابر ۱۲ و مجموع جملات هفتم، هشتم و نهم برابر ۴۸ است. قدرنسبت این دنباله کدام است؟

$$\frac{1}{2}(4)$$

$$\frac{2}{3}(3)$$

$$2(2)$$

$$\frac{3}{2}(1)$$

$$112- \text{اگر } (\sin x, \cos x \neq 0) \text{ باشد، آن‌گاه مقدار } \cot x - \tan x \text{ کدام است؟}$$

$$\frac{40}{21}(4)$$

$$\frac{58}{21}(3)$$

$$-\frac{58}{21}(2)$$

$$-\frac{40}{21}(1)$$

$$113- \text{اگر مجموعه جواب نامعادله } \frac{(x-3)(x^2-4x+4)}{x^2+2x-5} \geq 0 \text{ به صورت } (a,b) \cup [c, +\infty) \text{ باشد، حاصل } abc \text{ کدام است؟}$$

$$-10(4)$$

$$-8(3)$$

$$-6(2)$$

$$-5(1)$$

$$114- \text{اگر } f(x) = 6x - 4 \text{ باشد و تابع } f(x) \text{ از نقطه } A(3,2) \text{ بگذرد، حاصل } f(2) \text{ کدام است؟}$$

$$4(4)$$

$$7/5(3)$$

$$8(2)$$

$$9/5(1)$$

$$115- \text{با ارقام } 1, 2, 3, \dots, 9 \text{ چند عدد ۴ رقمی زوج با ارقام متمایز می‌توان نوشت که فقط یک رقم آن فرد باشد؟}$$

$$360(4)$$

$$240(3)$$

$$120(2)$$

$$60(1)$$

۱۱۶- یک زیرمجموعه چهار عضوی از مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ ، به تصادف انتخاب می‌کنیم، احتمال اینکه حداقل دو عضواز زیرمجموعه انتخاب شده عدد اول باشند، چقدر است؟

$$\frac{4}{5}(4)$$

$$\frac{29}{35}(3)$$

$$\frac{31}{35}(2)$$

$$\frac{6}{7}(1)$$

۱۱۷- اگر $A(-1,2)$ و $B(3,0)$ و $C(1,-2)$ سه رأس یک مثلث باشند، آن‌گاه معادله ارتفاع AH و طول آن کدام است؟

$$3\sqrt{2}, y = 1 - x (1)$$

$$3\sqrt{2}, y = x - 1 (2)$$

$$2\sqrt{2}, y = 1 - x (3)$$

$$2\sqrt{2}, y = x - 1 (4)$$

۱۱۸- حاصلضرب طول نقاط برخورد دو تابع $g(x) = x^3 + x - 8m$ و $f(x) = 3x^3 + mx + m^2$ برابر $5/4$ است. حاصل جمع طول این دو نقطه برخورد کدام است؟

$$5(4)$$

$$4(3)$$

$$-5(2)$$

$$-4(1)$$

محل انجام محاسبات

۱۱۹ - اگر $x = a$ جواب معادله $\frac{1}{x+3} - \frac{1}{x-1} = \frac{1}{x+6} - \frac{1}{x+2}$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۰ - خط d و نقطه A روی خط d مفروض‌اند. اگر نقطه B روی خط d نباشد، تعداد نقاطی از خط d که از نقاط A و B به یک فاصله‌اند، چه تعداد از حالات زیر می‌تواند باشد؟

۵) بی‌شمار

ج) دو تا

ب) یکی

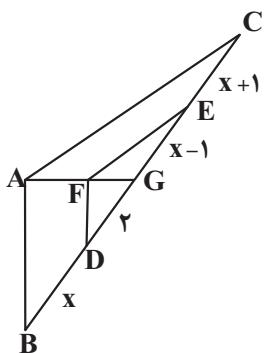
الف) صفر

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

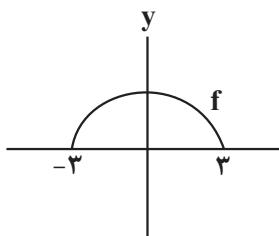

۱۲۱ - در شکل مقابل اگر $AB \parallel FD$ و $AC \parallel FE$ باشد، آن‌گاه x کدام است؟

۲ (۱)

 $\frac{3+\sqrt{17}}{2}$ (۲) $\frac{3+\sqrt{13}}{2}$ (۳) $2+2\sqrt{2}$ (۴)

۱۲۲ - در صورتی که نمودار زیر مربوط به تابع f باشد و داشته باشیم $|g(x)| = g(x)$ ؛ دامنه تابع f را شامل

نمی‌شود؟

۱) صفر

۲

۴ (۳)

۵) بی‌شمار

۱۲۳ - در دایره‌ای به شعاع ۹ واحد، طول کمان روبرو با زاویه α برابر 12π می‌باشد. حاصل $\cos(\frac{3\pi}{2} - \alpha) + \sin(3\pi - 2\alpha)$ کدام است؟

 $\frac{1-\sqrt{3}}{2}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}+1}{2}$ (۳) $\sqrt{3}$ (۲)

۱) صفر

محل انجام محاسبات

۱۲۴ - حاصل $A = [\log_7^{\frac{1}{3}}] + [\log_{\frac{1}{3}}^{300}]$ کدام است؟ ([: نماد جزء صحیح است.)

-۳ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

-۴ (۱)

۱۲۵ - توابع $y = (f \cdot g)(x)$ مفروض‌اند. حد راست تابع $y = (f \cdot g)(x)$ در نقطه $x = 1$ از حد $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 1}{\sqrt{x} - 1}, & x > 1 \\ [3 - x], & x \leq 1 \end{cases}$ و $g(x) = \begin{cases} x + 2, & x \in \mathbb{Z} \\ 2x, & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$

چپ آن در نقطه $x = 1$ چقدر بیشتر است؟

۸ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۲۶ - اگر تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x}, & x > \frac{-1}{10} \\ -a, & x = \frac{-1}{10} \\ -\frac{1}{x} + b, & x < -\frac{1}{10} \end{cases}$ در نقاطی به طول $\frac{1}{10}$ - پیوسته باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟ ([: نماد جزء صحیح است.)

۰ (۴) صفر

-۹ (۳)

-۱۰ (۲)

-۲۹ (۱)

۱۲۷ - در کیسه‌ای ۶ مهره سبز و ۳ مهره آبی وجود دارد. ۴ مهره از کیسه خارج می‌کنیم. اگر بدانیم حداقل یکی از مهره‌های خارج شده، آبی است، احتمال این‌که ۳ مهره دیگر سبز باشد، چقدر است؟

 $\frac{20}{21} (4)$ $\frac{21}{37} (3)$ $\frac{20}{37} (2)$ $\frac{21}{21} (1)$

۱۲۸ - اگر قیمت اجنباس با انحراف معیار $25/0$ طی یک سال 20 درصد کاهش یابد، واریانس قیمت‌های جدید کدام است؟

۰/۳۲ (۴)

۰/۱۶ (۳)

۰/۰۸ (۲)

۰/۰۴ (۱)

۱۲۹ - اگر $f(x) = x^3 + \sqrt{x}$ و $g(x) = \sqrt{1-x^2}$ باشد، برد تابع $(fog)(x)$ شامل چند عدد صحیح است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۱) صفر

محل انجام محاسبات

۱۳۰ - اگر $f(x) = x + \sqrt{3x}$ و $f^{-1}(x) = \frac{3x+2}{x-1}$ باشد و داشته باشیم $g^{-1}(x) = 3$ ، به ازای کدام مقدار b تساوی $f(g(\frac{a}{\sqrt{b}})) = b$ برقرار است؟

۶۳ (۴)

۷ (۳)

۳۶ (۲)

۱۰ (۱)

۱۳۱ - دوره تناوب تابع با ضابطه $f(x) = \tan(\frac{\pi}{4}x) - \cot(\frac{\pi}{4}x)$ کدام است؟

 π (۴) $\frac{\pi}{2}$ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳۲ - بزرگترین ریشه منفی معادله $4\sin^2 4x + \cos 16x - 4 = 0$ کدام است؟

 $-\frac{\pi}{8}$ (۴) $-\frac{\pi}{6}$ (۳) $-\frac{\pi}{12}$ (۲) $-\frac{\pi}{24}$ (۱)

۱۳۳ - f تابعی خطی است. اگر $f(1) = -2$ و $f(-1) = 3$ باشد، آنگاه حاصل $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x+2)}{f^{-1}(1-x)}$ کدام است؟

 $-\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{4}$ (۳)

-۴ (۲)

۴ (۱)

۱۳۴ - در صورتی که شیب خط مماس بر نمودار تابع f در نقطه $A(2, 3)$ واقع بر آن برابر $\frac{1}{3}$ باشد، حاصل حد زیر کدام است؟

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{-4f(x) + (f(x))^3}{x^3 - x^2 - x - 2} = ?$$

 $-\frac{6}{5}$ (۴)

۵ (۳)

 $-\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{6}{7}$ (۱)

۱۳۵ - اگر $f(x) = \frac{x+1}{g(x)}$ باشد، آنگاه مقدار $f'(1) = -3$ ، $f(1) = -2$ ، $f'(1) = -3$ چقدر است؟

۱ (۴)

-۱ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

۱۳۶ - اگر $f(x)$ یک تابع چندجمله‌ای باشد و آنگاه حاصل $f(x) + f'(x) + f''(x) = x^3 + x + 1$ چقدر است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۳۷ - در تابع با ضابطه $f(x) = |x^3 - 1|$ ، فاصله دو نقطه بحرانی کدام است؟

۱۴۰ (۴)

۱۳۹ (۳)

۱۴۲ (۲)

۱۴۱ (۱)

$$f(x) = \begin{cases} -x^3 + 2x + 5 & , \quad x < 2 \\ a & , \quad x = 2 \\ 2x - 7 & , \quad x > 2 \end{cases}$$

۱۳۸ - به ازای چند مقدار صحیح a ، تابع a اکسترمم نسبی دارد؟

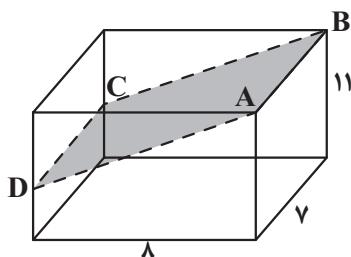
۱۴۳ (۴)

۱۴۰ (۳)

۱۴۲ (۲)

۱۴۱ (۱)

۱۳۹ - در مکعب مستطیل شکل زیر با ابعاد مشخص شده، صفحه گذرنده از نقاط A، B، C و D مکعب مستطیل را به دو جزء تقسیم می‌کند. اگر سطح مقطع صفحه گذرنده از مکعب مستطیل برابر ۷۰ واحد مربع باشد، حجم جزء بزرگتر چند واحد مکعب است؟

۱۴۰ (۱)

۱۶۸ (۲)

۴۴۸ (۳)

۴۷۶ (۴)

۱۴۰ - دایره‌ای از دو نقطه A(۳, ۴) و B(۱, ۲) عبور کرده و مرکز آن روی خط $y = 3x + 1$ قرار دارد. وضعیت این دایره نسبت به دایره

$x^2 + y^2 + 2x - 8y = 6$ چگونه است؟

۱۴۴ (۴) متخارج

۱۴۳ (۳) متداخل

۱۴۲ (۲) مماس درون

۱۴۱ (۱) متقطع

محل انجام محاسبات

۱۴۱ - همه گزینه‌های زیر در ارتباط با فلورسیس دندانی درست بیان شده‌اند، به جز:

- (۱) سبب مقاومت دندان‌ها در برابر پوسیدگی و ایجاد لکه‌های تیره بر روی دندان می‌شود.
- (۲) نوشیدن آبهای عبوری از مجاورت کانی‌های رسی و میکائی سیاه سبب تشید آن می‌شود.
- (۳) در صورتی که میزان فلور آب طبیعی ۲ تا ۸ برابر مقدار معمول باشد ایجاد می‌شود.
- (۴) با کاهش میزان ورود فلور به بدن و با گذشت زمان اثرات این عارضه برطرف می‌شود.

۱۴۲ - ذخایر مربوط به کدام عنصر، تنها در یک نوع کانسنج و با یک منشأ امکان تشکیل دارد؟

- (۱) پلاتین (۲) طلا (۳) روی (۴) قلع

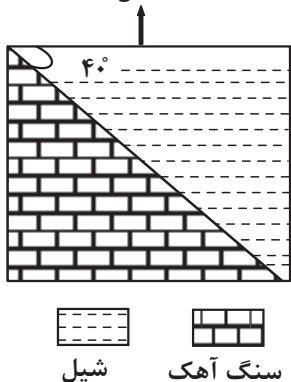
۱۴۳ - همه گزینه‌ها با توجه به تصویر زیر، دلیل استفاده از «بالاست» را به درستی بیان می‌کنند، به جز:

- (۱) با زهکشی رواناب‌های حاصل از بارندگی، استحکام زیرسازی را بیشتر می‌کند.
- (۲) با کنترل رطوبت، پایداری خاک‌های ریزدانه را افزایش می‌دهد.
- (۳) با دانه‌بندی مناسب، نفوذپذیری خاک را کنترل می‌کند.
- (۴) با نگهداری ریل‌ها، پایداری سطح زمین را بیشتر می‌کند.

۱۴۴ - در صورتیکه گسل مقابله حاصل تنش فشاری باشد، جایه‌جایی فرودیواره نسبت به فرادیواره در شکل زیر در کدام جهت و شبیه

شمال

- (۱) شمال غرب - ۴۰ درجه
(۲) جنوب شرق - ۴۰ درجه
(۳) جنوب شرق - ۵۰ درجه
(۴) شمال غرب - ۵۰ درجه

۱۴۵ - شکل زیر برشی از لایه‌های سنگی چین‌خورده در یک منطقه را نشان می‌دهد. در صورتی که در لایه‌های A آثار مربوط به نخستین پرندگان یافت شود، با کدام فرض، چین‌خوردگی از نوع ناودیس خواهد بود؟

C	B	A	A	B	C
---	---	---	---	---	---

- (۱) لایه‌های B متعلق به دوره دونین و سن لایه‌های C متعلق به دوره پرمین باشد.
- (۲) لایه‌های B متعلق به دوره تریاس و سن لایه‌های C متعلق به دوره پرمین باشد.
- (۳) لایه‌های B متعلق به دوره پرمین و سن لایه‌های C متعلق به دوره تریاس باشد.
- (۴) لایه‌های B متعلق به دوره ژوراسیک و سن لایه‌های C متعلق به دوره کرتاسه باشد.

۱۴۶ - با توجه به اطلاعات داده شده در جدول زیر، که نشان‌دهنده زمان دریافت امواج لرزه‌ای اصلی توسط دستگاه لرزه‌نگار است،

کدام گزینه درست است؟

d	c	b	a	عنوان موج
۱۲:۱۶:۵۸,۹	۱۲:۱۶:۳۱,۲	۱۲:۱۶:۵۹,۱	۱۲:۱۶:۵۶,۴	زمان دریافت

- (۱) در موج a، راستای ارتعاش ذرات در امتداد انتشار موج بوده و فقط از محیط جامد عبور می‌کند.
- (۲) موج b ذرات را در یک مدار دایره‌ای به ارتعاش درآورده و با افزایش عمق تضعیف می‌شود.
- (۳) موج c در اثر برخورد امواج درونی با فصل مشترک لایه‌ها و سطح زمین ایجاد می‌شود.
- (۴) حرکت موج d عمود بر سطح زمین بوده و سبب حرکت زمین به سمت چپ و راست می‌شود.

۱۴۷ - سوزاندن زغال‌سنگ در محیط‌های بسته، سبب بی‌هنگاری مثبت کدام عناصر در محیط می‌گردد؟

- (۱) کادمیم و آرسنیک
 (۲) سلنیم و سرب
 (۳) آرسنیک و فلورور

۱۴۸ - کدام گزینه، از ویژگی‌های پهنه‌زمین‌ساختی بیان شده می‌باشد؟

«ذخایر گازی خانگیران در این پهنه‌زمین‌ساختی قرار دارند.»

- (۱) رگه‌های زغال‌سنگ
 (۲) توالی رسوی منظم
 (۳) ذخایر فلزی سرب و روی

۱۴۹ - در کدام گزینه امتداد گسل‌ها با هم متفاوت است؟

- (۱) کپه‌داغ، تبریز
 (۲) کازرون، خاورنه
 (۳) ناییند، هلیل‌رود

۱۵۰ - کدام حوضه‌های آبریز ایران هم مرز نیستند؟

- (۱) «خليج فارس و دريای عمان» و «دریای خزر»
 (۲) «همامون» و «سرخس»
 (۳) «دریای خزر» و «سرخس»
 (۴) «فلات مرکزی» و «دریاچه ارومیه»

۱۵۱ - کدام یک از شکل‌های زیر بیان‌گر نوعی آبخوان است که دارای سطح پیزومتریک می‌باشد؟

شیل	۲	ماسه‌سنگ	۱
آهک کارستی			
ماسه‌سنگ			
گچ	۴	آبرفت	۳
آهک کارستی			
شیل		رس	
		چ	

۱۵۲ - در صد وزنی بنیان سازنده کدام گروه از کانی‌های گوهری، در مقایسه با ترکیب کانی عقیق، کمتر است؟

- (۱) یاقوت، آمتیست
 (۲) فیروزه، یاقوت
 (۳) کانی‌های رسی، زمرد
 (۴) مسکوویت، الماس

۱۵۳ - به ترتیب علت ایجاد دومین و سومین اجزای سنگ‌کرده کدام است؟

- (۱) سرد شدن کره زمین – ایجاد چرخه آب
 (۲) ایجاد چرخه آب – سرد شدن کره زمین
 (۳) ایجاد چرخه آب – حرکت ورقه‌های سنگ‌کرده
 (۴) حرکت ورقه‌های سنگ‌کرده – ایجاد چرخه آب

۱۵۴ - از روز ۱۵ مهر تا ۲۹ اسفند احتمال این که خورشید بر کدام مدار عمود بتابد بیشتر است؟

- (۱) N۱۵°
 (۲) استوا
 (۳) رأس‌السلطان
 (۴) S۲۰°

۱۵۵ - کدام یک از گزینه‌های زیر (از راست به چپ) مراحل کامل چرخه ویلسون را از اول به آخر بیان می‌کند؟

- (۱) آتشفشن‌های کنیا و کلیمانجارو – بسته شدن اقیانوس تیتیس – برخورد عربستان به ایران – رشته‌کوه هیمالیا
 (۲) شرق افریقا – بستر اقیانوس اطلس – برخورد هندوستان به آسیا – رشته‌کوه زاگرس
 (۳) شرق افریقا – بستر دریای سرخ – دراز گودال‌ها و جزایر اقیانوسی اقیانوس آرام – رشته‌کوه زاگرس
 (۴) آتشفشن‌های کنیا و کلیمانجارو – دراز گودال‌ها و جزایر اقیانوسی اقیانوس آرام – بستر اقیانوس اطلس – رشته‌کوه هیمالیا

پاسخ‌نامه آزمون ۱۴۰۲ خردادماه اختصاصی دوازدهم تجربی

طراحان سؤال

زیست‌شناسی

آرین آذرنيا- جواد ابازلوب- رامين حاجي موسائي- حامد حسين پور- آرمان خيرى- محمد رضابيان- محمدمهدى روزبهاني- اشكان زرندي- مریم سپهي- علیرضا عابدى- احمد رضا فرح بخش
حمد رضا فیض آبادی- حسن قائمی- امیرگیتی پور- سعید محمدی بازیزدی- کاوه ندیمی- علی وصالی محمود- پژمان یعقوبی

فيزيك

زهره آقامحمدی- خسرو ارغوانی فرد- امیرحسین برادران- میثم برناei- علی بزرگ- امیر جمشیدی- امید خالدی- مهدی شریفی- مریم شیخ ممو- حسین عبدوی نژاد- عبدالله فقه زاده- مصطفی کیانی
محمد صادق مام سیده- غلامرضا محبی- احمد مرادی پور- حسین ناصحی

شيمي

عین الله ابوالفتحی- آرمان اکبری- علی امینی- عامر بربزیگر- مسعود جعفری- فرزاد حسینی- حسن رحمتی کوکنده- سیدرضا رضوی- امیر محمد سعیدی- حامد صابری- محمد جواد صادقی
اسلام طالبی- امیرحسین طبیبی- سروش عابدی- رسول عابدینی زواره- میلاد عزیزی- آرین عظیمی- مجید غنچه لی- امیر قاسمی- علی کریمی- مرتضی محمدی- هادی مهدی زاده
حسین ناصری ثانی- فرزاد نجفی کرمی

رياضي تجربی

جلیل احمد میربلوچ- توحید اسدی- امیر هوشیگ انصاری- سعید پناهی- رحمان پور حیم- سهیل حسن خانپور- فرشاد حسن زاده- احمد رضا ذاکر زاده- بابک سادات- محمد حسن سلامی-
پویان طهرانیان- حمید علیزاده- نیما کدیوریان- لیلا مرادی- سید جواد نظری- جهانبخش نیکنام- فهیمه ولی زاده

زمین‌شناسی

سید مصطفی دهنوی- بهزاد سلطانی- گلنوش شمس- فرشید مشعر پور- عرفان هاشمی

مسئلان درس، گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گرینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	گروه ویراستاری	بازبین نهايی	مستندسازی
زیست‌شناسی	محمد مهدی روزبهانی	امیرحسین بهروزی فرد	حمید راهواره	محمد مهدی گل بخش- کسری رجب پور- علیرضا دیانی کارن کنعانی	رضا نوری	مهماسادات هاشمی
فيزيك	اميرحسين برادران	اميرحسین برادران	مصطفی کیانی	محمد امین عمودی نژاد- محمد رضا رحمتی مبین دهقان	ارشیا انتظاری	حسام نادری
شيمي	مسعود جعفری	ساجد شیری طرزم	محمد حسن زاده مقدم	رامین آزادی- جواد سوری لکی- امیرحسین مرتضوی دانایل بهارفضل	ارشیا انتظاری	الله شهیاری
رياضي	علی اصغر شریفی	شهرام ولاي	شهرام ولاي	مهرداد ملوندي- علی مرشد- عاطفه خان محمدی نويد ذکری	ارشیا انتظاری	سرژ یقیازاریان تبریزی
زمین شناسی	مهندی جباری	علیرضا خورشیدی	بهزاد سلطانی	آرين فلاح اسدی	سعیده روشنایي	محیا عباسی

گروه فني و توليد

مدیر گروه	زهراالسادات غیاثی
مسئول دفترچه آزمون	اميرحسین منفرد
حروفنگاری و صفحه‌آرایی	سیده صدیقه میرغیاثی
مستندسازی و مطابقت مصوبات	مدیرگروه: محیا اصغری / مسئول دفترچه: مهماسادات هاشمی
ناظر چاپ	حیدر محمدی

بیش از یک مولکول دنا وجود دارد، امکان استفاده از یک آنزیم برای همانندسازی چند دنا وجود دارد.

(د) آنزیم دنابسپاراز دو نوع فعالیت آنزیمی دارد، یکی سپارازی و دیگری نوکلئازی، پس این آنزیم سطح انرژی فعالسازی بیش از یک نوع واکنش شیمیایی را کاهش می‌دهد.
(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۳، ۲۰ و ۳۱)

(سعید محمدی‌بایزیری)

۵- گزینه «۲»
ترتیب واقعی به این صورت است: افزایش نکباره استروزن، بازخورد مثبت بر روی LH تخمک‌گذاری و خروج مایع فولیکولی. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: بروفاراز ۱ اوپوسیت اولیه در دوران جینینی رخ می‌دهد و در صورت سؤال ذکر شده است «بعد از بلوغ».
گزینه «۳»: افزایش نکباره استروزن قبل از تخمک‌گذاری است اما ترشح پروژسترون بعد از تخمک‌گذاری.
گزینه «۴»: در انتهای دوره، کاهش میزان هورمون‌های استروزن و پروژسترون در خون بهوپیه روح دیواره داخلی رحم تاثیر می‌گذارد. استحکام دیواره داخلی رحم (نه همه دیواره‌های رحم) کاهش می‌باید و در طول چند روز بعد، با شروع چرخه رحمی جدید تخریب می‌شود و قاعده‌گی رخ می‌دهد.
(تولید مثل) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(امیر کیمی پور)

۶- گزینه «۳»
طی بازجذب، مواد داخل مجرای نفرون از یک طرف یا خته‌های دیواره نفرون به آنها وارد و سپس از طرف دیگر آنها خارج و نهایتاً وارد رگ خونی می‌شود.
نخستین محل انجام بازجذب، لوله پیچ خورده نزدیک است. طبق شکل ۹ کتاب، هسته تقریباً ۱۰ در این یاخته در بخش قاعده‌ای قرار دارد. در مجاور هسته، فرورفتگی‌های (خشای قاعده‌ای مشاهده می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۴»: با توجه به شکل ۹ کتاب درسی، در می‌یابیم که ریزپریزهای یاخته‌های دیواره لوله پیچ خورده نزدیک به سمت فضای درونی نفرون (دور از غشای پایه) قرار داشته و ریزکیسه‌های متعددی نیز طبق شکل ۹ در نزدیکی این ریزپریزها و بتاراین در سطح دور از غشای پایه در یاخته‌های این بخش از نفرون قرار گرفته‌اند.
گزینه «۲» در شکل ۹ دیده می‌شود که برخی از میتوکندری‌ها در مجاور غشای پایه نیستند.
گزینه «۴»: بعضی از مولکول‌های گلولکتر ورودی به آنها، از مویرگ‌های خونی منشأ می‌گیرند و در تنفس هوایی مصرف می‌شوند.
(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱۱، ۱۵ و ۲۳)

(امیر رضا فرج‌بشن)

۷- گزینه «۴»
در ساختار چهارم پروتئین‌ها، آرایش زیرواحدها رخ می‌دهد. ساختار سوم مبنای تشکیل ساختار چهارم است. سطحی که عامل اصلی ایجاد تنوع در پروتئین‌ها است، ساختار اول است. فقط برخی کرین‌های آمینو اسید مثل کرین مرکزی با گروه‌های آمینی و اسیدی پیوند اشتراکی تشکیل می‌دهد و برخی کرین‌ها مثلاً کرین‌های موجود در گروه R لزوماً با آمین یا اسید پیوند اشتراکی نمی‌دهند. بررسی سایر موارد:
گزینه «۱»: در ساختار سوم، پیوندهای دیگری مانند هیدروژنی، اشتراکی و یونی باعث تشییت پروتئین می‌شوند. به کلمه «فقط» در صورت سؤال دقت کنید.
گزینه «۲»: علاوه بر کرین مرکزی، کرین‌گروه کربوکسیل هم در اطراف خود به گروه‌های غیریکسانی متصل است.
گزینه «۳»: در ساختار سوم گروهی از پروتئین‌ها، تاخوردگی بیشتر صفحات و مارپیچ‌ها (نه فقط مارپیچ‌ها) رخ می‌دهد و پروتئین‌ها به شکل‌های متفاوتی در می‌آیند.
(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

زیست‌شناسی

۱- گزینه «۱»

در آزمایش گریفیت از موش و باکتری برای انجام آزمایش استفاده شد. اما در آزمایشات ایوری و همکارانش موش در آزمایش‌ها حضور نداشت. (حواله‌نیز باشید! باکتری جانور نیست بلکه یک جاندار است). بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: در آزمایشات ایوری و همکارانش از جانور موش استفاده نشده.
گزینه «۳»: گریفیت به دنبال پیدا کردن واکسنی برای بیماری آنفلوانزا بود. گریفیت در مورد ماهیت و چگونگی انتقال ماده و راثتی نظری نداشت. او متوجه نشد که پروتئین‌ها (متنوع‌ترین مولکول‌های زیستی) به عنوان ماده و راثتی نیستند.
گزینه «۴»: در زمان قبل از ایوری و گریفیت، توکلشیک‌اسیدهای شناسایی شده بودند، ایوری و همکارانش، در جهت شناسایی جنس ماده و راثتی آزمایشاتی انجام دادند.
(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۲، ۳ و ۱۸)

۲- گزینه «۳»

دقت کنید فقط بعضی از گیاهان چندساله قادرند هرساله به تولید گل و دانه بپردازند.
بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: گیاهان یکساله بعد از یک دوره رویشی یک دوره زایشی انجام داده و می‌مرند.
گزینه «۲»: گیاهان دوسراله یکبار رشد رویشی انجام داده، و بعد از رشد رویشی دوم برای اولین بار رشد زایشی داشته و می‌مرند.
گزینه «۳» و «۴»: همه گیاهان چندساله هر ساله رشد زایشی و تشکیل گل انجام می‌دهند ولی تنها بعضی از آنها هر ساله رشد زایشی و تشکیل گل انجام می‌دهند.
(تولید مثل نواند اگنان) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۶)

۳- گزینه «۴»

منظور صورت سؤال پروانه مونارک است که دارای رفتار مهاجرت است. در این جانوران یاخته‌های گیرنده نوری و یاخته‌های عصبی در رفتار مهاجرت مؤثر هستند. همه یاخته‌های زنده توتابی تولید مواد دفعی نیتروژن دار را دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: دقت کنید کرین‌دی اکسید به عنوان یک ماده دفعی به کمک نایدیس‌ها دفع می‌شود.
گزینه «۲»: نایدیس‌های انتهایی که در مجاورت یاخته‌ها هستند، با منفذ تنفسی ارتباط ندارند. دقت کنید که تنها نایدیس‌های ابتدایی با منفذ تنفسی در ارتباط مستقیم هستند.
گزینه «۳»: در پاسخ به حرکت‌های محیطی علاوه بر نورون‌ها، یاخته‌های گیرنده نوری، یاخته‌های ماهیچه‌ای و یاخته‌های پشتیبان نیز مؤثر هستند. از این بین تنها نورون‌ها، اکسون و دندریت دارند.
(ترکیبی)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱، ۴۵، ۷۰ و ۷۶)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲ و ۲۰)

۴- گزینه «۱»

فقط مورد (ج) درست است.
در فرایند همانندسازی، آنزیم‌های مختلفی مثل دنابسپاراز، هلیکاز و انواع آنزیم‌های دیگر شرکت دارند. بررسی همه موارد:
(الف) همه آنزیم‌های نامبرده، جزء پروتئین‌های غیرترشحی هستند که درون و اکوئول، دیسه و لیزوژوو نیز بسته‌بندی نمی‌شوند، در نتیجه ساخت آنها توسط رناتن‌های آزاد در سیتوپلاسم (نه متصل به شبکه آندوپلاسمی) صورت می‌گیرد.
(ب) هلیکاز در باز شدن مارپیچ دنا نقش دارد در حالی که جدا شدن هیستون‌ها و آنزیم‌های موثر در آن قبل از فرایند همانندسازی رخ می‌دهد.
(ج) آنزیم‌ها در همه واکنش‌های شیمیایی بدن جانداران که شرکت می‌کنند، سرعت واکنش را زیاد می‌کنند، اما در پایان واکنش دست‌نخورده باقی می‌مانند تا بدن بتواند بازها از آنها استفاده کند. حال این آنزیم‌ها که دوباره قابل استفاده‌اند و چون در هسته

۱۱- گزینه «۴» (ممدمهدی روزبهان)

اسپرماتوگونی، اسپرماتوسیت اولیه و ثانویه توانایی تشکیل دوک تقسیم را دارند. دقت کنید از بین این یاخته ها، همگی در تماس با غشای یاخته های سرتولی قرار دارند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: اسپرماتوگونی و اسپرماتوسیت اولیه دیپلوبلید هستند و تنها اسپرماتوگونی در نزدیکی سطح خارجی لوله های اسپرم ساز قرار دارند.
گزینه «۲»: همه یاخته های مسیر اسپرم زایی تحت اثر تستوسترون هستند. از بین یاخته ها، تنها اسپرماتیدها می توانند تازک تولید کنند.
گزینه «۳»: اسپرماتوگونی، اسپرماتوسیت های اولیه و ثانویه و اسپرماتیدهای تازه تشکیل شده دارای ارتباط سیتوپلاسمی با سایر یاخته ها هستند. از این بین تنها اسپرماتوگونی و اسپرماتوسیت ثانویه می توانند پروتئین اتصالی ناحیه سانتوروم را تجزیه کنند. (ترکیبی)

(زیست شناسی ۲، صفحه های ۸۱، ۸۵ و ۹۹ تا ۱۰۱)

۱۲- گزینه «۴» (مسن قائم)

ترشحات درون ریز و بعضی از پیک های کوتاه برد به خون وارد می شوند. در واقع هیچ کدام از انواع پیک های شیمیایی (چه دوربرد و چه کوتاه برد) به مجرأ وارد نمی شوند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: با توجه به شکل ۲ صفحه ۵۴، هورمون ها می توانند دو بار از فضای بین یاخته های پوششی رگ خونی (یک بار از بین یاخته درون ریز و رگ خونی و یک بار دیگر از بین رگ خونی و یاخته هدف) عبور کنند.
گزینه «۲»: هورمون T_3 و T_4 سبب افزایش متاپولیسم می شوند و لذا تولید CO_2 افزایش می یابد و در بی آن فعالیت کربنیک ایندراز هم زیاد می شود.

گزینه «۳»: اینترفرون نوع یک از جمله پیک های شیمیایی مشاهده شده در خون است که می تواند توسط یاخته های اندام هایی غیر از غدد اصلی درون ریز نیز ساخته شود.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۱، صفحه های ۵۴ و ۵۵ تا ۵۸)

(زیست شناسی ۲، صفحه های ۵۵ و ۵۶ تا ۵۸)

۱۳- گزینه «۲» (ممدرضا غیاثن آباری)

توصیف هریک از موارد:

(الف) خون در داخل دهلیزها، انباسته می شود: بسته بودن در یچه های دهلیزی بطنی باعث عدم خروج خون و روودی به دهلیزها و در نتیجه اتبار شدن خون در داخل آنها می شود. موارد B و C

(ب) وضعیت در یچه های سینی مشابه وضعیت در یچه سله لختی در نقطه A (باز) است؛ در یچه های سینی به هنگام انتباش بطん باز هستند: موارد D و

(ج) فشار وارد شده توسط دیواره سرخ رگ باز شده آنورت به خون، قابل ثبت است؛ فشار حاصل از بسته شدن سرخ رگ آنورت به هنگام استراحت بطん (انتباش دهلیز و استراحت عمومی) صورت می گیرد. موارد D و

(د) فشار خون در سرخ رگ آنورت نسبت به بطん چپ بیشتر است؛ پس در یچه سینی آنورتی بسته است. موارد D و A (کردش مواد در بدن)

(زیست شناسی ۱، صفحه های ۵۴، ۵۵، ۵۶ و ۵۷)

۱۴- گزینه «۴» (رامین هامی موسائی)

در تمام مراحل رونویسی اوگلنا، حباب رونویسی و رنای در حال ساخت مشاهده می شود، در هر حباب رونویسی هم مولکول دنا و هم مولکول رنا وجود دارد.

۸- گزینه «۲» (امیر کشتی پور)

موارد (الف) و (ج) درست هستند. زامه ها، تخمزا و یاخته دوهسته ای در لقاح مضاعف نهاندانگان شرکت می کنند.

(الف) بر اساس کنکور ۹۸، همه این یاخته ها با یاخته های دولاد (مربوط به خامه و تخمک) احاطه شده اند.

(ب) تخمزا و یاخته دوهسته ای در تخمک و زامه ها نیز در خامه تولید می شوند. پس همه این یاخته ها حاصل مستقیم تقسیم می توزی یاخته های هاپلوبلید هستند.

(ج) همه این یاخته ها که اصل اوارد لوله گرد نمی شوند. زامه ها هم نیز در داخل لوله گرد ایجاد می شوند نه اینکه به آن وارد شوند.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۸۱ و ۱۳۴)

۹- گزینه «۴» (رامین هامی موسائی)

مطابق شکل، مویرگ های پیوسته و منفذدار برخلاف مویرگ ناپیوسته، قادر حفره بین یاخته های هستند. این دو نوع مویرگ دارای غشای پایه پیوسته هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: مویرگ های پیوسته دارای یاخته های پوششی هستند که با یکدیگر ارتباط تنگاتنگی دارند. غشای پایه ضخیم، مختص مویرگ های منفذدار است.

گزینه «۲»: دقت کنید فقط برخی مویرگ های خونی دارای بنداره هستند.

گزینه «۳»: دقت کنید که مویرگ های پرز شامل مویرگ خونی و لطفی است. در مویرگ لطفی خون مشاهده نمی شود که به سمت قلب هدایت شود.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۱، صفحه های ۲۶، ۲۷، ۵۷ و ۵۹)

۱۰- گزینه «۲» (ممدرضا غایابیان)

تنظیم بیان ژن به طور کلی در سه سطح پیش از رونویسی، رونویسی و پس از رونویسی تعریف می شود. موارد «الف» و «ج» در سطح پس از رونویسی رخ می دهند.

بررسی همه موارد:

(الف) این فرایند با اتصال رنای کوچک به رنای پیک، باعث توقف ترجمه می شود. (سطح پس از رونویسی)

(ب) منظور از خمیدگی، جهت قرار گرفتن عوامل رونویسی متصل به افزایشده و راهنمای دهنده نزدیکی یکدیگر است. (این مورد مربوط به تنظیم سطح رونویسی است و یا تاخور دگی دنا توسط هیستون ها و سایر پروتئین هاست که مربوط به پیش از رونویسی است.)

(ج) تغییر در پایداری رنای پیک، فرست ترجمه آن را تغییر می دهد. (سطح پس از رونویسی)

(د) در تنظیم بیان ژن پیش از رونویسی، فشردگی کروموزوم تغییر می کند. در این زمان، میزان فاصله هسته تن [ابخش های حاوی هیستون] تغییر می کند.

(هریان اطلاعات در یافته) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۳۵ و ۳۶)

پدر از نظر صفت هموفیلی دارای فنوتیپ نهفته و با توجه به تولد پسری بیمار، زنوتیپ مادر خانواده دارای دگره نهفته این بیماری است. در این خانواده تولد دختر و پسر سالم و بیمار می‌تواند محتمل باشد.

(انتقال اطلاعات در نسل‌ها) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۳)

۱۸- گزینه «۴» (علی وصالی‌ممور)

منظور از فاصله بین مرحله سوم (متافاز) و پنجم (تلوفار)، مرحله آنافاز است. در این مرحله، به دلیل وقوع فرایند تجزیه پروتئین در محل سانتروم، فامینک‌ها از هم جدا می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مرحله آنافاز، هسته وجود ندارد اپس این گزینه نادرست است.

گزینه «۲»: در این مرحله، به دلیل شدن فامینک‌های خواهی از هم، تعداد سانتروم‌ها مضاعف می‌شود ولی حواستان باشد که هر فامتن تک‌فامینکی، فقط یک سانتروم دارد.

گزینه «۳»: برای رد این گزینه، باید بدانید که در مرحله آنافاز، فامتن‌ها حداقل شرددگی را دارند. (نه اینکه حداقل شرددگی را پیدا می‌کنند)

(تقسیم یافته) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۸۵)

۱۹- گزینه «۴» (امام‌حسین‌پور)

یاخته‌های دارینه‌ای از تغییر مونوپوست حاصل شده‌اند. مونوپوست نیز از یاخته بنیادی می‌لوبیدی منشأ گرفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در خط دوم دفع غیراختصاصی یاخته‌ها براساس ویژگی‌های عمومی و در دفاع اختصاصی از طریق آنتی‌زن، یاخته‌های خودی از بیگانه را می‌شناسند. یاخته‌های دفاع غیراختصاصی، گیرنده آنتی‌زن ندارند.

گزینه «۲»: یاخته کشندۀ طبیعی و لنفوپوست T کشندۀ پروفورین ترشح می‌کند اما یاخته کشندۀ طبیعی نمی‌تواند یاخته‌های عمل کننده یا خاطر ایجاد کند.

گزینه «۳»: قفرمی و آبریزش بنیانی می‌تواند ناشی از هیستامین آزاد شده توسط ماستوپوست و بازوفیل باشد دیابیز ویژگی گوچه‌های سفید است. ماستوپوست گوچه (ترکیبی) سفید نیست.

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲، ۶۹ تا ۷۵)

۲۰- گزینه «۴» (علی وصالی‌ممور)

هلیکاز با انجام فعالیت آنزیمی سبب ایجاد ساختمان‌های جبار مانند در هماندسانزی می‌شود. از طرفی بعضی از نوکلیک‌اسیدها (که عنصر فسفر دارند، به دلیل داشتن خاصیت آنزیمی، سرعت واکنش شیمیایی را افزایش می‌دهند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ساکاروز در شکر و قند خوارکی وجود دارد. این مولکول از اتصال دو مولکول متتشکل از حلقة چندضلعی تشکیل شده است. دقت کنید که برای مثال در ساختار نوکلیک اسیدها هم پیوند بین حلقة‌های چندضلعی مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: سلولز در کاغذسازی و تولید انواع پارچه کلرید دارد. پروتئین، فسفولیپید، کلسترول و کربوهیدرات در غشای یاخته جاوری یافت می‌شوند. همه این موارد عنصر هیدروژن دارند.

گزینه «۳»: بیشتر انرژی انقباض ماهیچه‌ها حاصل سوختن گلوکز است. رنا، دنا و پروتئین، مولکول‌های مرتبط به ژن هستند. دقت داشته باشید که گلوکز در واکنش‌های چرخه کربس یافت نمی‌شود.

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱ تا ۱۰) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۵۰)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

نوکلئوتیدهای دنا دارای کربوهیدرات دنوکسی‌ریبوز و نوکلئوتیدهای رنا دارای کربوهیدرات ریبوز هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نوکلئوتیدهای رنا مکمل رشتۀ الگو با پیوند اشتراکی به هم متصل هستند. گزینه «۳»: رنا در حال ساخت و مولکول دنا از طریق پیوند هیدروژنی به هم متصل می‌باشد. مطابق مطالب کتاب درسی، این دو مولکول در طی رونویسی و در حالت طبیعی، از طریق پیوند اشتراکی با هم در اتصال نیستند.

گزینه «۴»: دقت کنید که در مولکول رنا، باز آلی رشتۀ تیمین وجود ندارد. بنابراین در صورتی که رشتۀ رمزگذار در یک نوکلئوتید خود تیمین داشته باشد، نوکلئوتید مولکول رنا در ساختار خود به جای تیمین یوراسیل را خواهد داشت. به عبارتی رنا در حال تولید می‌تواند با رشتۀ رمزگذار توالی مشابه با یکسان از بازهای آآلی داشته باشد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۲۳، ۲۴ و ۲۵)

۱۵- گزینه «۳» (آرین آزرنیا)

جوانه انتهایی با ترشح اکسین سبب رشد گیاه به سوی نور یک جانبه می‌شود. آبسیزیک اسید در مهار رشد جوانه‌ها و دانه نقش دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آنیلن در ریزش برگ و جیرلین در جوانه‌زنی دانه، سبب آزادسازی آنزیم‌های گوارشی برای تجزیه دیواره یاخته‌ای می‌شود.

گزینه «۲»: در هنگام ریزش برگ، آنزیم‌های گوارشی با تخریب یاخته‌ها سبب از بین بردن ارتباط سیتوپلاسمی می‌شود، سالیسیلیک اسید با از بین بردن ارتباط سیتوپلاسمی در جلوگیری از انتشار ویروس نقش دارد.

گزینه «۴»: جیرلین و اکسین در تولید میوه‌های بدن دانه و درشت کردن آن نقش دارند. (پاسخ گیاهان به مهرک)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۵)

۱۶- گزینه «۱» (امدرضا فرج‌نفس)

فقط مورد «ج» نادرست است. کوچکترین سطحی که از کنار هم قرار گرفتن موجودات زنده ایجاد می‌شود، جمعیت (سطح ششم) است و سطحی که تأثیر عوامل زنده و غیرزنده محیط بر یکدیگر، برای اولین بار در آن شکل گرفت، بوم‌سازگان (سطح هشتم) است. بررسی همه موارد:

(الف) در جمعیت فقط افراد یک گونه زنده‌گی می‌کنند اما از سطوح بالاتر از جمعیت (اجتماع، بوم‌سازگان، زیست‌بوم و زیست‌کره) افراد بیش از یک گونه زنده‌گی می‌کنند.

(ب) در جمعیت افراد یک گونه که الزاماً در یک زمان و مکان خاص هستند، زنده‌گی می‌کنند، اما در بوم‌سازگان افراد بیش از یک جمعیت زنده‌گی می‌کنند، پس نمی‌توان گفت الزاماً در یک زمان و مکان خاص زنده‌گی می‌کنند.

(ج) در سطح ششم یعنی جمعیت، اجتماع مشاهده نمی‌شود اما در سطح بوم‌سازگان یک اجتماع مشاهده می‌شود.

(د) در جمعیت همانند بوم سازگان افرادی مشاهده می‌شوند که تفاوت های ژنتیکی باهم دارند. (دقت کنید در بین افراد یک گونه نیز تفاوت های ژنی مشاهده می‌شود). در هردو سطح تعامل بین این افراد نیز مشاهده می‌شود.

(دنباله زنده) (زیست‌شناسی ۱، صفحه ۱)

۱۷- گزینه «۳» (پواره ابازلوا)

از نظر گروه خونی ABO، مادر خانواده دارای گروه خونی O است و گروه خونی پدر خانواده می‌تواند یکی از انواع AA و BB و AO و BO باشد ولی با توجه به گروه خونی خالص فرزند خانواده، زنوتیپ پدر فقط می‌تواند یکی از دو Zنوتیپ BO و AO باشد. تولد فرزندی دارای هر دو دگره باز مرد مربوط به این صفت در این خانواده غیر ممکن است.

(پوارد ایازلرو)

خطای میوزی باهم ماندن یک جفت کروموزوم در آنفاز میوز ۱، باعث تغییر در تعداد کروموزوم های همه گامتها می شود و خطای میوزی در یکی از آنفازهای میوز ۲، باعث تغییر در تعداد کروموزوم نیمی از گامتها می شود. در آنفاز میوز ۱، با کوتاه شدن رشته های دوک و جدا شدن کروموزوم های همتا، تترادها از بین می روند. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱» در میوز ۲، کراسینگ اور رخ نمی دهد بلکه مربوط به پروفاز میوز یک است. گزینه «۲»: فقط برای آنفاز میوز ۲ صادق است. در آنفاز میوز ۱ تغییری در تعداد کروموزوم ها در انتهای مرحله نسبت به انتهای آن رخ نمی دهد اما در آنفاز میوز ۲ با جدا شدن کروماتیدها از یکدیگر تعداد کروموزوم ها در برابر می شود.

گزینه «۳»: مربوط به مرحله پروفاز است. در ضمن در حین دور شدن سانتزیول ها از یکدیگر رشته های دوک تقسیم شکل می گیرند نه بعد از دور شدن آن ها.

(ترکیب) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۸۵، ۹۲، ۹۳ و ۹۵)

(زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۵ و ۵۶)

(فامر هسین پور)

زنبر ملکه با بکر زایی زنبرهای نر ایجاد می کند. زنبرهای نر هاپلوئید هستند. بنابراین در این جمعیت، زنبرهای نر aB و یا AB خواهند بود. زنبرهای ماده حاصل لقاح هستند. که در این صورت با AaBB، aaBB یا AABB دارای خواهند بود که همگی تیره هستند. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در این جمعیت زنبر روشن (فقط دارای ال های b) وجود ندارد! گزینه «۳»: زنبرهای نر می توانند شاخک بلند (AB) و یا کوتاه (aB) داشته باشند. گزینه «۴»: زنبرهای کلرگر ماده هستند. ماده aaBB دارای شاخک های کوتاه است.

(ترکیب) (زیست شناسی ۲، صفحه ۱۱۶)

(زیست شناسی ۳، صفحه های ۳۹، ۴۰، ۴۲ و ۴۳)

(مسن قائمی)

بافت چربی در لایه ماهیچه ای وجود ندارد و شبکه یاخته های عصی تنها در دو لایه زیرمختص و ماهیچه ای وجود دارد (تأیید گزینه ۲ و رد گزینه ۱). بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۳»: مویرگ های خونی در همه لایه ها وجود دارند.

گزینه «۴»: در همه لایه ها، بافت پیوندی سست وجود دارد.

(ترکیب) (زیست شناسی ۱، صفحه های ۱۱ و ۱۵)

(پژمان یعقوبی)

همه موارد به جز مورد «ب» درست بیان شده است. بررسی همه موارد:

(الف) تیموس، تیروئید و پاراتیروئیدها غدد درون ریزی هستند که در مجاورت نای قرار دارند. هیچ یک از آن ها تحت تأثیر مستقیم هورمون های افزاد کننده قرار نمی گیرند.

(ب) غدد درون ریزی که در ناحیه مغز قرار دارند، شامل هیپوفیز، ای پیز و هیپوتالاموس است. ای پیز در لبہ پایین بطن سوم قرار دارد. دقت کنید مایع مغزی نخاعی در بطن های ۱ و ۲ تراوش می شوند؛ نه بطن سوم.

(ج) پانکراس و فوق لکیه غدد درون ریزی هستند که در مجاورت کلیه قرار دارند. غده درون ریز پانکراس برخلاف فوق لکیه در افزایش شدید فشار خون نقشی ندارند.

(د) تیروئید و غدد پاراتیروئید غدد درون ریزی هستند که در نزدیکی حنجره قرار دارند. هر دوی این غدها برای سخت ترین بافت بدن یعنی بافت استخوانی گیرنده دارند.

(ترکیب) (زیست شناسی ۲، صفحه های ۱۳، ۱۵ و ۵۶)

(مریم سیپی)

ذرت هایی که از لحاظ تعداد آلل بارز و یا تعداد آلل نهفته با یکدیگر برابر باشند از نظر رنگ شباهت بیشتری دارند و همچنین در ذرت هایی که در میانه قرار دارند ۳ آلل بارز و ۳ آلل نهفته وجود دارد که این ذرت ها از دو استانه طیف فاصله برابر دارند.

در گزینه «۳» ذرتی که فقط یک جایگاه ژنی خالص بارز و یک جایگاه نهفته دارد قطعاً جایگاه دیگر رن ناخالص است. مثلاً (AAAbbCCc) و ذرتی که سه جایگاه ژنی ناخالص دارد (AaBbCc) هر دو ذرت دارای سه آلل بارز و سه آلل نهفته هستند و به یکدیگر شباهت داشته و در میانه نمودار قرار دارند. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: ذرت AaBbCC از لحاظ رنگ شبیه یکدیگر هستند ولی در میانه نمودار

گزینه «۲»: AaBbcc از لحاظ رنگ شبیه هستند ولی در میانه نمودار قرار ندارند.

گزینه «۴»: AaBbCc و ذرتی که فقط دو جایگاه ژنی ناخالص دارد. جایگاه سوم می تواند خالص باز یا نهفته باشد یعنی حالت های AaBbCC یا AaBbcc که در هر دو حالت با ذرتی با ژنتوتپ AaBbCc متفاوت است.

(انتقال اطلاعات در نسل ها) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۳۹، ۴۰ و ۴۱)

(ممیرضا فیض آباری)

در داخل کبد، کیسه صفراء و روده باریک، نمک های صفراءوی یافت می شود. دقت کنید در همه یاخته ها (و به تبع آن در همه اندام ها) آنزیم درون سلولی ساخته می شود. مثلاً آنزیم های دناسبیار، رناسبیار و ... بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در یاخته های کاری معده و استوانه ای روده باریک (به دلیل جذب ویتمانی B12 به همراه فاکتور داخلی) فاکتور داخلی یافت می شود. فقط یاخته های کناری معده کلریدریک اسید ترشح می کنند.

گزینه «۲»: در یاخته های پوششی سطحی معده، استوانه ای روده باریک و گوچه قرمز و پانکراس و ... یون بیکریبات یافت می شود. یاخته های گوچه قرمز، ماده مخاطی ترشح نمی کنند.

گزینه «۴»: لیپوپروتئین کم چگال در کبد و رگ ها و جریان خون و لنف یافت می شود. رگ چون مجموعه ای از بافت هاست و یکی از اجزای دستگاه گردش خون، پساندام محسوب می شود. رگ ها اریتروپویتین ترشح نمی کنند.

(زیست شناسی ۱، صفحه های ۲۱ تا ۲۴، ۲۳۳ و ۶۳۰)

(زیست شناسی ۳، صفحه های ۱۱ و ۱۹)

(ممیرضا فیض آباری)

منظور صورت سوال، برخی از گیاهان نهاندانه و دوجنسی، بکر زایی مانند زنبر عسل و برخی از مارها و هرمافرودیت هایی نظیر کرم کبد است. همه این جانداران طی تولید مثل جنسی، نوعی تقسیم کاهشی و دو مرحله ای را به انجام می رسانند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: این منی اختصاصی فقط در مهره داران یافت می شود.

گزینه «۳»: فقط جانوران حداقل در بخشی از زندگی خود می توانند از جایی به جای دیگر حرکت کنند.

گزینه «۴»: برای زنبر عسل ماده و مار ماده صحیح نیست. اگر هر دو اندام را داشتند که دیگر ماده نبودند.

(ترکیب)

(زیست شناسی ۲، صفحه های ۱۱۶، ۹۲، ۷۸، ۷۳، ۵۳ و ۱۱۵)

«۲۴- گزینه «۴»

ذرت هایی که از لحاظ تعداد آلل بارز و یا تعداد آلل نهفته با یکدیگر برابر باشند از نظر رنگ شباهت بیشتری دارند و همچنین در ذرت هایی که در میانه قرار دارند ۳ آلل بارز و ۳ آلل نهفته وجود دارد که این ذرت ها از دو استانه طیف فاصله برابر دارند.

در گزینه «۳» ذرتی که فقط یک جایگاه ژنی خالص بارز و یک جایگاه نهفته دارد قطعاً جایگاه دیگر رن ناخالص است.

مثلاً (AAAbbCc) و ذرتی که سه جایگاه ژنی ناخالص دارد (AaBbCc) هر دو ذرت دارای سه آلل بارز و سه آلل نهفته هستند و به یکدیگر

شابت داشته و در میانه نمودار قرار دارند. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: ذرت AaBbCC از لحاظ رنگ شبیه یکدیگر هستند ولی در میانه نمودار

قرار ندارند.

گزینه «۴»: AaBbcc از لحاظ رنگ شبیه هستند ولی در میانه نمودار

قرار ندارند.

گزینه «۱»: در یاخته های کاری معده و استوانه ای روده باریک (به دلیل جذب ویتمانی

B12 به همراه فاکتور داخلی) فاکتور داخلی یافت می شود. فقط یاخته های کناری معده کلریدریک اسید ترشح می کنند.

گزینه «۲»: در یاخته های پوششی سطحی معده، استوانه ای روده باریک و گوچه قرمز و پانکراس و ... یون بیکریبات یافت می شود. یاخته های گوچه قرمز، ماده مخاطی ترشح نمی کنند.

گزینه «۴»: لیپوپروتئین کم چگال در کبد و رگ ها و جریان خون و لنف یافت می شود.

رگ چون مجموعه ای از بافت هاست و یکی از اجزای دستگاه گردش خون، پساندام محسوب می شود. رگ ها اریتروپویتین ترشح نمی کنند.

(ترکیب)

(زیست شناسی ۱، صفحه های ۲۱ تا ۲۴، ۲۳۳ و ۶۳۰)

(زیست شناسی ۳، صفحه های ۱۱ و ۱۹)

«۲۵- گزینه «۲»

منظور صورت سوال، برخی از گیاهان نهاندانه و دوجنسی، بکر زایی مانند زنبر عسل و برخی از مارها و هرمافرودیت هایی نظیر کرم کبد است. همه این جانداران طی تولید مثل جنسی، نوعی تقسیم کاهشی و دو مرحله ای را به انجام می رسانند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: این منی اختصاصی فقط در مهره داران یافت می شود.

گزینه «۳»: فقط جانوران حداقل در بخشی از زندگی خود می توانند از جایی به جای دیگر حرکت کنند.

گزینه «۴»: برای زنبر عسل ماده و مار ماده صحیح نیست. اگر هر دو اندام را داشتند که دیگر ماده نبودند.

(ترکیب)

(زیست شناسی ۲، صفحه های ۱۱۶، ۹۲، ۷۸، ۷۳، ۵۳ و ۱۱۵)

(اشنان زرندری)

ریشه افشار مربوط به گیاهان تک لپه و ریشه راست مربوط به گیاهان دولپه است. در گیاهان تکلپه (مطابق فعالیت ۴ فصل ۸ زیست شناسی ۲)، تعداد گلبرگ‌ها مضرب ۳ و در گیاهان دولپه مضربی از ۴ و است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تکلپه‌ای‌ها دارای رگبرگ‌های موازی و دولپه‌ای‌ها دارای رگبرگ‌های منشعب هستند.

گزینه «۳»: مطابق شکل و کنکور تیر ۱۴۰۱، در ساقه تکلپه‌ای‌ها دسته‌های آوندی روی چندین دایره قرار گرفته است.

گزینه «۴»: دقت کنید در برگ تکلپه‌ای، میانبرگ نرده‌ای مشاهده نمی‌شود.

(ترکیبی)

(زیست شناسی ۱، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲) (زیست شناسی ۲، صفحه ۱۲۴) (زیست شناسی ۳، صفحه‌های ۷۸۱ و ۸۰۴)

(رامین هامی موسائی)

در بخش بالاروی منحنی پتانسیل عمل کانال‌های دریچه‌دار سدیمی باز و در بخش پایین روی این منحنی (و نوک قله منحنی)، کانال دریچه‌دار سدیمی بسته است. در هر زمان از پتانسیل عمل پمپ‌ها در حال فعالیت هستند و سه سدیم را در خلاف جهت شیب غلظت از یاخته خارج و دو پتانسیم را با مصرف انرژی وارد یاخته می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همواره یون‌های پتانسیم می‌توانند از طریق کانال‌های نشتی، از یاخته خارج شوند.

گزینه «۲»: در پایان پتانسیل عمل، پمپ‌ها برای اینکه تراکم یون‌های پتانسیم و سدیم درون و بیرون یاخته را مشابه با حالت آرامش کنند، به حداکثر فعالیت خود می‌رسند.

گزینه «۳»: در قله منحنی پتانسیل عمل، هر دو کانال دریچه‌دار در حالت بسته قرار دارند.

(تنظیم عصبی) (زیست شناسی ۲، صفحه‌های ۳ تا ۵)

(عامر هسین پور)

آنژیم ATP ساز و اولین پمپ زنجیره انتقال الکترون دارای ویژگی مطرح شده در سوال هستند. موارد (الف) و (ج) صحیح است. بررسی همه موارد:

(الف) آنژیم ATP ساز از دو بخش ناهماندازه ساخته است.

(ب) آنژیم ATP ساز فعالیت کاتالیزکری داشته و انرژی فعالسازی واکنش ساخت اکاوش می‌دهد.

(ج) هیچ‌یک ATP مصرف نمی‌کند.

(د) این مورد برای پمپ دوم در زنجیره انتقال الکترون صادق است. نه پمپ اول!

(ترکیبی) (زیست شناسی ۳، صفحه‌های ۱۸ و ۲۰)

(مریم سیپی)

هیپوکامپ (اسبک مغز) در ایجاد حافظه کوتاه‌مدت و تبدیل آن به حافظه بلندمدت نقش دارد هیپوکامپ در داخل لوب گیگاکاهی قرار دارد. (مطابق شکل ۱۷ صفحه ۱۲) طبق کتاب زیست‌شناسی ۲ - بخش‌های دیگر لیمبیک در مجاورت هیپوکامپ هستند. (نادرست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بصل تنفس در بصل تنفس است. بصل تنفس در هنگام بلع نقش دارد و مرکز بلع در نزدیکی مرکز تنفس در بصل تنفس است. بصل تنفس در مجاورت نخاع قرار گرفته است. در انکلavis عقب کشیدن دست، نخاع پیام‌های سریع و غیرارادی به دست ارسال می‌کند (درست).

گزینه «۲»: پل مغزی در تنظیم ترشح بزاق نقش دارد. پل مغزی در مجاورت مغز میانی قرار دارد. مجرای ارتیاطی بطن سوم و چهارم از بین بخش‌های سازنده مغز میانی می‌گذرد. (درست)

(پهلو ابازلوب)

پلاسمین کاربرد درمانی دارد، اما مدت اثر آن در پلاسمما خیلی کوتاه است. جانشینی یک آمینواسید پلاسمین با آمینواسید دیگری در توالی، باعث می‌شود که مدت زمان فعالیت پلاسمینی و اثرات درمانی آن بیشتر شود، این تغییر می‌تواند به دنبال جهش دگرمعنا از انواع جهش جانشینی صورت گیرد. بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جهش جانشینی با تغییر رمز یک آمینواسید به آمینواسید دیگر توالی آمینواسیدی زنجیره پلی‌پیتیدی تولید شده تغییر می‌یابد ولی تعداد آمینواسیدهای آن ثابت است، بنابراین تغییری در مدت زمان اتصال رنان به رنای پیک ایجاد نمی‌شود.

گزینه «۲»: در جهش‌های جانشینی یک نوکلئوتید به جای نوکلئوتید دیگر در دنا قرار می‌گیرد. در نتیجه تعداد پیوندهای فسفودی استر ماده و راثی یاخته بدون تغییر در مجموع تعداد نوکلئوتیدهای آزاد در یاخته ثابت می‌ماند.

گزینه «۳»: دقت داشته باشید که در جهش‌های جانشینی، تعداد نوکلئوتیدهای دنا هرگز تعییر نمی‌کند ولی ممکن است تغییری در تعداد نوکلئوتیدهای رنای حاصل ایجاد شود.

گزینه «۴»: توجه کنید که دنای موجود در یاخته‌های بدن انسان در میتوکندری و هسته قرار گرفته‌اند. هسته و میتوکندری دارای دو غشا هستند.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۱، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲) (زیست شناسی ۳، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۴۸ و ۶۷)

«۲۸- گزینه ۲»

پلاسمین کاربرد درمانی دارد، اما مدت اثر آن در پلاسمما خیلی کوتاه است. جانشینی یک آمینواسید پلاسمین با آمینواسید دیگری در توالی، باعث می‌شود که مدت زمان فعالیت پلاسمینی و اثرات درمانی آن بیشتر شود، این تغییر می‌تواند به دنبال جهش دگرمعنا از انواع جهش جانشینی صورت گیرد. بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جهش جانشینی با تغییر رمز یک آمینواسید به آمینواسید دیگر توالی آمینواسیدی زنجیره پلی‌پیتیدی تولید شده تغییر می‌یابد ولی تعداد آمینواسیدهای آن ثابت است، بنابراین تغییری در مدت زمان اتصال رنان به رنای پیک ایجاد نمی‌شود.

گزینه «۲»: در جهش‌های جانشینی یک نوکلئوتید به جای نوکلئوتید دیگر در دنا قرار می‌گیرد. در نتیجه تعداد پیوندهای فسفودی استر ماده و راثی یاخته بدون تغییر در مجموع تعداد نوکلئوتیدهای آزاد در یاخته ثابت می‌ماند.

گزینه «۳»: دقت داشته باشید که در جهش‌های جانشینی، تعداد نوکلئوتیدهای دنا هرگز تعییر نمی‌کند ولی ممکن است تغییری در تعداد نوکلئوتیدهای رنای حاصل ایجاد شود.

گزینه «۴»: توجه کنید که دنای موجود در یاخته‌های بدن انسان در میتوکندری و هسته قرار گرفته‌اند. هسته و میتوکندری دارای دو غشا هستند.

(ترکیبی) (زیست شناسی ۱، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲) (زیست شناسی ۳، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۴۸ و ۶۷)

«۲۹- گزینه ۲»

انتخاب طبیعی می‌تواند علت مقاوم شدن باکتری‌ها به پادزیست‌ها را پادزیست‌ها را توضیح دهد. در گونه‌زایی دگرمهینه بر اثر وقوع پدیده‌های همچون جهش، نوترکیبی و انتخاب طبیعی به تاریخ دو جمعیت که از تقسیم یک جمعیت ایجاد شده‌اند با یکدیگر متفاوت می‌شوند به عبارتی بین افراد یک‌گونه جدایی تولیدمثلی ایجاد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در آمیزش تصادفی برخلاف انتخاب طبیعی فراوانی نسبی دگره (آل)‌ها تعییر نمی‌کند (نادرست)

گزینه «۳»: در کراسینگاور افزایش گوناگونی صورت می‌گیرند اما طبق کتاب درسی انتخاب طبیعی گوناگونی را کاهش می‌دهد. (نادرست)

گزینه «۴»: اولین عامل ایجاد گیاهان پلی‌بولید در گونه‌زایی هم‌میهنی خطای میوزی است در گونه‌زایی هم‌میهنی به دو دلیل انتخاب طبیعی نقشی ندارد اول اینکه محیط تعییر نمی‌کند و دوم اینکه انتخاب طبیعی تغییر در گذر زمان است. (نادرست)

(تعییر در اطلاعات و راثی) (زیست شناسی ۳، صفحه‌های ۳۱، ۴۸ و ۵۳)

(همیرضا فیض آبادی)

«۳۰- گزینه ۲»

مواد «الف» و «د» صحیح است. بررسی همه موارد:

(الف) استخوان جناغ با ترقوه (دراز) و دنده (پهن) مفصل دارد. در مورد استخوان‌های دنده اگر شک دارید با توجه به شکل ۱۲ صفحه ۴۰ کتاب درسی زیست‌شناسی ۱، این استخوان پهن است. در استخوان‌های پهن، بافت اسفننجی در قسمت اعظم بخش یاخته و بافت متراکم به صورت بخش نازک در بخش خارجی استخوان قرار می‌گیرد.

(ب) استخوان ترقوه به جناغ و کتف متصل است و هر دو پهن هستند.

(ج) دو جفت دنده آخر به استخوان پهن جناغ متصل نیستند.

(د) هر استخوان نیم‌لگن به ستون مهره (نامنظم) و نیم‌لگن طرف مقابل (پهن) مفصل است.

(ترکیبی)

(زیست شناسی ۱، صفحه ۱۴۰)

(زیست شناسی ۲، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۳۹ و ۴۳)

گزینه «۲»: ریزوپیوم باکتری همزیست با سویا است که از کاهش N_2 آمونیوم تولید می‌کند که بدون تغییر توسط ریشه قابل جذب است. (نادرست)

گزینه «۳»: باکتری‌های نیترات‌ساز باکتری شیمیوسنتزکننده نیز هستند. این باکتری‌ها با اکسایش نیترات می‌سازند. در ریشه نیترات به آمونیوم تبدیل می‌شود. (نادرست)

گزینه «۴»: سیانوباكتری فتوسنترکننده است که از N_2 , آمونیوم تولید می‌کند که توسط باکتری‌های نیترات‌ساز که بدون رنگیزه فتوسنتری از مواد معدنی مواد آلی می‌سازند مصرف می‌شود. (درست)

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۳)
(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۶ و ۹۰)

۳۹- گزینه «۴» (امیررضا غیض‌آباری)

منظور سوال گیرنده‌های بويابي و چشايی است. گيرنده‌های حس بويابي گيرنده‌هایي اند که پيام آن‌ها بدون عبور از مرکز تقويت پيام‌های حسي به قشر مخ می‌رسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو نوع گیرنده در تماس با دو نوع سلول بافت پوششی (ياخته های بزرگ و کوچک) هستند.

گزینه «۲»: هر دو نوع گیرنده محركشان مولکول‌های شيميايی مرتبط است. در بزاق آب وجود دارد و در بيني هوای ورودي مرتبط می‌شود.

گزینه «۳»: هر دو نوع گيرنده، نوعی سلول با توانايي تغيير در پتانسيل غشاي خود هستند. (ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه ۱۵)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۱، ۲۱ و ۳۲)

۴۰- گزینه «۳» (مریم سپهری)

pH عصارة برگ در گیاهان CAM در آغاز روشنايی نسبت به آغاز تاریکی اسیدی تر است. آنزیم ثبیت‌کننده CO_2 جو در گیاهان C_3 و C_4 فقط به هنگام روز فعالیت می‌کند.

در همه گیاهان فتوسنترکننده C_3 , C_4 و CAM چرخه کالوین در روز صورت می‌گيرد و طی چرخه کالوین مولکول NADPH با از دست دادن الکترون اکسایش پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در گیاهان C_3 , C_4 و CAM در طی چرخه کالوین هنگامی که در ابتدای چرخه، ترکیب عکرینه ناپایدار تشکیل می‌شود. این ترکیب چون ناپایدار است به صورت خودبه‌خود تجزیه می‌شود و تجزیه آن به هیچ نوع آنزیمی نیاز ندارد و مولکول ATP تولید نمی‌کند. (نادرست)

گزینه «۲»: در گیاهان CAM برخلاف گیاهان C_3 و C_4 روزنده‌های هوایی در شب باز هستند پس برای باز شدن روزنده‌ها، ابتدا فشار اسمزی سلول‌های نگهبان روزنے در شب افزایش می‌باید. (نادرست)

گزینه «۴»: گیاهان C_4 هم مانند گیاهان CAM در محیط‌هایی با دمای بالا و تابش شدید خوشید زندگی می‌کنند. (نادرست)

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱۱ و ۱۰۹)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه ۸۴ و ۸۷ تا ۸۱)

۴۱- گزینه «۱» (حامد مسین‌پور)

در اين فاصله برای ساخت دنای نوتريکيب لازم است پيوند فسفودی‌استر بين زن يوکاربوي و پلازميد (كروموزوم كمكی) برقرار شود (توضیح لیگار).

گزینه «۴»: تalamos در پردازش اولیه و تقویت اطلاعات حسی نقش دارد. تalamos در مجاورت هیپوتalamos است. هیپوتalamos نقش مهمی در تنظیم ترشح سایر غده‌ها بر عهده دارد. (درست)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲، ۱۵، ۱۶ و ۵۶)

۳۵- گزینه «۳» (کاوه ندیمی)

مطلوب کتاب درسی ترکیبات رنگی درون واکوئول و دیسه‌ها پاداکسنده‌اند و ترکیبات پاداکسنده در پیشگیری از سلطان و نیز بهبود کارکرد مغز نقش مشتبی دارند. ترکیبات پاداکسنده همچنین می‌توانند با رادیکال‌های آزاد واکنش نشان دهند و مانع از اثر تحریبی آنها بر مولکول‌های زیستی شوند چون رادیکال‌های آزاد برای جرمان کمبود الکترونی خود مولکول‌های زیستی حمله می‌کنند و از مولکول‌های زیستی می‌شوند و این مولکول‌ها به همین می‌گیرند یعنی باعث اکسایش مولکول‌های زیستی می‌شوند و این مولکول‌ها به همین دلیل تخریب می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واکوئول‌ها رناتن ندارند و نمی‌توانند پروتئین سازند.

گزینه «۲»: رنگیزه‌های فتوسنتری در سبزدیسه قرار دارند.

گزینه «۴»: پروتئین‌های تسهیل کننده عبور آب در غشای بدخی یاخته‌ها و غشای واکوئول‌ها وجود دارند و در غشای دیسه این پروتئین وجود ندارد.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه ۱۰۵)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه ۴۳) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۷۵ و ۷۹)

۳۶- گزینه «۱» (امیررضا فرج‌پاش)

بررسی همه موارد:

(الف) در انسان، قرنیه با عدسی در تماس مستقیم نیست.

(ب) در جیرجریک، گیرنده‌های مکانیکی جز ساختار پرده صماخ نیستند.

(ج) دستگاه عصبی زنبور عسل اطلاعات را یکپارچه و تصویری موزائیک ایجاد می‌کند نه هر واحد بینایی

(د) در جوانه چشایی انسان، چندین گیرنده چشایی با یک رشتة عصبی ارتباط دارند.

(مواس) (زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۲۳، ۲۹ و ۳۰ تا ۳۴)

۳۷- گزینه «۱» (امیررضا فرج‌پاش)

قدکافت فرایند مشترک تنفس هوایی و تخمیر است. در $\text{G}_\text{ام} ۳$ قندکافت، همزنان با به وجود آمدن اسید دوفیفاته، NADH تولید می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تخمیر موجود در ماهیچه اسکلتی، تخمیر لاکتیکی است و تخمیر الکلی در ماهیچه اسکلتی رخ نمی‌دهد. در تخمیر لاکتیکی ترکیب دوکربنی و CO_2 تولید نمی‌شود.

گزینه «۳»: ترکیب دو نوکلوتیدی NADH هنگام تولید NAD^+ اکسایش می‌یابد.

گزینه «۴»: در قندکافت، فقط همزنان با به وجود آمدن پیرووات ATP تولید می‌شود، اما هنگام تولید لاکتات سه کربنی ATP تولید نمی‌شود. همچنین هنگامی که قند ۶ کربنی به ۲ قند ۳ کربنی تبدیل می‌شود تولید ATP ندارد.

(از ماده به انژری) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۶۶، ۶۴ و ۷۳ تا ۷۴)

۳۸- گزینه «۴» (علیرضا عابدی)

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: باکتری آمونیاک‌ساز با تجزیه ماده آلی NH_3 تولید می‌کند که بواسطه باکتری‌های نیترات‌ساز که بدون نیاز به نور ماده آلی می‌سازند مصرف می‌شود.

(نادرست)

دیدیم، این رفتار غریزی به طور کامل در جوهرهای که از تخم ببرون می‌آید، بروز پیدا نمی‌کند. برای شکل‌گیری کامل آن، برهمنکش جوجه و والدین و کسب تجربه لازم است. جانور اساساً ژنی لازم برای انجام این رفتار را دارد و همچنان که رشد می‌کند از آموخته‌های خود از محیط تجربه بدست می‌آورد و آنها را برای تغییر و اصلاح رفتار قبلی به کار می‌برد.

گزینه «۲»: ترشح براز در سگ با به صدا درآمدن زنگوله شرطی شدن کلاسیک است. وقتی جانوری مانند سگ غذا می‌بیند یا ببوی آن را احساس می‌کند، براز او ترشح می‌شود. غذا محرك و ترشح براز، پاسخی غریزی و یک بازتاب طبیعی است. دانشمندی به نام پاولوف آزمایش‌های متعددی در اینباره انجام داد و متوجه شد که براز سگ، با دیدن فرد غذاده‌نده و قبل از دریافت غذا نیز ترشح می‌شود. در واقع، سگ در ابتدا نسبت به فرد غذاده‌نده شرطی شده بود؛ اما اگر این محرك شرطی برای چندین بار بدون محرك طبیعی (غذا) به سگ ارائه نشود، محرك شرطی اثر خود را از دست خواهد داد و سگ نسبت به آن، رفتار عادی شدن (خوگیری) را نشان می‌دهد و براز ترشح نمی‌شود. بنابراین به جای یک پاسخ غریزی (ترشح براز) شاهد یک رفتار یادگیری (خوگیری) خواهیم بود.

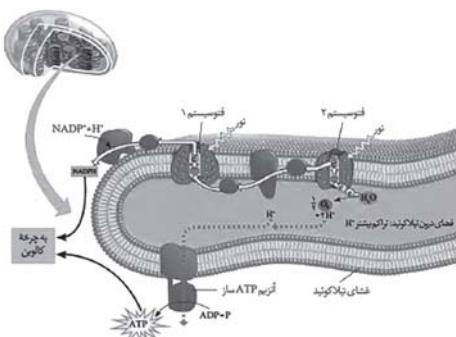
گزینه «۳»: اجتناب از خودن بروانه مونارک توسط پرنده شرطی شدن فعلی است. شرطی شدن فعل همانند کلاسیک نوعی یادگیری محسوب می‌شود که تجربه در بروز آنها نقش مهمی ایفا می‌کند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۲ و ۱۱۴)

(رامین هایموسائی)

۴- گزینه «۴»

بزرگ‌ترین فتوسیستم زنجیره انتقال الکترون، فتوسیستم ۱ است. مطابق شکل، در مرکز واکنش فتوسیستم ۲ و فتوسیستم ۱، دو سیزینه ^a بهم متصل شده‌اند و به ترتیب از مولکول آب و ناقل پروتئینی الکترون، الکترون را دریافت کرده و کاهش می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دوی این فتوسیستم‌ها در مرکز واکنش خود سیزینه ^a را دارند که به عنوان پذیرنده الکترون عمل می‌کند.

گزینه «۲»: در هر دوی این فتوسیستم‌ها، پروتئین مشاهده می‌شود. پروتئین‌ها در طی ترجمه صورت گرفته توسط رنازن‌ها ایجاد می‌شوند.

گزینه «۳»: مطابق شکل، فتوسیستم ۱، الکترون خود را به ناقل پروتئینی که در تماس با بخش آبدوست غشای تیلاکوئید قرار دارد، منتقل می‌کند.

نکته: آبگریزترین عضو زنجیره انتقال الکترون تیلاکوئید، ناقل پروتئینی بین فتوسیستم ۲ و پمپ است. این ناقل به طور کامل بین دو لایه فسفولیپیدی غشاء واقع شده است.

(زیست‌شناسی ۳ صفحه‌های ۱۸، ۲۷، ۴۰، ۸۰ و ۸۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این اتفاق زودتر از گزینه ۱ رخ می‌دهد.

گزینه «۳»: این اتفاق پس از ساخت دنای نوترکیب در مرحله تکثیر ترازن‌ها رخ می‌دهد.

گزینه «۴»: این مورد خارج از بازه مدنظر سوال انجام می‌شود.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۹۳)

۴- گزینه «۴۲»

قریب‌باگ به کمک ماهیچه‌های دهان و حلق، با حرکتی شبیه «قورت دادن» هوا را با

فشار به شش‌ها می‌راند؛ به این سازوکار پمپ فشار مثبت می‌گویند. قریب‌باگ بالغ دارای تنفس پوستی است که شبکه مویرگی زیرپوستی با مویرگ‌های فراوان دارد که به تبادل گازهای تنفسی می‌پردازد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ستاره دریابی دارای آبشش‌های پراکنده پوستی است، اما سایر بی‌مهرگان

دارای آبشش‌های محدود به نواحی خاص هستند. مهره‌دارانی مانند ماهی‌ها و دوزیست

نیالیخیز دارای آبشش محدود به نواحی خاص هستند که فاقد اسکلت خارجی هستند.

گزینه «۲»: پرندگان علاوه بر شش، دارای ساختارهایی به نام کیسه‌های هوادر هستند.

برخی خزندگان و پرندگان دریابی و بی‌بابانی (نه هر پرندگانی) که آب دریا یا گذای نمکدار استفاده می‌کنند، می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان، به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

گزینه «۳»: حشرات دارای لوله‌های منشعب و مرتبط بهم به نام نایدیس هستند. سامانه دفعی حشرات، لوله‌های مالپیگی نام دارد که به طور مستقیم با محیط بیرون ارتباط ندارد.

(ترکیبی)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه ۵۱) (زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۴۵ و ۷۶ و ۷۷)

۴- گزینه «۱۱»

(اشلان زندی)

هر بخش از بدن انسان که به طور مستقل از دستگاه عصبی خودمختار عمل می‌کند اما این دستگاه بر فعالیت آن تاثیر می‌گذارد شامل لوله گوارش (از مری تا مخرج) و قلب

است. ماهیچه‌های قلب می‌توانند به طور مستقل فعالیت کنند اما دستگاه عصبی خودمختار بر فعالیت آنها تأثیرگذار است. باید گزینه‌ای انتخاب شود که هم مربوط به قلب باشد و هم مربوط به بخش‌هایی از لوله گوارش.

ب) منظور از بافت دارای ماده زمینه‌ای بافت پیوندی است که هم در لایه ماهیچه‌ای قلب و هم در لایه ماهیچه لوله گوارش بافت پیوندی مشاهده می‌شود.

بررسی سایر موارد:

(الف) در مورد لایه آندوکارد قلب صحیح نیست.

(ج) در مورد پیراشامه صادق نیست.

(د) این گزینه فقط در مورد لوله گوارش صادق است.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۲، صفحه ۶۵)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰، ۲۷، ۴۰ و ۵۲)

۴- گزینه «۴۴»

(همیرضا فیض آباری)

فرشندر اهرم توسط موش در جعبه اسینیک شرطی شدن فعلی است. در شرطی شدن

فعال برخلاف شرطی شدن کلاسیک نتیجه رفتار جانور، به طور آگاهانه منجر به تکرار آن رفتار می‌گردد.

در شرطی شدن فعلی، جانور می‌آموزد بین رفتار خود با پاداش یا تنبیه که دریافت می‌کند، ارتباط برقرار کرده و در آینده رفتاری را تکرار یا از انجام آن خودداری کند.

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اصلاح رفتار درخواست غذا در جوهره کاکایی شرطی شدن فعلی است.

شرطی شدن فعل همانند شرطی شدن کلاسیک نوعی رفتار است که جانور بروز می‌هد. بیشتر رفتارهای جانوران مخصوص برهمنکش ژن‌ها و اثرهای محیطی است که

جانور در آن زندگی می‌کند. همان‌طور که در رفتار درخواست غذای جوهره کاکایی

$$s_{av} - |v_{av}| = \frac{\ell}{\Delta t} - \frac{|\Delta x|}{\Delta t} \xrightarrow{|\Delta x|=x'} s_{av} - |v_{av}|$$

$$= \frac{4d + x' - x'}{\Delta t} \xrightarrow{\Delta t=\Delta s} s_{av} - |v_{av}| = \frac{4d}{\Delta s} \Rightarrow s_{av} - |v_{av}| = 0 / 4d \left(\frac{m}{s} \right)$$

(مرکز بر خط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۷)

(غلامرضا مصی)

«۴۷- گزینه»

می‌دانیم، در حرکت با شتاب ثابت (a) جابه‌جایی متحرک در بازه‌های زمانی مساوی و متولّی (T) تشکیل دنباله عددی می‌دهد که قدر نسبت این دنباله aT^2 است. بنابراین به کمک نمودار سرعت – زمان شکل زیر و با توجه به این که مساحت سطح محصور بین نمودار سرعت – زمان و محور t برابر جابه‌جایی متحرک است و متحرک نیمی از مسیر حرکتش را در دو ثانیه اول طی کرده است، می‌توان نوشت:

$$x_n = x_1 + (n-1)aT^2$$

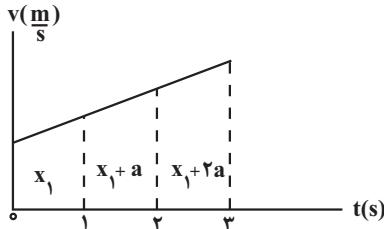
$$aT^2 = a \times 1 \Rightarrow x_2 = x_1 + a$$

$$x_3 = x_1 + (3-1)a \times 1 \Rightarrow x_3 = x_1 + 2a$$

$$\ell = \frac{1}{2} \ell_{(3s)} \xrightarrow{\text{صفرتات}} \frac{\ell_{(2s)} = 2x_1 + a}{\ell_{(3s)} = 3x_1 + 2a} \xrightarrow{\text{صفرتات}}$$

$$2x_1 + a = \frac{1}{2} \times (3x_1 + 2a) \Rightarrow 4x_1 + 2a = 3x_1 + 3a$$

$$a = x_1$$

از طرف دیگر کل مسیر حرکت برابر $24m$ است. در این حالت داریم:

$$\ell_{(3s)} = 3x_1 + 3a = 24 \xrightarrow{x_1=a} 3a = 24 \Rightarrow 6a = 24$$

$$\Rightarrow a = \frac{m}{s}$$

در آخر، تندی متوسط را در دو ثانیه آخر حرکت (یعنی بازه زمانی $1s$ تا $3s$)، می‌یابیم:

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} \xrightarrow{\ell=2x_1+3a} s_{av} = \frac{2x_1 + 3a}{2} \xrightarrow{x=a=4} s_{av} = \frac{2x_1 + 3a}{2}$$

$$s_{av} = \frac{2 \times 4 + 3 \times 4}{2} \Rightarrow s_{av} = 10 \frac{m}{s}$$

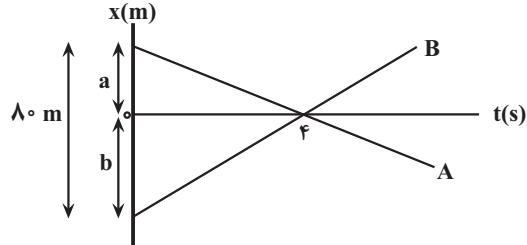
(مرکز بر خط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

(محمدصادق مامسیده)

«۴۸- گزینه»

اگر در لحظه $t = 0$ اندازه فاصله متحرک‌های A و B را تا مبدأ مکان به ترتیب a و b بنامیم، می‌توان نوشت:

$$v_A = v_B - 0 / 2\Delta v_B \Rightarrow v_A = 0 / 2\Delta v_B \Rightarrow |v_A| = \frac{1}{4} v_B$$

از طرف دیگر، اندازه شیب نمودار برابر تندی متحرک است، بنابراین داریم:

$$\begin{cases} v_A = \frac{-a}{4} & \xrightarrow{|v_A| = \frac{1}{4} v_B} \frac{a}{4} = \frac{1}{4} \times \frac{b}{4} \Rightarrow a = \frac{b}{4} \Rightarrow b = 4a \\ v_B = \frac{b}{4} \end{cases}$$

با توجه به نمودار $a + b = 8m$ است. در این حالت داریم:

$$a + b = 8m \xrightarrow{b=4a} a + 4a = 8m \Rightarrow a = 1.6m, b = 6.4m$$

در آخر، معادله مکان – زمان متحرک B را نوشه و مکان آن در لحظه $t = 6s$ را می‌یابیم:

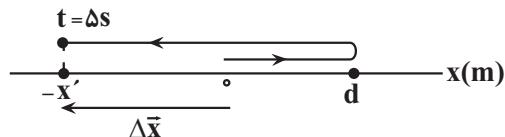
$$x_B = v_B t + x_0 \xrightarrow{\frac{v_B = \frac{b}{4} = 1.6}{x_0 = -b = -6.4}} x_B = 1.6t - 6.4 \xrightarrow{t=6s} x_B = (1.6 \times 6) - 6.4 = 3.2m$$

(مرکز بر خط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

(غلامرضا مصی)

«۴۹- گزینه»

ابتدا با توجه به نمودار داد شده، مسیر حرکت متحرک روی محور x ها را در مدت Δs رسم نموده و سپس مسافت و جابه‌جایی متحرک را در مدت فوق بدست می‌آوریم:

$$\ell = d + d + x' = 2d + x'$$

$$|\Delta x| = x'$$

اکنون با داشتن مسافت و اندازه جابه‌جایی اختلاف تندی متوسط و اندازه سرعت متوسط را به صورت زیر بدست می‌آوریم:

اگنون با استفاده از رابطه بین تکانه و انرژی جنبشی، به صورت زیر تکانه جسم را بعد از افزایش انرژی جنبشی پیدا می‌کنیم:

$$K = \frac{P^2}{\gamma m} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{K_2}{K_1} = \left(\frac{P_2}{P_1}\right)^2 \xrightarrow{P_1 = ۲\text{ kg} \frac{m}{s}} \frac{K_2 = ۱/۲ K_1}{1/۲ K_1} = \left(\frac{P_2}{2}\right)^2$$

$$\frac{1/2 K_1}{K_1} = \left(\frac{P_2}{2}\right)^2$$

$$1/2 K_1 = \left(\frac{P_2}{2}\right)^2 \xrightarrow{\text{از طرفین جذر می‌گیریم}} \frac{P_2}{2} = \frac{1}{1} = \frac{P_2}{2} \Rightarrow P_2 = ۲\text{ kg} \frac{m}{s}$$

(ریاضیک ۳، صفحه‌های ۳۴۶ تا ۳۴۷)

(امیرحسین برادران)

«۵۱- گزینه»

ابتدا رابطه بین بیشینه انرژی جنبشی نوسانگر که آن را در لحظه عبور از نقطه تعادل دارد و بیشینه نیروی وارد بر نوسانگر را که در نقطه‌های بازگشتی خواهد داشت، بدست می‌آوریم و سپس با توجه به داده‌های سوال $K_{\max}$ را حساب می‌کنیم:

دقت کنید، دامنه نوسان برابر نصف طول پاره خط نوسان می‌باشد و پاره خط نوسان برابر اختلاف بیشینه و کمینه طول فنر است.

$$K_{\max} = \frac{1}{2} m V_{\max}^2 \xrightarrow{V_{\max} = A\omega} K_{\max} = \frac{1}{2} m A^2 \omega^2 \xrightarrow{F_{\max} = m A \omega^2}$$

$$K_{\max} = \frac{1}{2} A F_{\max} \xrightarrow{A = \frac{L}{2}, L = L_{\max} - L_{\min}} K_{\max} = \frac{1}{2} \times \frac{L_{\max} - L_{\min}}{2} \times F_{\max}$$

$$\frac{L_{\max} = ۲۴\text{ cm} = ۰/۲\text{ m}}{L_{\min} = ۱۴\text{ cm} = ۰/۱\text{ m}}, F_{\max} = ۱\text{ N}$$

$$K_{\max} = \frac{1}{2} \times (0/24 - 0/14) \times 10 = \frac{1}{4} \text{ J}$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(امیرحسین برادران)

«۵۲- گزینه»

ابتدا با استفاده از نوسان آونگ روی سطح زمین، دوره تناوب آونگ و به دنبال آن طول آونگ را می‌یابیم:

$$T_1 = \frac{t}{n} \xrightarrow{t = ۳\text{ s}} T_1 = \frac{۳}{5} \text{ s}$$

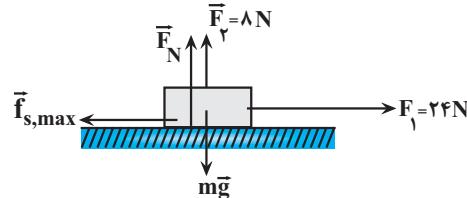
$$T_1 = ۲\pi \sqrt{\frac{L_1}{g}} \xrightarrow{\pi = ۳, g = ۱. \frac{m}{s^2}} \frac{۳}{5} = ۲ \times ۳ \times \sqrt{\frac{L_1}{10}} \Rightarrow \frac{۱}{100} = \frac{L_1}{10}$$

$$\Rightarrow L_1 = ۰/۱\text{ m} = ۱\text{ cm}$$

(امیرحسین برادران)

«۴۹- گزینه»

چون در ابتدا جسم در آستانه حرکت قرار دارد، $F_{\text{net}} = ۰$ می‌باشد. در نتیجه می‌توان نوشت:

$$F_{\text{net}} = ۰ \Rightarrow F_1 - f_{s,\max} = ۰ \Rightarrow f_{s,\max} = F_1 \Rightarrow f_{s,\max} = ۲۴ \text{ N}$$

برای محاسبه افزایش اندازه نیروی $\vec{F}_1$ باید جرم جسم معلوم باشد. بنابراین، ابتدا با استفاده از نیرویی که جسم به سطح وارد می‌کند، $\vec{F}_N$ و به دنبال آن m را می‌یابیم:

$$R^2 = F_N^2 + f_{s,\max}^2 \xrightarrow{R = ۴\text{ N}, f_{s,\max} = ۲۴\text{ N}} ۴^2 = F_N^2 + ۲4^2$$

$$\Rightarrow F_N^2 = (\lambda \times ۵)^2 - (\lambda \times ۳)^2 \Rightarrow F_N^2 = \lambda^2 (5^2 - 3^2) = \lambda^2 \times ۱۶$$

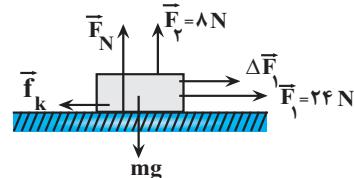
$$\Rightarrow F_N = \lambda \times ۴ = ۳۲ \text{ N}$$

چون جسم در راستای قائم در حال تعادل است، داریم:

$$F_N + F_1 = mg \xrightarrow{F_1 = \lambda N, F_N = ۳۲\text{ N}} ۳۲ + \lambda = m \times ۱۰ \Rightarrow m = ۴\text{ kg}$$

در آخر با استفاده از قانون دوم نیوتون به صورت زیر افزایش نیروی $\vec{F}_1$ را می‌یابیم.

برای این کار، ابتدا این قسمت μ_s و به دنبال آن μ_k را پیدا می‌کنیم:

$$f_{s,\max} = \mu_s \times F_N \Rightarrow ۲۴ = \mu_s \times ۳۲ \Rightarrow \mu_s = \frac{۳}{۴}$$

$$\mu_s = \mu_k + ۰/۲\mu_k \Rightarrow \frac{۳}{۴} = ۱/۲\mu_k \Rightarrow \mu_k = \frac{۱۵}{۲۴}$$

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F_1 + \Delta F_1 - f_k = ma \Rightarrow F_1 + \Delta F_1 - \mu_k \times F_N = ma$$

$$\frac{a = \frac{m}{s^2}, m = ۴\text{ kg}}{F_1 = ۲۴\text{ N}} \Rightarrow ۲۴ + \Delta F_1 - \frac{۱۵}{۲۴} \times ۳۲ = ۴ \times ۵ \Rightarrow ۲۴ + \Delta F_1 - ۲۰ = ۲۰ \Rightarrow \Delta F_1 = ۱۶ \text{ N}$$

(ریاضیک ۳، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۳۹)

(امیرحسین شیخ‌مدد)

«۵۰- گزینه»

ابتدا تغییرات انرژی جنبشی جسم را بعد از افزایش انرژی جنبشی، می‌یابیم:

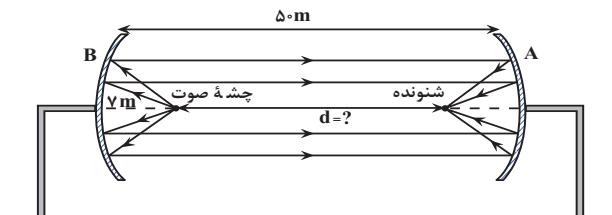
$$K_2 = K_1 + ۰/۲۱ K_1 \Rightarrow K_2 = ۱/۲۱ K_1$$

(امیرحسین برادران)

«۳- گزینه»

با توجه به شکل زیر، هنگامی شنونده صوت بازتاب شده از سطح A را با بیشترین بلندی دریافت می کند که چشمۀ صوت روی کانون سطح B و شنونده روی کانون قرار داشته باشدند. در این حالت فاصلۀ d برابر است با:

$$\gamma + d + \delta = 50 \Rightarrow d = 38\text{m}$$

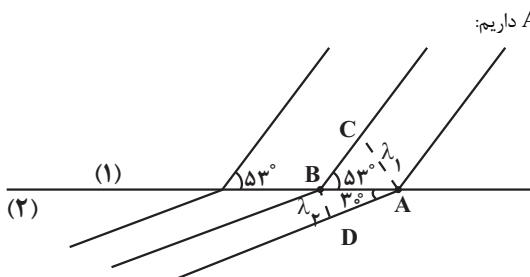

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۹)

(سین ناصی)

«۴- گزینه»

چون فاصلۀ دو جبهۀ موج متواالی برابر طول موج است، بنابراین، ابتدا طول موجها را با توجه به شکل دست می آوریم. به همین منظور با توجه به مثلث‌های ABC و ABD داریم:

$$\sin 53^\circ = \frac{\lambda_1}{AB} \Rightarrow AB = 20\text{cm} \Rightarrow \lambda_1 = 16\text{cm} = 0 / 16\text{m}$$

$$\sin 37^\circ = \frac{\lambda_2}{AB} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{\lambda_2}{20} \Rightarrow \lambda_2 = 10\text{cm} = 0 / 1\text{m}$$

اکنون، با توجه به رابطه $\lambda = \frac{v}{f}$ ، تندی موج در هر محیط را بددست می آوریم و

اختلاف آن‌ها را می‌یابیم:

دقت کنید، بسامد موج در تمام محیط‌ها یکسان است.

$$v_1 = \lambda_1 f \Rightarrow v_1 = 0 / 16 \times 10 = 1 / 16 \text{m/s}$$

$$v_2 = \lambda_2 f \Rightarrow v_2 = 0 / 1 \times 10 = 1 \text{m/s}$$

$$\Delta v = v_1 - v_2 = 1 / 16 - 1 \Rightarrow \Delta v = 0 / 15 \text{m/s}$$

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۹)

اکنون شتاب گرانشی را روی سطح سیاره نسبت به سطح زمین پیدا می‌کنیم:

$$g = \frac{GM}{R^2} \Rightarrow \frac{g_2}{g_1} = \frac{M_2}{M_1} \times \left(\frac{R_1}{R_2}\right)^2 \xrightarrow{M_2=2M_1, g_1=10\text{m/s}^2} \frac{R_1}{R_2=2R_1}$$

$$\frac{g_2}{10} = \frac{2M_1}{M_1} \times \left(\frac{R_1}{2R_1}\right)^2 \Rightarrow \frac{g_2}{10} = 2 \times \frac{1}{4} \Rightarrow g_2 = 5 \text{m/s}^2$$

در آخر طول آونگ را روی سطح سیاره می‌یابیم و اختلاف آن را حساب می‌کنیم. به همین منظور لازم است، دورۀ تناوب آونگ روی سطح سیاره را بددست آوریم:

$$T_2 = \frac{t_2}{n_2} = \frac{t_2 = 6s}{n_2 = 5} \Rightarrow T_2 = \frac{6}{5}s$$

$$T_2 = 2\pi \sqrt{\frac{L_2}{g_2}} \xrightarrow{\pi=3} \frac{6}{5} = 2 \times 3 \times \sqrt{\frac{L_2}{5}} \Rightarrow \frac{1}{25} = \frac{L_2}{5}$$

$$\Rightarrow L_2 = 0 / 25 = 20\text{cm}$$

$$\Delta L = L_2 - L_1 = 20 - 10 \Rightarrow \Delta L = 10\text{cm}$$

بنابراین طول آونگ باید 10cm افزایش یابد.

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

«۳- گزینه»

(امیرحسین برادران)

ابتدا دورۀ تناوب موج و به دنبال آن طول موج را می‌یابیم:

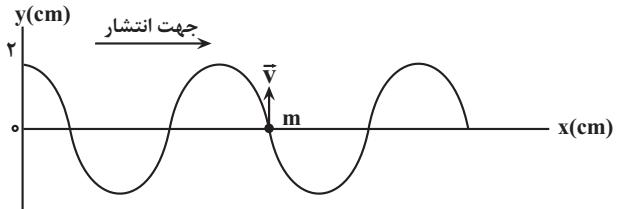
$$T = \frac{t}{n} \xrightarrow{t=1s, n=10} T = \frac{1}{10}s$$

$$\lambda = vT \xrightarrow{v=\lambda m/s} \lambda = \lambda \times \frac{1}{10} = 0 / \lambda m = \lambda \text{cm}$$

اکنون مشخص می‌کنیم جایه‌جایی $\Delta x = 140\text{cm}$ ، چه کسری از طول موج است.

$$\frac{\Delta x}{\lambda} = \frac{140}{\lambda \cdot 10} = 1 + \frac{60}{\lambda \cdot 10} = 1 + \frac{3}{4} \Rightarrow \Delta x = \lambda + \frac{3}{4}\lambda$$

در این قسمت، نقش موج را در لحظه‌ای که پیشروی موج برابر $\frac{3}{4}\lambda + \lambda$ است، رسم می‌کنیم.

با توجه به نقش موج رسم شده، وقتی موج به اندازه $(\lambda + \frac{3}{4}\lambda)$ پیشروی نماید،

ذرۀ M در مکان Y = 0 قرار می‌گیرد و در این لحظه، جهت سرعت آن رو به بالا است. دقت کنید، در این لحظه شتاب آن صفر است و جهت ندارد.

(نوسان و امواج) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۲)

$$T_C > T_A > T_B \Rightarrow T_{\frac{1}{2}C} > T_{\frac{1}{2}A} > T_{\frac{1}{2}B} \xrightarrow[n = \frac{t}{T_1}]{} m_C > m_A > m_B$$

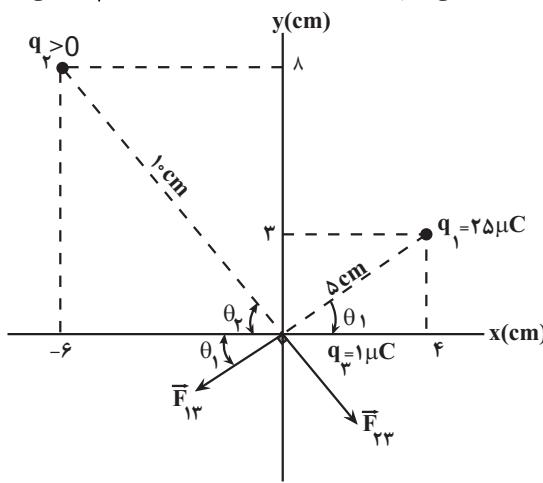
دقت کنید، در رابطه $T_{\frac{1}{2}} = \frac{t}{2}$ و $m = \frac{m_0}{2^n}$ بزرگ‌تر باشد، حاصل

$$n = \frac{t}{T_{\frac{1}{2}}} \text{ کمتر می‌شود در نتیجه حاصل } 2^n \text{ نیز کمتر خواهد شد، در نتیجه} \\ \text{مقدار } m \text{ بزرگ‌تر می‌گردد.}$$

(آشنایی با فیزیک اتمی و هسته‌ای) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(امید فالدی)

ابتدا مکان بارها را در دستگاه مختصات $x - y$ مشخص می‌کنیم و سپس فاصله هریک از بارهای q_1 و q_2 از بار q_3 را تعیین نموده و جهت نیروهای وارد بر بار q_3 را مشخص می‌کنیم و با استفاده از قانون کولن به صورت زیر q_2 را می‌یابیم:

$$r_{13} = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5 \text{ cm} = 5 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$r_{23} = \sqrt{(-6)^2 + 8^2} = 10 \text{ cm} = 10 \times 10^{-2} = 10^{-1} \text{ m}$$

$$\sin \theta_2 = \frac{8}{10} \Rightarrow \theta_2 = 53^\circ$$

$$\sin \theta_1 = \frac{3}{5} \Rightarrow \theta_1 = 37^\circ$$

$$F_{13} = k \frac{|q_1||q_3|}{r_{13}^2} \Rightarrow F_{13} = \frac{9 \times 10^9 \times 25 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{25 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow F_{13} = 90 \text{ N}$$

با داشتن F_{13} و F_{23} ، با استفاده از رابطه فیثاغورس F_{33} را می‌یابیم:

$$F_{33} = F_{13}^2 + F_{23}^2 \xrightarrow[F_{13}=90 \text{ N}]{F_{23}=10 \text{ N}} 150^2 = 90^2 + F_{23}^2$$

(منهم برثانی)

ابتدا انرژی را از ژول به الکترون ولت تبدیل می‌کنیم و سپس با استفاده از رابطه $E = nhf$ و توجه به این که $f = \frac{c}{\lambda}$ است، تعداد فوتون‌ها را پیدا می‌کنیم:

$$E = \epsilon J = \epsilon J \times \frac{1 \text{ eV}}{1 / 6 \times 10^{-19} \text{ J}} \Rightarrow E = 2 / 5 \times 10^{19} \text{ eV}$$

$$E = nhf \xrightarrow[f=\frac{c}{\lambda}]{E=\frac{nhc}{\lambda}} n = \frac{E\lambda}{ch}$$

$$\frac{h=4 \times 10^{-15} \text{ eV.s}, c=3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}}{\lambda=600 \text{ nm}} \xrightarrow[n=\frac{E\lambda}{ch}]{\lambda=600 \text{ nm}} n = \frac{2 / 5 \times 10^{19} \times 600 \times 10^{-9}}{3 \times 10^8 \times 4 \times 10^{-15}}$$

$$\Rightarrow n = 1 / 25 \times 10^{19}$$

(آشنایی با فیزیک اتمی و هسته‌ای) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۹)

«۴»- گزینه ۴

ابتدا انرژی را از ژول به الکترون ولت تبدیل می‌کنیم و سپس با استفاده از رابطه

$$E = nhf \quad \text{و توجه به این که} \quad f = \frac{c}{\lambda} \quad \text{است،} \quad E = \frac{c}{\lambda} \cdot nh \Rightarrow E = \frac{c}{\lambda} \cdot n \cdot h$$

$$E = \frac{c}{\lambda} \cdot n \cdot h \xrightarrow[c=3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}, h=4 \times 10^{-34} \text{ J.s}]{\lambda=600 \text{ nm}} E = \frac{3 \times 10^8 \times 600 \times 10^{-9} \times 4 \times 10^{-34}}{600 \times 10^{-9}}$$

(منهم برثانی)

«۳»- گزینه ۳

می‌دانیم شاعع مدارهای الکترون برای اتم هیدروژن برابر $r_n = a_n \lambda$ است.

بنابراین، با توجه به این که فاصله دو مدار n و n' برابر Δa است، ابتدا به صورت زیر، n و n' را می‌یابیم:

$$r_n - r_{n'} = \Delta a \xrightarrow[r_n=a_n\lambda]{r_{n'}=a_{n'}\lambda} a_n \lambda - a_{n'} \lambda = \Delta a$$

$$\Rightarrow \lambda^2 - \lambda'^2 = \Delta a \Rightarrow \begin{cases} n' = 1 \\ n = 3 \end{cases}$$

اکنون با داشتن n و n' با استفاده از معادله ریدبرگ، λ را می‌یابیم:

$$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \xrightarrow[R=1.09(nm)^{-1}]{n=3, n'=1} \frac{1}{\lambda} = 1.09 \times \frac{9-1}{9} \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{900} \Rightarrow \lambda = 900 \text{ nm}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{100} \times \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{9} \right) \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{100} \times \frac{9-1}{9} \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{900} \Rightarrow \lambda = 900 \text{ nm}$$

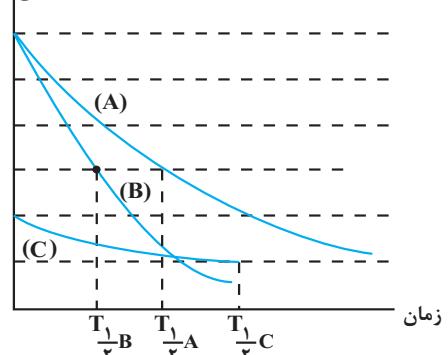
(آشنایی با فیزیک اتمی و هسته‌ای) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۳)

«۱»- گزینه ۱

با توجه به شکل زیر، می‌بینیم، $T_C > T_A > T_B$ است. بنابراین، در مدت زمان

یکسان، انتظار داریم، جرم فعال با قیمانده ماده‌ای که نیمه عمر آن کوچک‌تر است، کمتر باشد. در این صورت داریم:

تعداد هسته‌های فعال باقی‌مانده

دانشگاه

علمی

تکنولوژی

پژوهشی

$$\Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{36}{15 \times 15} = \frac{4}{25} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{2}{5}$$

درصد تغییرات

$$= \frac{\frac{2}{5} - 1}{\frac{1}{5}} V_1 \times 100 = -60\%$$

درصد

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۴)

(مریم شیخ‌مومو)

«۶۲- گزینه»الف) نادرست است. بنا به رابطه $\mathbf{q} = It$, آمپر – ساعت یکای بار الکتریکی است.

ب) نادرست است. در یک رسانای فلزی الکترون‌ها با سرعت سوق و خلاف جهت میدان الکتریکی حرکت می‌کنند.

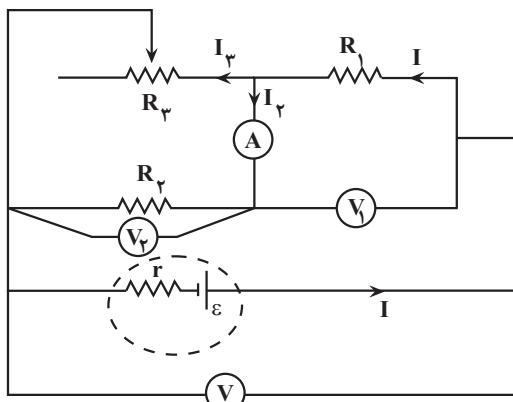
پ) درست است. همان تعریف ایرسانایی است.

ت) درست است. بنا به رابطه $V = RI$, یکای اهم آمپر، یکای اختلاف پتانسیل الکتریکی (V) است که برابر ولت می‌باشد. از طرف دیگر، بنا به رابطه $V = \frac{\Delta U}{q}$.

یکای اختلاف پتانسیل ژول بر کولن می‌باشد. بنابراین، اهم آمپر معادل ژول بر کولن است. بنابراین، تعداد ۲ عبارت درست است.

(پیران الکتریک و مدارهای پریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰ و ۳۵)

(عبدالله فقیه‌زاده)

«۶۳- گزینه»با حرکت لغزندۀ رُوستا به سمت راست، مقداری از مقاومت که در مدار قرار می‌گیرد کاهش می‌یابد، در نتیجه، مقاومت R_3 نیز کاهش خواهد یافت و باعث می‌شود که مقاومت معادل مدار کاهش یابد. با کاهش مقاومت معادل مدار، بنا به رابطه $I = \frac{E}{R_{eq} + r}$ اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 ، یعنی عدد ولتسنج V_1 ، که جریان اصلی مدار از آن عبور می‌کند، بنا به رابطه $V_1 = R_1 I$ و با افزایش I ، افزایش خواهد یافت. در این حالت، عدد ولتسنج V_1 نیز افزایش می‌یابد.از طرف دیگر، با افزایش جریان اصلی مدار بنا به رابطه $V = \epsilon - rI$ ، اختلاف پتانسیل دو سر باتری کاهش می‌یابد، در نتیجه، طبق رابطه $V = V_1 + V_2$ ، با کاهش V و افزایش V_1 ، مقدار V_2 کاهش می‌یابد و باعث می‌شود که جریان I_2

$$\Rightarrow F_{23}^2 = (5 \times 30)^2 - (3 \times 30)^2 \Rightarrow F_{23}^2 = 30^2 \times 16$$

$$\Rightarrow F_{23} = 30 \times 4 = 120\text{N}$$

در آخر، با داشتن F_{23} به صورت زیر q_2 را پیدا می‌کنیم:

$$F_{23} = K \frac{|q_2||q_3|}{r_{23}^2} \Rightarrow 120 = \frac{9 \times 10^9 \times |q_2| \times 1 \times 10^{-6}}{10^{-2}}$$

$$\Rightarrow |q_2| = \frac{12 \times 10^{-1}}{9 \times 10^3} = \frac{4}{3} \times 10^{-4} \text{ C} \xrightarrow{1\text{C}=10^6\mu\text{C}}$$

$$|q_2| = \frac{4}{3} \times 10^{-4} \times 10^6 \mu\text{C} = \frac{400}{3} \mu\text{C}$$

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵ تا ۹)

(امیرحسین برادران)

«۶۴- گزینه»

ابتدا با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی بزرگی میدان الکتریکی را به دست می‌آوریم:

$$\Delta K = W_t = \frac{W_t = F_E \times d, K_2 = \frac{1}{2}mv_2^2}{\Delta K = K_2 - K_1, K_1 = 0, F_E = E|q|} \xrightarrow{1} \frac{1}{2}mv_2^2 = E|q|d$$

$$\Rightarrow E = \frac{mv_2^2}{2|q|d}$$

$$\frac{v_2 = 50\text{ m/s}, m = 0.5 \times 10^{-6}\text{ kg}}{q = 40\mu\text{C}, d = 2\text{ cm} = 0.02\text{ m}} \xrightarrow{0 / 5 \times 10^{-6} \times 50^2}{E = \frac{0 / 5 \times 10^{-6} \times 50^2}{2 \times 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-1}}}$$

$$= \frac{12500}{16} \text{ N}$$

اختلاف پتانسیل الکتریکی دو نقطه که در فاصله d' از یکدیگر در راستای خطوط میدان قرار دارند برابر است با:

$$\Delta V = Ed' \xrightarrow{d' = 8\text{ cm} = 0.08\text{ m}, E = \frac{12500}{16} \text{ N}} \Delta V = \frac{12500}{16} \times \frac{8}{10} = 625\text{ V}$$

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۴)

(امیرحسین برادران)

«۶۵- گزینه»

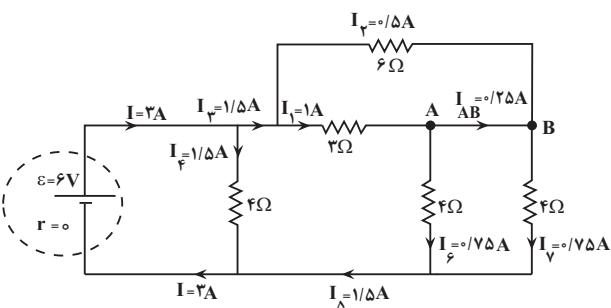
با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در خازن و ظرفیت خازن داریم:

$$U = \frac{1}{2}CV^2 \Rightarrow \frac{C = \kappa\epsilon_0 \frac{A}{d}}{U = \frac{1}{2}K\epsilon_0 \frac{A}{d}V^2} \xrightarrow{*} U = \frac{1}{2}K\epsilon_0 \frac{A}{d}V^2 (*)$$

چون انرژی ذخیره شده در خازن در دو حالت یکسان است. پس خواهیم داشت:

$$U_2 = U_1 \xrightarrow{(*)} \frac{A_2}{d_2} V_2^2 = \frac{A_1}{d_1} V_1^2 \Rightarrow \frac{V_2^2}{V_1^2} = \frac{d_2}{d_1} \times \frac{A_1}{A_2}$$

$$\frac{A_2 = 1/5, d_2 = 0.36d_1}{A_1} \xrightarrow{(*)} \frac{V_2^2}{V_1^2} = 0 / 36 \times \frac{1}{1/5^2}$$

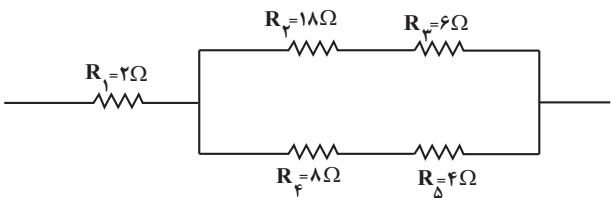

(جریان الکتریکی و مدارهای پیریان مستقیم) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ تا ۵۸ و ۵۹ تا ۶۰)

(مهندی شریفی)

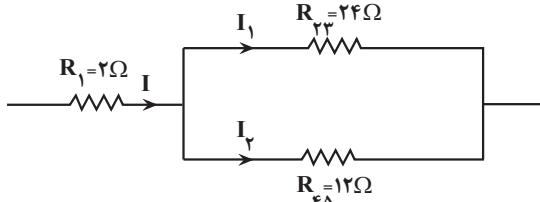
۶۴- گزینهٔ ۱

ابتدا مقاومتی که بیشترین توان را مصرف می‌کند، می‌باییم، به همین منظور، جریان الکتریکی عبوری از هریک از مقاومتها را بر حسب جریان مقاومت R_1 که آن را I نامیم، پیدا می‌کنیم. در ابتدا مقاومت معادل مقاومتهای شاخهٔ بالا و پایین را به دست می‌آوریم و سپس با توجه به برابر بودن اختلاف پتانسیل آنها، جریان هریک را بر حسب I می‌باییم:

$$\Rightarrow R_{\gamma\gamma} = R_\gamma + R_\gamma = 18 + 6 = 24\Omega$$

$$\Rightarrow R_{\varphi\delta} = R_\varphi + R_\delta = 8 + 4 = 12\Omega$$

$$V_1 = V_2 \Rightarrow R_{\gamma\gamma} I_1 = R_{\varphi\delta} I_2 \Rightarrow 24 I_1 = 12 I_2$$

$$\Rightarrow I_2 = 2 I_1$$

$$I_1 + I_2 = I \Rightarrow I_1 + 2 I_1 = I \Rightarrow 3 I_1 = I \Rightarrow I_1 = \frac{I}{3}$$

$$I_2 = 2 I_1 = 2 \times \frac{I}{3} \Rightarrow I_2 = \frac{2}{3} I$$

اکنون توان مصرفی هریک از مقاومتها را حساب می‌کنیم:

$$P_1 = R_1 I_1^2 \Rightarrow P_1 = 2 I_1^2, P_\gamma = R_\gamma I_1^2 = 18 \times \frac{I^2}{9} \Rightarrow P_\gamma = 2 I^2$$

$$P_\varphi = R_\varphi I_1^2 = 6 \times \frac{I^2}{9} \Rightarrow P_\varphi = \frac{2}{3} I^2$$

$$P_\delta = R_\delta I_1^2 = 8 \times \frac{I^2}{9} \Rightarrow P_\delta = \frac{8}{9} I^2$$

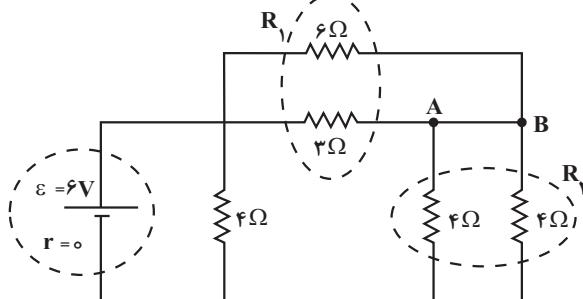
که از مقاومت R_2 می‌گذرد نیز کاهش باید. با توجه به این که $I = I_2 + I_3$ است و با افزایش I و کاهش I_2 ، جریان I_3 که از مقاومت R_3 می‌گذرد، افزایش خواهد یافت.

(پیریان الکتریکی و مدارهای پیریان مستقیم) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ تا ۵۸ و ۵۹ تا ۶۰)

(عبدالله فخرزاده)

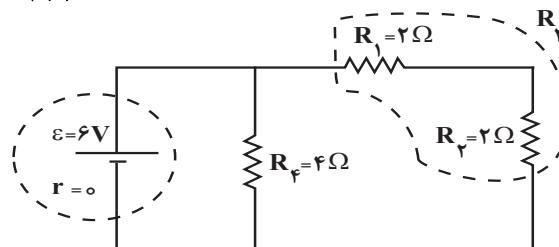
۶۴- گزینهٔ ۳

ابتدا مقاومت معادل مدار را می‌باییم:

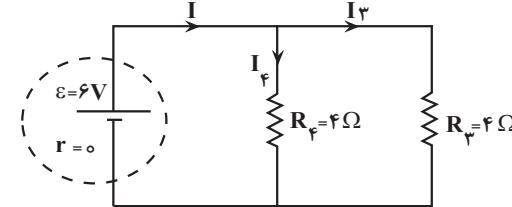

$$R_1 = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2\Omega$$

$$R_\gamma = \frac{4 \times 4}{4 + 4} = 2\Omega$$

$$R_\varphi = 2 + 2 = 4\Omega$$

$$R_{eq} = \frac{4 \times 4}{4 + 4} = 2\Omega$$

اکنون جریان اصلی مدار را می‌باییم:

$$I = \frac{\varepsilon_0}{R_{eq} + r} = \frac{6}{2 + 0} = 3A, R_\gamma = R_\varphi$$

$$\Rightarrow I_\gamma = I_\varphi = \frac{I}{2} = \frac{3}{2} = 1.5A$$

در آخر با توجه به مدار اولیه داریم:

$$6I_2 = 3I_1 \Rightarrow I_1 = 2I_2$$

$$I_1 + I_2 = 1.5 \Rightarrow 3I_2 = 1.5 \Rightarrow I_2 = 0.5A, I_1 = 1A$$

با تقسیم جریان‌ها به نسبت عکس مقاومتها و جریان‌های خروجی از هر گره، می‌بینیم، جریان $I_{AB} = 0 / 25A$ از شاخه AB عبور می‌کند.

(مسین عدروی نژاد)

«۶۸- گزینه ۴»

ابتدا میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله را می‌باییم:

$$B = \frac{\mu \cdot NI}{\ell} \quad N=300, I=5A \rightarrow B = \frac{12 \times 10^{-7} \times 300 \times 5}{0.12} \\ = 15 \times 10^{-3} T$$

اکنون شار مغناطیسی عبوری از سیم‌لوله را پیدا می‌کنیم. دقت کنید، در درون سیم‌لوله، خطهای میدان مغناطیسی عمود بر سطح حلقه سیم‌لوله است، در نتیجه،

$$\phi = BA \cos \theta \quad A=4cm^2 = 4 \times 10^{-4} m^2 \\ B=15 \times 10^{-3} T, \theta=0^\circ$$

$$\phi = 15 \times 10^{-3} \times 4 \times 10^{-4} \times \cos(0^\circ)$$

$$\phi = 6 \times 10^{-9} Wb \rightarrow \phi = 6 \mu Wb$$

(مغناطیس و القای الکترومغناطیس) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۸ و ۱۷)

(فسرو ارجاعی فرد)

«۶۹- گزینه ۳»

دقت اندازه‌گیری در ابزارهای رقمی (دیجیتال) برابر یک واحد از آخرين رقمی است که آن ابزار می‌خواند. بنابراین، در شکل (الف) آخرین رقمی که نشان می‌دهد ۰/۰۰۳ و در شکل (ب)، آخرین رقم ۰/۰۷ است. در این حالت، دقت اندازه‌گیری در شکل (الف) ۰/۰۰۱ و در شکل (ب) ۰/۰۱ خواهد بود.

(فیزیک و اندازه‌گیری) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

(زهره آقامحمدی)

«۷۰- گزینه ۲»با توجه به رابطه‌های $P = PA$ و $F = PA$ ، نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع برابر $F = \rho ghA$ می‌باشد که در این جا A مساحت کف ظرف است. با توجه به این رابطه، چون ρ , A و g ثابت‌اند، افزایش نیرو را از رابطه $\Delta F = \rho g A (\Delta h)$ می‌باییم.

از طرف دیگر، با توجه به این‌که جرم مایع اضافه شده برابر

$$\Delta h = \frac{m}{\rho A'} \quad m = \rho V' = \rho A' (\Delta h)$$

رابطه A' مساحت دهانه باریک ظرف است. در این حالت می‌توان نوشت:

$$\Delta F = \rho g A (\Delta h) \rightarrow \Delta F = \rho g A \times \frac{m}{\rho A'} \Rightarrow \Delta F = \frac{A}{A'} \times mg$$

$$\Delta F = 20N, A = 100cm^2 \rightarrow 20 = \frac{100}{20} \times mg \Rightarrow mg = 4N$$

می‌بینیم، عدد ترازو به اندازه وزن مایع اضافه شده، یعنی $4N$ افزایش می‌باید.

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ۱، صفحه‌های ۳۳۲ تا ۳۳۰)

$$P_8 = R_8 I^2 = 4 \times \frac{4}{9} I^2 \Rightarrow P_8 = \frac{16}{9} I^2$$

می‌بینیم، بیشترین توان مصرفی مربوط به مقاومت R_4 است، بنابراین داریم:

$$P_4 = \frac{32}{9} I^2 \rightarrow P_4 = 128W \rightarrow I^2 = 4 \times 9 \Rightarrow I = 6A$$

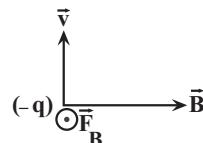
در آخر، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 را می‌باییم. دقت کنید، از مقاومت R_1 جریان $I = 6A$ می‌گذرد.

$$V = R_1 I = 2 \times 6 \Rightarrow V = 12V$$

(پیمان الکتریکی و مدارهای پیمان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۱)

«۶۶- گزینه ۱»

ابتدا با استفاده از قاعدة دست راست برای بار منفی جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار را مشخص می‌کنیم. با توجه به جهت حرکت ذره (رو به بالا) و جهت میدان مغناطیسی یکنواخت (رو به شرق) داریم:

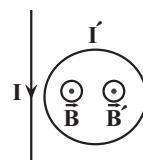

می‌بینیم، نیروی مغناطیسی برون سو (رو به جنوب) بر ذره باردار وارد می‌شود.

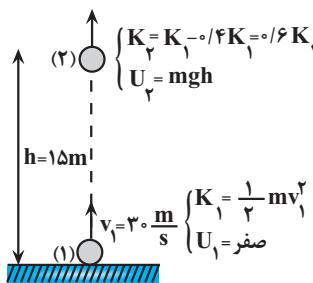
بنابراین، برای آن که ذره باردار منحرف نشود، باید نیروی الکتریکی هماندازه با $\vec{F}_B$ و در خلاف جهت آن، یعنی درون سو (رو به شمال) بر ذره وارد گردد. با توجه به این که نیروی الکتریکی وارد بر بار منفی در خلاف جهت میدان الکتریکی بر ذره باردار وارد می‌شود، لازم است، جهت میدان الکتریکی در خلاف جهت $\vec{F}_E$ و برون سو (رو به جنوب) باشد.

$$\vec{F}_B \\ \vec{E} \odot \vec{F}_E$$

(مغناطیس و القای الکترومغناطیس) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۲)

«۶۷- گزینه ۱»میدان مغناطیسی سیم راست ناشی از جریان I در حلقه برون سو است. از طرف دیگر، در صورتی که جریان القایی در حلقه پاد ساعتگرد باشد، میدان مغناطیسی القایی حاصل از آن، نیز برون سو خواهد بود. بنابراین، در صورتی میدان مغناطیسی القایی همسو با میدان مغناطیسی خارجی ناشی از جریان I خواهد بود که جریان I در حال کاهش باشد. لذا، با توجه به نمودار $I-t$ در حال کاهش است، در نتیجه می‌توان گفت، در لحظه t_5 جریان القایی در حلقه پاد ساعتگرد است. یعنی فقط در یک لحظه جریان القایی در حلقه پاد ساعتگرد است.

(مغناطیس و القای الکترومغناطیس) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۷۷ و ۷۶)

$$E_2 - E_1 = W_f \rightarrow (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1) = W_f$$

$$\frac{U_1 = 0}{\Rightarrow 0 / \frac{1}{2} K_1 + U_2 - (K_1 + 0) = W_f}$$

$$\Rightarrow -0 / \frac{1}{2} K_1 + U_2 = W_f \Rightarrow -\frac{1}{10} \times \frac{1}{2} m v_1^2 + mgh = W_f$$

$$\frac{m = 200 \text{ g} = 0.2 \text{ kg}}{v_1 = 30 \text{ m/s}} \rightarrow -\frac{1}{10} \times \frac{1}{2} \times 900 + \frac{1}{10} \times 10 \times 15 = W_f$$

$$\Rightarrow -30 + 15 = W_f \Rightarrow W_f = -15 \text{ J}$$

(کار، انرژی و توان) (فیزیک ا، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۳)

(امیر پمشید)

«۷۲» گزینهٔ ۲

چون در حالت اول دمای مجموعه گرماسنج و آب 20°C است، لذا دمای اولیه هر کدام قبل از اضافه کردن فلز 20°C می‌باشد. از طرف دیگر، چون پس از وارد کردن فلز و تعادل گرمایی، دمای آب به 25°C می‌رسد، دمای تعادل مجموعه $\theta = 25^\circ\text{C}$ خواهد بود. بنابراین، با توجه به طرح واره زیر و استفاده از شرط تعادل گرمایی به صورت زیر جرم فلز را می‌یابیم:

$$20^\circ\text{C} \xrightarrow{Q_1 = m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta \theta_1} 25^\circ\text{C} \xrightarrow{Q_2 = C_{\text{گرماسنج}} \Delta \theta_2} 25^\circ\text{C}$$

$$20^\circ\text{C} \xrightarrow{Q_3 = m_{\text{فلز}} c_{\text{فلز}} \Delta \theta_3} 105^\circ\text{C}$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0 \Rightarrow m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta \theta_1 + C_{\text{گرماسنج}}$$

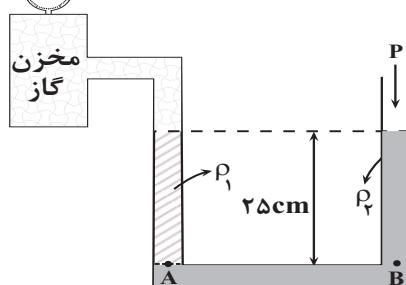
$$\Delta \theta_2 + m_{\text{فلز}} c_{\text{فلز}} \Delta \theta_3 = 0$$

(زمرة آقامحمدی)

چون مایع‌ها در لوله در حال تعادل‌اند، فشار در شاخه سمت راست و شاخه سمت

چپ یکسان است. بنابراین، می‌توان نوشت:

فشارسنج

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{غاز}} + \rho_1 gh = P_0 + \rho_2 gh$$

$$P_{\text{غاز}} - P_0 = gh(\rho_2 - \rho_1) \xrightarrow{\text{پیمانه‌ای گاز} - \text{غاز}}$$

$$P_{\text{غاز}} = gh(\rho_2 - \rho_1) \quad (1)$$

با توجه به این که فشارسنج، فشار پیمانه‌ای گاز را نشان می‌دهد، برای محاسبه

$P_{\text{غاز}} - P_0$ ، لازم است فشار پیمانه‌ای گاز را از δcmHg به پاسکال تبدیل کنیم:

$$P_{\text{غاز}} = \delta \text{cmHg} \Rightarrow h' = \delta \text{cm}$$

$$\frac{P_{\text{غاز}} = 13600 \times 10 \times 0.05 \text{ Pa}}{gh' = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \frac{1}{1000000} \text{ m}} \rightarrow \frac{13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}}{13600 \times 10 \times 0.05} = 10 \times 0.25 \times (\rho_2 - \rho_1)$$

$$P_{\text{غاز}} = 6800 \text{ Pa}$$

در آخر داریم:

$$(1) \xrightarrow{h = 0.25 \text{ m}} 6800 \text{ Pa} = \text{پیمانه‌ای گاز}$$

$$\Rightarrow \rho_2 - \rho_1 = 2720 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 2720 \frac{\text{g}}{\text{dm}^3}$$

(وینکی‌های فیزیکی موارد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ تا ۴۰)

(امیرحسین برادران)

«۷۳» گزینهٔ ۳

کار نیروی مقاومت هوا برابر تغییر انرژی مکانیکی در جایه‌جایی بین دو نقطه است.

بنابراین، با توجه به شکل زیر، داریم:

$$\Rightarrow 100 = 725m_2 \Rightarrow m_2 = \frac{100}{725} = \frac{4}{29} \text{ kg}$$

(دما و کرما) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

(مطمئن کیانی)

«۷۵- گزینه»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. افزایش فشار هوا، آهنگ تبخیر سطحی را کاهش می‌دهد.
 گزینه «۲»: درست است. در قله کوهها که فشار هوا کمتر است، نقطه ذوب برف
 افزایش می‌یابد، در نتیجه، چون دمای هوا در قله‌ها کمتر از نقطه ذوب برف است،
 لذا، قادر به ذوب برف نخواهد بود و برف دیرتر ذوب می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است. طبق رابطه $F = 1/8\theta + 32$ ، دمای -50.8°F برابر -30.0°C می‌شود که از -273°C ، که پایین‌ترین حد ممکن برای دما است،
 $-50.8 = 1/8\theta + 32 \Rightarrow -54 = 1/8\theta \Rightarrow \theta = -30.0^{\circ}\text{C}$ کمتر خواهد شد.
 گزینه «۴»: نادرست است. افزایش فشار وارد بر آب خالص سبب افزایش دمای نقطه جوش و کاهش دمای نقطه ذوب آب می‌شود. بنابراین اختلاف دمای نقطه جوش و
 اجماد افزایش می‌یابد.

(دما و کرما) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

$$\begin{aligned} m_1c_{\text{آب}} = 1 \text{ kg}, C_{\text{گرماسنج}} &= 400 \frac{\text{J}}{\text{C}} \\ c_{\text{فلز}} &= 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}} = 460 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}} \end{aligned}$$

$$1 \times 4200 \times (25 - 20) + 400 \times (25 - 20) + m_1 \times 460 \times (25 - 10\Delta) = 0$$

$$21000 + 2000 + m_1 \times 460 \times (-10\Delta) = 0$$

$$\Rightarrow 23000 = m_1 \times 460 \times 10\Delta \Rightarrow m_1 = \frac{23000}{460 \times 10\Delta}$$

$$= 0 / 625 \text{ kg} \Rightarrow m_1 = 625 \text{ g}$$

(دما و کرما) (فیزیک ا، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

(علی بزرگر)

«۷۶- گزینه»ابتدا برای سادگی در محاسبات، L_F ، L_V و $c_{\text{پخت}}$ را بر حسب آب c می‌نویسیم:

$$L_F = \lambda_0 c_{\text{آب}}, L_V = 540 c_{\text{آب}}, c_{\text{پخت}} = \frac{1}{2} c_{\text{آب}}$$

مقدار گرمایی که آب 30°C می‌گیرد تا به آب 80°C تبدیل شود، برابر مقدارگرمایی است که بخار آب 100°C می‌گیرد تا به بخار آب 100°C تبدیل شود،

بنابراین، می‌توان نوشت:

$$30^{\circ}\text{C} \xrightarrow{\text{آب}} Q_1 = m_1 c_{\text{آب}} \Delta\theta \xrightarrow{\text{آب}} 80^{\circ}\text{C} \xrightarrow{\text{آب}}$$

$$-10^{\circ}\text{C} \xrightarrow{\text{پخت}} Q_2 = m_2 c_{\text{پخت}} \Delta\theta \xrightarrow{\text{پخت}} 0^{\circ}\text{C} \xrightarrow{\text{پخت}}$$

$$Q_3 = m_3 L_F \xrightarrow{0^{\circ}\text{C}} \text{آب} \xrightarrow{\text{آب}} Q_4 = m_4 c_{\text{آب}} \Delta\theta' \xrightarrow{\text{آب}} \text{بخار}$$

$$100^{\circ}\text{C} \xrightarrow{\text{آب}} Q_5 = m_5 L_V \xrightarrow{\text{آب}} 100^{\circ}\text{C} \xrightarrow{\text{بخار}}$$

$$Q_1 = Q_2 + Q_3 + Q_4 + Q_5 \Rightarrow m_1 c_{\text{آب}} \Delta\theta = m_2 c_{\text{پخت}} \Delta\theta +$$

$$+ m_3 L_F + m_4 c_{\text{آب}} \Delta\theta' + m_5 L_V$$

$$\xrightarrow{m_1 = 1 \text{ kg}}$$

$$2 \times c_{\text{آب}} \times (80 - 30) = m_2 \times \frac{1}{2} c_{\text{آب}} \times (0 + 10) + m_3 \times \lambda_0 c_{\text{آب}}$$

$$+ m_4 c_{\text{آب}} \times (100 - 0) + m_5 \times 540 c_{\text{آب}} \xrightarrow{\text{با حذف آب از طرفین}}$$

$$100 = 5m_2 + 8m_3 + 100m_4 + 540m_5$$

(میلاد عزیزی)

عبارت‌های دوم و سوم درست‌اند. بررسی همه عبارت‌ها:
عبارت اول: ممکن است X_2 فلوئور و Y_2 کلر باشد که هر دو در دمای اتاق گازی شکل هستند.

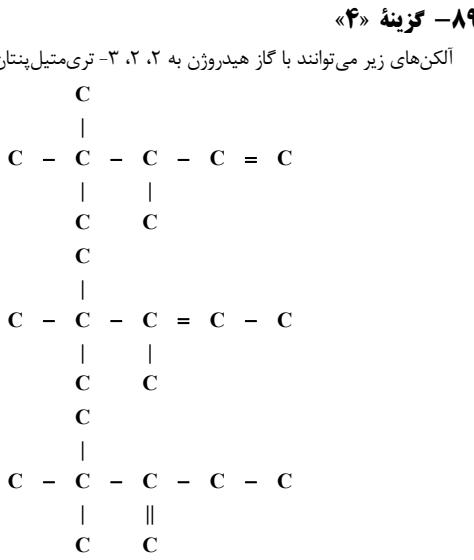
عبارت دوم: مولکول HX همانند HY قطبی بوده و سر مثبت مولکول در هر دو مولکول، اتم هیدروژن است.

عبارت سوم: گاز‌های کلر و فلوئور در دمای اتاق با گاز هیدروژن واکنش می‌دهند، از آنجایی که واکنش پذیری X_2 از Y_2 بیشتر است در نتیجه X_2 فلوئور است. فلوئور حتی در دمای -20°C به شدت با هیدروژن واکنش می‌دهد.

عبارت چهارم: با اینکه واکنش پذیری F_2 بیشتر از نقطه جوش HCl است دلیل توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی بیشتر از نقطه جوش HCl است.

(قدر هدایای زمینی را بدانیم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(محمدوارد صارقی)

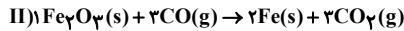
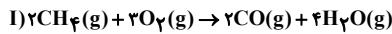

(قدر هدایای زمینی را بدانیم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۴)

(عین الله ابوالفتح)

«۹۰- گزینه ۲»

معادله موازن شده واکنش‌ها به صورت زیر است:

ابتدا با توجه به $۸/۴$ گرم آهن تولیدی در واکنش II مول CO مصرفی را بدست می‌آوریم:

$$۸/۴\text{g Fe} \times \frac{۱\text{mol Fe}}{۵۶\text{g Fe}} \times \frac{۴\text{mol CO}}{۲\text{mol Fe}} \times \frac{۱۰۰}{۷۲} = ۰/۴\text{mol CO}$$

در گام بعدی چون $۰/۰$ مول CO در واکنش I تولید می‌شود و با در نظر گرفتن بازده ۸۰ درصد واکنش I می‌توان گفت:

$$\text{خالص} = \frac{۰/۴\text{mol CO} \times \frac{۲\text{mol CH}_4}{۱\text{mol CO}} \times \frac{۱۶\text{g CH}_4}{۱\text{mol CH}_4} \times \frac{۱۰۰}{۸۰}}{۰/۴\text{mol CO}} = ۶\text{g CH}_4$$

$$\text{خالص} = \frac{۶\text{g CH}_4}{۱۲\text{g CH}_4} \times ۱۰۰ = ۵۰\%$$

(قدر هدایای زمینی را بدانیم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۶)

(حامد صابری)

«۸۴- گزینه ۳»

فقط عبارت پ درست است. بررسی موارد نادرست:

آ) هرچه نقطه جوش یک گاز بیشتر باشد، راحت‌تر به مایع تبدیل می‌شود و نقطه

جوش HF بیشتر از F_2 است زیرا قطبیت بیشتری دارد.

ب) هرچه شبب نمودار اتحال پذیری بیشتر باشد، تأثیر دما بر اتحال پذیری بیشتر است. در نمودار کتاب شبب نمودار لیتیم سولفات بر حسب دما بیشتر از سدیم کلرید است.

ت) اتحال پذیری گاز CO_2 در آب به علت واکنش با آب و ایجاد لسید بیشتر از NO است

(آب، آهنج زندگی) (شیمی ۱، صفحه‌های ۱۰۲، ۱۰۵ و ۱۰۶)

(آرمن عظیمی)

«۸۵- گزینه ۳»اگر غلظت $\text{Al}_7(\text{SO}_4)_3$ را برابر M فرض کرده، غلظت یون‌های $\text{Al}^{۳+}$ $\text{SO}_4^{۲-}$ به ترتیب برابر $۲M$ و $۳M$ می‌شود، از این رو داریم:

$$۳M - ۲M = M = ۰/۴\text{mol.L}^{-۱}$$

بنابراین غلظت یون $\text{Al}^{۳+}$ در محلول برابر $۰/۴\text{mol.L}^{-۱}$ بوده است.

$$\text{محلول آبی} \times \frac{۰/۴\text{mol Al}^{۳+}}{\text{محلول ولیه}} \times \frac{۷۷\text{g Al}^{۳+}}{\text{۱mol Al}^{۳+}} \times \frac{۱۰\text{g}}{\text{۱۰۰g Al}^{۳+}} \times \frac{۱\text{mL}}{۱/۲۵\text{g}} \times \frac{\text{۱L}}{۱۰۰\text{mL}} = ۵\text{mL}$$

$$\times \frac{۱\text{mL}}{۱/۲۵\text{g}} \times \frac{\text{۱L}}{۱۰۰\text{mL}} = ۴\text{L}$$

(آب، آهنج زندگی) (شیمی ۱، صفحه‌های ۹۴، ۹۵ و ۹۶)

(حامد صابری)

«۸۶- گزینه ۳»فرض می‌کنیم X گرم نمک در ابتدا حل شده است. پس $۶/۵$ گرم آن رسوب می‌کند پس در دمای 25°C $۶/۵$ مقدار x گرم حل شده است.

$$\text{نمک} = \frac{x - ۶/۵\text{g}}{۱\text{g آب}} = ۳\Delta g \Rightarrow x = ۱۰\text{g}$$

$$?g\text{K}^+ = ۱۰\text{g KNO}_3 \times \frac{۱\text{mol KNO}_3}{۱۰۱\text{g KNO}_3} \times \frac{۱\text{mol K}^+}{۱\text{mol KNO}_3}$$

$$\times \frac{۳۹\text{g K}^+}{۱\text{mol K}^+} = ۳/۹\text{g K}^+$$

(آب، آهنج زندگی) (شیمی ۱، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

(آرمن عظیمی)

«۸۷- گزینه ۲»ردیف چهارم یک عنصر گازی (Kr) وجود دارد و لیتیم دارای دو ایزوتوپ طبیعی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در بین عناصر دوره سوم، S و Ar به صورت آزاد یافت می‌شود.

۲) شبه‌فلزها مانند مرزی بین فلزات و نافلزات قرار دارند.

۳) دوره سوم ۸ عنصر دارد و گنجایش لایه سوم الکترونی برابر ۱۸ است.

(قدر هدایای زمینی را بدانیم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۶ تا ۱۰)

(عین الله ابوالفتح)

همانطور که وجود پوست در خشکبار مانع از رسیدن اکسیژن به مواد واکنش‌دهنده می‌شود، نگهداری فلزات گروه اول زیر نفت نیز مانع از رسیدن اکسیژن به مواد واکنش‌دهنده می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: (یک قطعه آهن در هوا سخن می‌شود ولی در ازن حاوی اکسیژن می‌سوزد) بنا بر تأثیر غلط با لای اکسیژن در ازن است در حالی که احتمال آتش‌سوزی در ابزار گندم به دلیل سطح تماس کمتر اکسیژن با گندم کمتر از اینبار آرد است.

گزینه «۲»: رسیدم به دلیل واکنش پذیری بیشتر، سریعتر از کلسیم با محلول نیم‌مولار هیدروکلریک اسید واکنش می‌دهد.

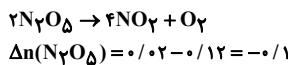
گزینه «۴»: فسفر سفید را زیر آب نگهداری می‌کنند نه نفت!

(در پی غذای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(فرزاد مسینی)

«۳» - گزینه ۳

ابتدا واکنش را موازن می‌کنیم:

$$\Delta t = (1 - \frac{t}{60}) \text{ min}$$

$$\bar{R}(\text{N}_2\text{O}_5) = \frac{\bar{R}(\text{NO}_2)}{2} = \frac{0/05}{2} = 0/025 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\bar{R}(\text{N}_2\text{O}_5) = 0/025 = \frac{|-0/1|}{(1 - \frac{t}{60}) \text{ min}} \Rightarrow t = 300 \text{ s}$$

(در پی غذای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۸)

(حسن رضتی کوئنده)

«۲» - گزینه ۲

فقط مورد (ت) و (ث) درست است.

(آ) پلی استیرن، از هیدروکربن سیرن شده استیرن تولید می‌شود که پلی استیرن نیز سیرن شده و دارای حلقة بنزنی می‌باشد.

(ب) تلقۇن در حلال‌های آلی حل نمی‌شود.

(پ) پلیمری که در تهیه دبه‌های آب استفاده می‌شود پلی‌اتن سنگین و بدون شاخه می‌باشد.

(ت) وینیل‌کلرید یا کلرواتن $\text{C}_2\text{H}_3\text{Cl}$ مونومر پلیمر استفاده شده در تهیه کيسه خون می‌باشد:

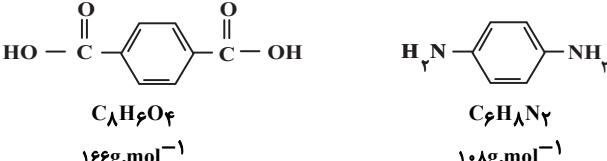
(ث) پلی‌اتن سنگین نسبت به پلی‌اتن سبک نیروی بین مولکولی قوی‌تری دارد و چگالی آن بیشتر است.

(پوشک، نیازی پایان تاپزیر) (شیمی ۲، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۸)

(امیر قاسمی)

«۴» - گزینه ۴

دی‌آمین و دی‌اسید سازنده به صورت زیر است:

اختلاف جرم دی‌اسید و دی‌آمین سازنده: $166 - 108 = 58$

چون H متصل به N دارد پس پیوند هیدروژنی می‌دهد. از خانواده پلی‌آمید بوده و زیست تخریب‌پذیر است.

(پوشک، نیازی پایان تاپزیر) (شیمی ۲، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۵ و ۱۱۰)

(مرتضی محمدی)

«۱» - گزینه ۱

$$Q = mc\Delta\theta = 0/4 \times 10^3 \text{ g} \times 4/2 \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot \text{C}} \times 180^\circ \text{ C} \times \frac{1 \text{ kJ}}{1000 \text{ J}} \times \frac{100}{180} = 168 \text{ kJ}$$

$$\Delta H = 4 \text{ mol CO}_2 \times \frac{22/4 \text{ L CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} \times \frac{-168 \text{ kJ}}{5/6 \text{ L CO}_2} = -2688 \text{ kJ}$$

$$\Delta H = \frac{-2688 \text{ kJ}}{7 \text{ mol C}_2\text{H}_2} = -1344 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

(در پی غذای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸ و ۷۱)

«۲» - گزینه ۲

$$\text{شمار پیوندهای اشتراکی} = \frac{(4 \times 2) + (14 \times 1) + (2 \times 1)}{2} = 22$$

$$\text{شمار پیوندهای اشتراکی آلان} = 3(n+1) = 3(7)+1 = 22$$

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: فرمول شیمیایی عمومی کتون $\text{R}-\text{C}(=\text{O})-\text{R}'$ می‌باشد که R و R' حتماً باید هیدروکربن باشند. بنابراین ترکیب داده شده یک آلدید است. (نه کتون!)

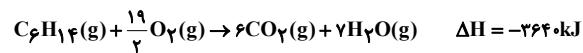
گزینه «۳»: فرمول شیمیایی $\text{C}_7\text{H}_{14}\text{O}$ - هپتاون است.

گزینه «۴»: تفاوت ۲-هپتاون $(\text{C}_7\text{H}_{14}\text{O})$ و بنزالدهید $(\text{C}_6\text{H}_5\text{CHO})$ در ۸ اتم H می‌باشد. بنابراین اختلاف جرم مولی آن‌ها برابر ۸ گرم بر مول است.

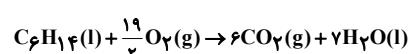
(در پی غذای سالم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۶۹ و ۷۱)

(آرمان اکبری)

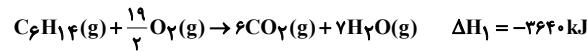
«۳» - گزینه ۳

در دمای 105°C معادله واکنش به صورت زیر است:

در دمای 22°C ، هگزان به صورت مایع است. آب نیز در این دما به حالت مایع قرار دارد پس خواسته نهایی سؤال آنتالپی واکنش زیر است:

برای دستیابی به آنتالپی این واکنش از قانون هس کمک می‌گیریم.

برای رسیدن به معادله خواسته مسأله کافی است معادله سوم را در ۷ ضرب کرده و وارونه کنیم؛ یعنی ΔH واکنش خواسته شده به صورت زیر خواهد بود.

$$\Delta H = \Delta H_1 + \Delta H_2 - 7\Delta H_3$$

$$= -3640 + 32 - 7 \times 44 = -3916 \text{ kJ}$$

(ترکیب) (شیمی ۲، صفحه‌های ۳۵، ۷۱ و ۷۲)

$$K_b = 1 \cdot 10^{-5} = \frac{(5 \times 10^{-4})^2}{[BOH](1-\alpha)} \Rightarrow [BOH] = 0 \cdot 05 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$M_1 V_1 = M_2 V_2 \Rightarrow 0 \cdot 01 = 0 \cdot 025 \times V \Rightarrow V = 0 \cdot 4 \text{ L} = 400 \text{ mL}$$

(مولکول‌ها در فرمت تترستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۴ تا ۳۰)

(ممدر فائز زیار)

در سلول «منگنز - نقره»، منگنز، آند و نقره، کاتد است:

$$E^\circ_{\text{Mn}} = E^\circ_{\text{Ag}} - E^\circ_{\text{Mn}} \Rightarrow 1 \cdot 18 = E^\circ_{\text{Ag}} - E^\circ_{\text{Mn}}$$

$$\Rightarrow E^\circ_{\text{Mn}} = E^\circ_{\text{Ag}} - 1 \cdot 18$$

در سلول «نقره - پلاتین» نقره، آند و پلاتین، کاتد است:

$$E^\circ_{\text{Pt}} = E^\circ_{\text{Ag}} - E^\circ_{\text{Pt}} \Rightarrow 0 \cdot 4 = E^\circ_{\text{Pt}} - E^\circ_{\text{Ag}}$$

$$\Rightarrow E^\circ_{\text{Pt}} = E^\circ_{\text{Ag}} + 0 \cdot 4$$

به این ترتیب برای سلول «منگنز - پلاتین» که در آن منگنز، آند و پلاتین، کاتد است، خواهیم داشت:

$$E^\circ_{\text{Pt}} = E^\circ_{\text{Ag}} + 0 \cdot 4 - (E^\circ_{\text{Ag}} - 1 \cdot 18) = 2 \cdot 38$$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(امیر محمد سعیدی)

«۱۰۴- گزینه ۴»

یون‌های روی، نسبت به یون‌های آلومینیم، تمایل بیشتری برای جذب e^- دارند. پس در واکنش با اتم‌های آلومینیم از آن‌ها e^- می‌گیرند و کاهش پیدا می‌کنند در صورتی که یون‌های سدیم نسبت به یون‌های آلومینیم تمایل کمتری برای جذب e^- دارند و در محاجوت اتم‌های آلومینیم وارد واکنش نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: ترتیب قدرت اکسیدگی (تمایل برای گرفتن e^-) برای یون‌ها:

$$Zn^{2+} > Al^{3+} > Na^+$$

گزینه ۱۲: چون میل اتم‌های آلومینیم برای از دست دادن الکترون از اتم‌های روی بیشتر است فلز روی با محلول آلومینیم سولفات واکنش نمی‌دهند.

گزینه ۱۳: قدرت اکسیدگی یون منگنز (II) نیز از قدرت اکسیدگی یون سدیم بیشتر خواهد بود $\leftarrow$ یک قطعه فلز منگنز با محلول سدیم کلرید واکنش نمی‌دهد.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(امیر سعیدین طیبی)

«۱۰۵- گزینه ۳»

$$2Al\gamma O_3(s) + 3C(s) \rightarrow 4Al(l) + 3CO_2(g) \sim 12e^-$$

$$?gAl : 36LCO_2 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{4 \text{ mol Al}} \times \frac{4 \text{ mol Al}}{3 \text{ mol CO}_2} \times \frac{27 \text{ g Al}}{1 \text{ mol Al}} = 32 / 4 \text{ g Al}$$

$$?e^- : 36LCO_2 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{4 \text{ mol CO}_2} \times \frac{12 \text{ mol e}^-}{3 \text{ mol CO}_2} \times \frac{N_A e^-}{1 \text{ mol e}^-} = 3 / 6 N_A e^-$$

از آن جا که جرم Al تولیدی با جرم Ag رسووب کرده در فرایند آبکاری برابر است.

$$?e^- : 32 / 4 \text{ g Ag} \times \frac{1 \text{ mol e}^-}{108 \text{ g Ag}} \times \frac{N_A e^-}{1 \text{ mol Ag}} = 0 / 3 N_A e^-$$

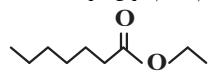
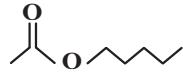
$$?e^- : 32 / 4 \text{ g Ag} \times \frac{1 \text{ mol e}^-}{108 \text{ g Ag}} \times \frac{N_A e^-}{1 \text{ mol Ag}} = 0 / 3 N_A e^-$$

۳: اختلاف شمار e^- در دو فرایند

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

(حسن رضمنی کوکنده)

(آ) نادرست. استر موجود در موز و انگور به صورت زیر است که بخش‌های اشاره شده هر کدام ۲ اتم کربن دارند.

استر موجود در انگور

(ب) درست. پلیمرهای طبیعی زیست‌تخریب‌پذیرند و توسط جانداران ذره‌بینی به مولکول‌های ساده و کوچک مانند CO_2 , CH_4 , H_2O ... تبدیل می‌شوند.

(پ) درست. پلیمرهای حاصل از هیدروکربن‌های سیرنشده مانند پروپن در طبیعت تجزیه نمی‌شوند.

(ت) درست. پلی‌اکتیک‌اسید نوعی پلیمر سبز است. این پلاستیک‌ها امکان تبدیل شدن به کود را دارند به همین دلیل ردپای کوچکتری در محیط‌زیست برخای می‌گذرند.

(ث) نادرست. در این حالت، شمار مول‌های کاتالیزگرهای حاوی Al به ترتیب ۱ و ۳ می‌باشد.

(پوششک، نیازی پایان تابزیر) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۹)

(علی کریمی)

«۹۹- گزینه ۴»

همه موارد صحیح‌اند.

مخلوط آب و روغن و صابون کلورید تشکیل می‌دهد که ناهمگن ولی پایدارند.

شیر جزء کلوریدها ولی شربت معده و شربت خاکشیر از سوسپانسیون‌ها استند.

(مولکول‌ها در فرمت تترستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶ تا ۱۰)

(عامر بزرگ)

«۱۰۰- گزینه ۲»

گزینه ۲: «جمله‌ای صحیح است اما سایر گزینه‌ها به موارد نادرستی اشاره کرده‌اند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: الکل‌ها در آب، انحلال کامل‌اً مولکولی دارند لذا در آب یون H^+ یا

- آزاد نمی‌کنند پس نه خاصیت بازی دارند نه اسیدی!

گزینه ۱۲: سدیم هیدروکسید جامد پس از ورود به آب، یون OH^- آزاد می‌کند و گاز هیدروژن فلورورید نیز پس از ورود به آب یون H^+ آزاد می‌کند.

گزینه ۱۳: در نظریه آریوس، فقط آب به عنوان حلal مطرح شده است.

گزینه ۱۴: ماده‌ای که اسید آریوس است ممکن است در ساختار خود دارای اتم H باشد (مثل HCl و ...) و یا نداشته باشد (مثل N_2O_5 و ...).

(مولکول‌ها در فرمت تترستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(اسلام طالبی)

«۱۰۱- گزینه ۳»

تنها مورد سوم درست است. بررسی موارد نادرست:

مورد اول: نمودار مربوط به اسید ضعیف است و هیدروبرومیک اسید قوی است.

مورد دوم: در محلول اسیدهای ضعیف افزون بر اندک یون‌های آب پوشیده، مولکول‌های اسید نیز یافت می‌شوند.

مورد چهارم: می‌تواند به اتانویکیک اسید مربوط باشد و رسانایی الکتریکی آن در شرایط یکسان کمتر از فرومیک اسید است.

مورد پنجم: معادله یونش به صورت برگشت‌پذیر است.

(مولکول‌ها در فرمت تترستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(اسلام طالبی)

«۱۰۲- گزینه ۲»

$$pH = 1 \Rightarrow [H^+] = 10^{-1} \text{ mol.L}^{-1} \Rightarrow [HCl] = 10^{-1} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$pH = 10 / 2 \Rightarrow [H^+] = 10^{-10/2} \Rightarrow [OH^-] = 10^{-4/2} = 10^{-4} \times 10^0 / 2 = 5 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

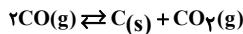
(علی امنی)

«۱۰۹- گزینه ۲»

ابتدا مولاریتۀ اولیۀ گاز CO را به دست می‌آوریم:

$$[CO] = \frac{266g}{5L} \times \frac{1molCO}{28gCO} = 1/9 mol \cdot L^{-1}$$

سپس جدول تغییرات تعادل را رسم می‌کنیم:

۱/۹ اولیه ۰ ۰

۲x + x + x

۱/۹ - ۲x x x

شرط نسبت جرمی در لحظه تعادل را بازنویسی کرده و مقدار مجھول را به دست

می‌آوریم:

$$\frac{gCO_2}{gCO} = \frac{x \frac{mol}{L} \times 5L \times 44 \frac{g}{mol}}{(1/9 - 2x) \frac{mol}{L} \times 5L \times 28 \frac{g}{mol}} = 2/2$$

$$\Rightarrow x = 0.7 mol \cdot L^{-1}$$

اکنون با دادن مقدار مجھول، خواسته‌های مسئله را محاسبه می‌کنیم:

$$K = \frac{[CO_2]^2}{[CO]^3} = \frac{0.7^2}{(1/9 - 0.7)^3} = \frac{0.7^2}{(0.5)^3} = 2.8 \frac{L}{mol}$$

$$Ra = \frac{2x}{1/9} \times 100 = \frac{2(0.7)}{1/9} \times 100 = 134$$

(شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

(سیدرضا رضوی)

«۱۰۶- گزینه ۱»

تنها مورد پ درست است.

دلیل نادرستی سایر موارد:

آ) کوارتر نمونه خالص از سیلیس محسوب می‌شود.

ب) با توجه به اینکه سیلیس یک جامد کوالانسی و (CO₂(s)) یک جامد مولکولی است، ساختار مشابهی ندارند.

ت) عنصرهای اصلی سازنده جامدات کوالانسی در طبیعت کربن و سیلیسیم هستند.

(شیمی پله‌های از هنر، زیبایی و مانگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(مسعود بعفری)

«۱۰۷- گزینه ۲»

عبارت‌های دوم و سوم نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: برای به دست آوردن شمار اتم‌های هیدروژن از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

(شمار حلقه‌ها + شمار پیوندهای دوگانه) - ۲

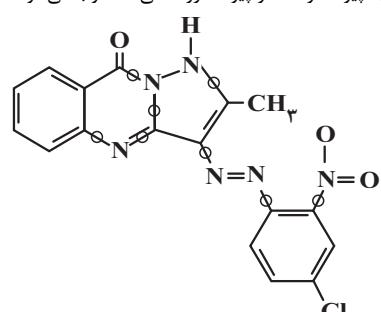
(شمار اتم‌های هالوژن) - N + (شمار پیوندهای سه‌گانه) - ۴

$$\Rightarrow H = 2(17) + 2 - 2(11 + 4) - 4(6) + 6 - 1 = 11$$

⇒ فرمول مولکولی C₁₇H₁₁N₆O₃Cl

عبارت دوم: با توجه به شکل زیر، ۹ پیوند کوالانسی بین اتم‌های نیتروژن و کربن دیده

می‌شود دقت کنید پیوند دوگانه دو پیوند کوالانسی محسوب می‌شود.

عبارت سوم: در محدوده مرئی، رنگدانه سبز تمام طول موج‌ها را به جز رنگ سبز جذب

می‌کند و رنگدانه نارنجی تمام طول موج‌ها را به جز رنگ نارنجی را جذب می‌کند با

توجه به اینکه تمامی شرایط یکسان فرض شده، پس از دست زمان مشابه دمای رنگدانه

نارنجی بیشتر خواهد بود زیرا ارزی نور سبزی که این رنگدانه جذب می‌کند بیشتر از

نور نارنجی است که رنگدانه دیگر جذب می‌کند.

(شیمی پله‌های از هنر، زیبایی و مانگاری) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

(هادی مهدی‌زاده)

«۱۰۸- گزینه ۳»

عبارت‌های (ب) و (ت) نادرست‌اند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (ب): کاتالیزگرهای شیمیایی تأثیری بر آنتالپی ندارند.

عبارت (ت): واکنش گاز هیدروژن با گاز اکسیژن در حضور توری پلاتینی سریع‌تر است.

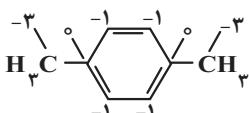
(شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر) (شیمی ۳، صفحه‌های ۹۶ و ۹۹)

(سروش عبادی)

«۱۱۰- گزینه ۴»

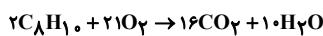
همه عبارت‌های داده شده درست هستند. بررسی عبارت‌ها:

آ) ساختار پارازایلن و عدد اکسایش اتم‌های کربن آن به صورت رو به روست: بنابراین در ساختار پارازایلن، ۴ اتم C دارای عدد اکسایش ۱، ۲ اتم کربن دارای عدد اکسایش صفر و ۲ اتم کربن دارای عدد اکسایش ۳- هستند.

ب) فرمول مولکولی پارازایلن به صورت C₈H₁₀ و فرمول مولکولی استینین به صورت C₈H₈ است؛ بنابراین شمار اتم‌های کربن موجود در هر مولکول این دو ماده برابر است.

پ) همانطور که از ساختار پارازایلن مشخص است، هر واحد پارازایلن، ۵ پیوند C-C و ۳ پیوند C=C در ساختار خود دارد.

ت) معادله واکنش سوختن کامل پارازایلن و مقدار هوای مورد نیاز برای سوختن یک مول آن برابر است با:

$$1mol C_8H_{10} \times \frac{21mol O_2}{2mol C_8H_{10}} \times \frac{22/4LO_2}{1mol O_2} \times \frac{100L}{20LO_2} = 1176L$$

(شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

(سید پوار نظری)

«۱۱۶- گزینه ۲»

مجموعه داده شده شامل ۷ عضو است و ما قصد داریم که یک زیرمجموعه ۴ عضوی از این مجموعه انتخاب کنیم، پس:

$$n(S) = \binom{7}{4} = \frac{7!}{4!3!} = 35$$

از طرفی می‌دانیم که مجموعه داده شده شامل ۴ عضو اول و ۳ عضو غیراول است. حال می‌خواهیم که مجموعه ۴ عضوی انتخاب شده حداقل ۲ عضو اول داشته باشد، لذا برای بهدست آوردن تعداد حالت‌های مطلوب داریم:

$$\begin{aligned} n(A) &= \frac{\binom{4}{4}\binom{3}{3}}{\text{هر عضو اول}} + \frac{\binom{4}{3}\binom{3}{1}}{\text{۳ عضو اول}} + \frac{\binom{4}{2}\binom{3}{2}}{\text{۲ عضو غیراول}} \\ &\quad \text{اول} \quad \text{اول، غیراول} \end{aligned}$$

$$n(A) = (6 \times 3) + (4 \times 3) + 1 = 18 + 12 + 1 = 31$$

بنابراین احتمال مورد نظر برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{31}{35}$$

(احتمال) (ریاضی ا، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۱)

(لیلا مرادی)

«۱۱۷- گزینه ۱»

ارتفاع AH بر ضلع BC عمود است. پس اول باید شبیه BC را بهدست آوریم و قرینه و معکوس کنیم:

$$m_{BC} = \frac{y_C - y_B}{x_C - x_B} = \frac{-2 - 0}{1 - 3} = 1 \Rightarrow m_{AH} = -\frac{1}{1} = -1$$

$$AH : y - 2 = -1(x - (-1)) \Rightarrow y = -x + 1$$

و برای محاسبه طول AH، معادله ضلع BC را باید بهدست آوریم و فاصله نقطه را از این خط محاسبه کنیم:

$$BC : y - 0 = 1(x - 3) \Rightarrow y = x - 3$$

$$\Rightarrow x - y - 3 = 0$$

$$\Rightarrow AH = \sqrt{\frac{|-1 - 2 - 3|}{\sqrt{(1)^2 + (-1)^2}}} = \sqrt{\frac{6}{\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}}} = 3\sqrt{2}$$

(هنرسه تطبیقی و هیر) (ریاضی ا، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

(همید علیزاده)

«۱۱۸- گزینه ۴»

برای محاسبه محل برخورد دو تابع، آنها را مساوی هم قرار می‌دهیم:

$$f(x) = g(x) \Rightarrow 2x^2 + mx + m^2 = x^2 + x - \lambda m$$

$$\Rightarrow 2x^2 + (m-1)x + m^2 + \lambda m = 0$$

ریاضی

«۱۱۱- گزینه ۲»

به کمک واسطه حسابی داریم:

$$\begin{aligned} a_1 + a_2 + a_3 &= 12 \rightarrow 3a_2 = 12 \rightarrow a_2 = 4 \Rightarrow 6d = 12 \Rightarrow d = 2 \\ a_7 + a_8 + a_9 &= 48 \rightarrow 3a_8 = 48 \rightarrow a_8 = 16 \end{aligned}$$

(مجموعه، الگو و دنباله) (ریاضی ا، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۱)

(پژوهان طهرانیان)

«۱۱۲- گزینه ۴»

$$\begin{aligned} \frac{3}{\cos x} + \frac{7}{\sin x} &= 0 \Rightarrow \frac{3}{\cos x} = -\frac{7}{\sin x} \Rightarrow \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{-7}{3} = \tan x \\ \Rightarrow \cot x &= -\frac{3}{7} = -\left(-\frac{7}{3}\right) = \frac{-9+49}{21} = \frac{40}{21} \end{aligned}$$

(مثلثات) (ریاضی ا، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲، ۳۴ و ۴۳)

(بابک سادات)

«۱۱۳- گزینه ۴»

اگر صورت کسر را تجزیه کنیم متوجه می‌شویم که عبارت $\frac{x-2}{x}$ همواره نامنفی بوده و ریشه آن یعنی $x = 2$ تک جواب ایجاد شده توسط عامل مربع کامل است. پس $c = 2$ از طرفی با توجه به حضور $x = 2$ در بازه‌های جواب، a و b ریشه‌های مخرج هستند و ضرب آنها برابر -5 است، بنابراین:

$$abc = -5 \times 2 = -10$$

(معادله و تامعادله) (ریاضی ا، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

(محمدحسن سلامی‌حسینی)

«۱۱۴- گزینه ۳»

$$\begin{cases} x = 3 \Rightarrow 4f(5) - f(3) = 14 \xrightarrow{f(3)=2} f(5) = 4 \\ x = 5 \Rightarrow 4f(7) - f(5) = 26 \xrightarrow{f(5)=4} f(7) = 7 / 5 \end{cases}$$

(تابع) (ریاضی ا، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۱۳)

(جویانپیش نیکنام)

«۱۱۵- گزینه ۴»

مرحله اول: انتخاب یک عدد فرد از بین ۵ عدد فرد $\leftarrow 5$ حالت
 مرحله ۲: انتخاب یکی از سه جایگاه دهگان، صدگان و هزارگان برای عدد فرد $\leftarrow 3$ حالت
 مرحله ۳: قرار دادن ۴ عدد زوج در سه جایگاه باقیمانده و جایگشت آنها:
 $4 \times 3 \times 2 = 24 \leftarrow$

$$5 \times 3 \times 24 = 360$$

(شمارش، بدون شمردن) (ریاضی ا، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۳۲)

(سعیل مسن‌ثانپور)

«۱۲۱- گزینه ۲»

با توجه به قضیه تالس داریم:

$$\begin{aligned} FE \parallel AC &\rightarrow \frac{GE}{CE} = \frac{GF}{AF} \\ FD \parallel AB &\rightarrow \frac{GD}{BD} = \frac{GF}{AF} \Rightarrow \frac{GE}{CE} = \frac{GD}{BD} \Rightarrow \frac{x-1}{x+1} = \frac{2}{x} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow x^2 - x = 2x + 2 \rightarrow x^2 - 3x - 2 = 0 \Rightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{17}}{2}$$

$$\xrightarrow{x>1} x = \frac{3 + \sqrt{17}}{2}$$

(هنرسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۳۱ تا ۴۱)

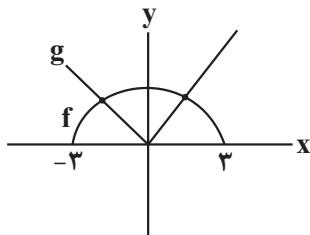
(سعید پناهن)

«۱۲۲- گزینه ۳»

برای تعریف شده بودن تابع داده شده لازم است f و g تعریف شده باشد ومخرج عبارت صفر نشود. اشتراک دامنه‌های f و g همان بازه $[-3, 3]$ می‌باشد، اما در

مورد مخرج کسر داریم:

$$f^2 - fg = 0 \Rightarrow f(f-g) = 0 \Rightarrow \begin{cases} f = 0 \\ f-g = 0 \end{cases} \Rightarrow f = g$$

در دو عدد -3 و 3 حاصل f ، صفر می‌شود و نیز با رسم نمودار توابع g و f در می‌باییم که در دو نقطه تساوی $f = g$ برقرار می‌باشد:پس در کل، تابع فوق 4 عدد از دامنه f را شامل نمی‌شود.

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۰)

(پژمان طهرانیان)

«۱۲۳- گزینه ۲»

$$\alpha = \frac{L}{r} \rightarrow \alpha = \frac{12\pi}{9} = \frac{4\pi}{3}$$

حال خواهیم داشت:

$$\cos\left(\frac{4\pi}{3} - \alpha\right) = -\sin\alpha = -\sin\frac{4\pi}{3} = -\sin\left(\pi + \frac{\pi}{3}\right) = \sin\frac{\pi}{3}$$

$$\sin(3\pi - 2\alpha) = \sin 2\alpha = \sin 2\left(\frac{4\pi}{3}\right) = \sin\left(4\pi - \frac{\pi}{3}\right) = \sin\frac{\pi}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}$$

(مثلاً) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

$$\Rightarrow x_1 x_2 = \frac{c}{a} = 4/5 \Rightarrow \frac{m^2 + \lambda m}{2} = 4/5 \Rightarrow m^2 + \lambda m - 9 = 0$$

$$\Rightarrow (m+9)(m-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m=1 \Rightarrow 2x^2 + 9 = 0 \Rightarrow \text{غیر قابل حل} \\ m=-9 \Rightarrow 2x^2 - 10x + 9 = 0 \Rightarrow \Delta > 0 \end{cases} \checkmark$$

$$\Rightarrow S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{10}{2} = 5$$

(هنرسه) تحلیلی و هیر (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

«۱۱۹- گزینه ۴»

(بابک سارات)

ابتدا در هر دو سمت معادله، مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{x-1-(x+3)}{x^2+2x-3} = \frac{x+2-(x+6)}{x^2+8x+12}$$

$$\Rightarrow \frac{-4}{x^2+2x-3} = \frac{-4}{x^2+8x+12}$$

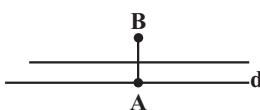
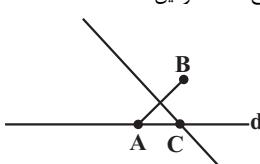
$$\Rightarrow x^2+2x-3 = x^2+8x+12 \Rightarrow 6x = -15 \Rightarrow x = \frac{-15}{6} = -\frac{5}{2}$$

$$\log_2(2 - 4(\frac{-5}{2})) = \log_2^4 = 4$$

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۴ و ۱۰۹ تا ۱۱۴)

«۱۲۰- گزینه ۲»

(سعیل مسن‌ثانپور)

صفحه شامل خط d و نقطه B را در نظر بگیرید. ۲. حالت پیش می‌آید:(۱) اگر AB بر خط d عمود باشد، نقاطی که از A و B به یک فاصله‌اند، روی عمود منصف آن قرار دارند که موازی با خط d است و آن راقطع نمی‌کند. پس در این حالت صفر جواب داریم.(۲) اگر AB بر خط d عمود نباشد، عمود منصف AB خط d را فقط در یک نقطه می‌کند. نقطه C تنها پاسخ مسئله در این حالت است.چون نقطه A روی خط d قرار دارد، امکان ندارد مسئله بی‌شمار جواب داشته باشد.

(هنرسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

$$\left\{ \begin{array}{l} -a = -11 \Rightarrow a = 11 \\ \\ \text{و} \\ \lim_{x \rightarrow (\frac{1}{10})^-} \left[-\frac{1}{x} \right] + b = -11 \Rightarrow 1 + b = -11 \Rightarrow b = -20 \end{array} \right. \quad (\text{II})$$

$$\xrightarrow{\text{I, II}} a + b = 11 + (-20) = -9$$

(در و پیوستگی) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

(جهانپیش یکنام)

۱۲۷- گزینه «۲»

$B = \{m \in \mathbb{R} \mid m > 0\}$ خارج شده آبی نباشد) - کل حالات $\Rightarrow n(B) = \text{حداقل یک مهره آبی}$

$$= \binom{6}{4} - \binom{6}{5} = 126 - 15 = 111$$

$A = \{m \in \mathbb{R} \mid m < 0\}$ مهره سبز و یک مهره آبی

$$\Rightarrow P(A | B) = \frac{n(A \cap B)}{n(B)} = \frac{n(A)}{n(B)} = \frac{20 \times 3}{111} = \frac{20}{37}$$

توجه: $A \subseteq B \Rightarrow A \cap B = A$

(احتمال) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(امیر هوشک انصاری)

۱۲۸- گزینه «۱»

x_i واریانس داده‌های $= \frac{1}{4} = 0 / 25$ اندیف معیار داده‌های

$= 0 / 2x_i = 0 / 8x_i = 0 / 8$ واریانس داده‌های جدید

$$\frac{64}{100} \times \frac{1}{16} = 0 / 0.4$$

(آمار) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۶۳)

(علیل احمدی بریلوچ)

۱۲۹- گزینه «۴»

ابتدا برد تابع (x) را به دست می‌آوریم:

$$-x^2 \leq 0 \xrightarrow{+1} 1 - x^2 \leq 1 \xrightarrow{\sqrt{\cdot}} 0 \leq \sqrt{1 - x^2} \leq 1 \Rightarrow 0 \leq g(x) \leq 1$$

پس برد تابع (x) f را در دامنه $[0, 1]$ به دست می‌آوریم. تابع f از جمع دو تابع اکیداً

صعودی به دست آمده است پس به ترتیب دامنه، برد به دست می‌آید.

$$\left. \begin{array}{l} x = 0 \rightarrow f(0) = 0 \\ x = 1 \rightarrow f(1) = 2 \end{array} \right\} \Rightarrow R_f = [0, 2]$$

پس برد تابع (x) (fog) شامل سه عدد صحیح می‌شود.

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۳ و ۵۲)

(امیر هوشک انصاری)

$$[\log_3^{15}] = ?$$

$$3^3 < 15 < 3^4 \rightarrow 2 < \log_3^{15} < 3 \rightarrow [\log_3^{15}] = 2$$

$$[\log_{\frac{1}{3}}^{300}] = [-\log_3^{300}] = ?$$

$$3^5 < 300 < 3^6 \rightarrow 5 < \log_3^{300} < 6$$

$$\rightarrow -6 < -\log_3^{300} < -5 \Rightarrow [-\log_3^{300}] = -5$$

$$A = 2 - 5 = -3$$

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶ و ۱۰۹)

۱۲۴- گزینه «۱»

(ممیر علیزاده)

۱۲۵- گزینه «۴»

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} 2x = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 1}{\sqrt{x - 1}} \xrightarrow{\text{مهم}} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(x+1)}{\sqrt{x-1}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(\sqrt{x-1})(\sqrt{x+1})(x+1)}{\sqrt{x-1}} = \lim_{x \rightarrow 1^+} (\sqrt{x+1})(x+1) = 4$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} [2 - x] = [2^+] = 2$$

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 1^+} (f \cdot g)(x) = 2 \times 4 = 8 \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} (f \cdot g)(x) = 2 \times 2 = 4 \end{array} \right\} \Rightarrow 8 - 4 = 4$$

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۲۶- گزینه «۳»

(محمدان پوریان)

$$\lim_{x \rightarrow (-\frac{1}{10})^+} \frac{1}{x} = -10 > 0 \text{ باشد، آنگاه } -10 < -\frac{1}{x} \text{ و در نتیجه}$$

می‌شود. وقتی $x = -10 > -\frac{1}{x}$ ، آنگاه $-10 < -\frac{1}{x}$ و در نتیجه

$$\lim_{x \rightarrow (-\frac{1}{10})^-} \frac{-1}{x} = \frac{-1}{-\frac{1}{10}} = 10 \text{ می‌باشد. چون تابع } f \text{ در } x = -\frac{1}{10} \text{ پیوسته است، پس مقدار تابع و}$$

حد چپ برابر با حد راست یعنی $-10 = 10$ می‌باشد. بنابراین:

(نیما کلیو، بان)

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 3, f'(2) = \frac{1}{3}$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-f(x) + (f(x))'}{x^2 - x^2 - x - 2} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(f(x) - 3)(f(x) + 3)f'(x)}{(x - 2)(x^2 + x + 1)} \quad (\text{روش اول}) \\ &= f'(2) \times \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x)(f(x) + 3)}{x^2 + x + 1} \\ &\Rightarrow \frac{1}{3} \times \frac{3 \times 6}{7} = \frac{6}{7} \end{aligned}$$

«۱»-گزینه ۱۳۴

(توفید اسدی)

$$f^{-1}(g(a)) = 3 \rightarrow g(a) = f(3) = 6 \rightarrow a = g^{-1}(6) = 4 \rightarrow a = 4$$

از طرفی:

$$\begin{aligned} f\left(\frac{a}{3}\right) = g\left(\frac{b}{7}\right) \rightarrow f\left(\frac{4}{3}\right) = \frac{4}{3} + 2 = \frac{10}{3} = g\left(\frac{b}{7}\right) \\ \Rightarrow g^{-1}\left(\frac{10}{3}\right) = \frac{b}{7} \rightarrow \frac{36}{7} = \frac{b}{7} \Rightarrow b = 36 \end{aligned}$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۵)

روش دوم) همپیتال

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{-f(x) + (f(x))'}{x^2 - x^2 - x - 2} = \frac{-f(2) + (f(2))'}{8 - 8} : \text{ مبهم}$$

$$\begin{aligned} &\xrightarrow{\text{رفع ابهام}} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-f'(x) + 3(f(x))'f'(x)}{3x^2 - 2x - 1} = \frac{-9 \times \frac{1}{3} + 3 \times 9 \times \frac{1}{3}}{12 - 4 - 1} \\ &= \frac{-3 + 9}{7} = \frac{6}{7} \end{aligned}$$

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳، ۶۶ تا ۶۹)

(نیما کلیو، بان)

«۴»-گزینه ۱۳۵

$$f(1) = \frac{1+1}{g(1)} \Rightarrow g(1) = \frac{1}{f(1)} \Rightarrow g(1) = \frac{1}{-1} = -1$$

$$f(x) = \frac{x+1}{g(x)} \Rightarrow f(x)g(x) = x+1 \Rightarrow f'(x)g(x) + f(x)g'(x) = 1$$

$$\xrightarrow{x=1} f'(1)g(1) + f(1)g'(1) = 1$$

$$\Rightarrow (-3)(-1) + (-2)g'(1) = 1 \rightarrow 3 - 2g'(1) = 1 \Rightarrow g'(1) = 1$$

(مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(فرشاد مسندزاده)

«۱»-گزینه ۱۳۶

$$\begin{aligned} f(x) = ax^2 + bx + c \\ f'(x) = 2ax + b \\ f''(x) = 2a \end{aligned} \Rightarrow f + f' + f'' = ax^2 + (2a+b)x + c + b + 2a$$

$$= x^2 + x + 1 \\ \Rightarrow a = 1, 2 + b = 1 \Rightarrow b = -1, c - 1 + 2 = 1 \Rightarrow c = 0$$

$$\Rightarrow f(x) = x^2 - x \quad \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - x}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x(x-1)}{x-1} = 1$$

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳، ۶۶ تا ۶۹)

(غیریمه و لیزاده)

«۱»-گزینه ۱۳۱

$$\tan\left(\frac{\pi}{2}x\right) - \cot\left(\frac{\pi}{2}x\right) = -2\cot\left(\frac{\pi}{2}x\right) = -2\cot(\pi x)$$

$$T = \frac{\pi}{|\pi|} = 1$$

(مثلثات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

(پویان طهرانیان)

«۴»-گزینه ۱۳۲

$$I) \cos 4x = 2 \cos^2 \lambda x - 1$$

$$II) \sin^2 4x = \frac{1 - \cos 4x}{2}$$

$$\xrightarrow{I, II} 2\left(\frac{1 - \cos 4x}{2}\right) + 2 \cos^2 \lambda x - 1 - 4 = 0$$

$$\begin{aligned} 2\cos^2 \lambda x - 3\cos \lambda x - 2 = 0 \quad \begin{cases} \cos \lambda x = -\frac{1}{2} \\ \cos \lambda x = 2 \end{cases} \quad \checkmark \\ \cos \lambda x = \cos \frac{2\pi}{3} \rightarrow \lambda x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \end{aligned}$$

$$\xrightarrow{+8} x = \frac{k\pi}{4} \pm \frac{\pi}{12} \begin{array}{l} \text{بزرگترین ریشه} \\ \text{منفی} \end{array} \rightarrow x = -\frac{\pi}{12}$$

(مثلثات) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(اصدرضا ذکریزاده)

«۴»-گزینه ۱۳۳

فرض می‌کنیم $f(x) = ax + b$ در این صورت:

$$\begin{cases} f(1) = -2 \\ f^{-1}(2) = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} f(1) = -2 \\ f(3) = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a + b = -2 \\ 3a + b = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -4 \end{cases}$$

$$f(x) = 2x - 4 \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{1}{2}x + 2$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x+2)}{f^{-1}(1-x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2(x+2) - 4}{\frac{1}{2}(1-x) + 2} = \frac{2}{-\frac{1}{2}} = -4$$

(مر بینوایت و مر در بینوایت) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

$$\begin{cases} AF = LI = 8 \\ AD = 10 \end{cases} \Rightarrow FD = 6 \xrightarrow{FL=11} DL = 5$$

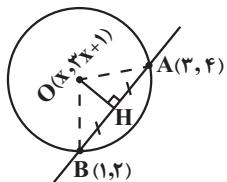
در نتیجه:

$$\frac{1}{2} \times (DL + AL) \times LI \times HI = \frac{1}{2} \times (5+11) \times 8 \times 7 \\ = 448$$

(هندسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۳۷ و ۱۴۰)

(سید هوار نظری)

می‌دانیم که مرکز دایره روی خط به معادله $y = 3x + 1$ قرار دارد. بنابراین مختصات مرکز دایره به صورت $(x, 3x + 1)$ است از طرفی نقطه H وسط وتر AB است، پس مختصات آن برابر است با:

$$H\left(\frac{3+1}{2}, \frac{4+2}{2}\right) \Rightarrow H(2, 3)$$

و جون OH بر AB عمود است در نتیجه

$$\begin{aligned} m_{OH} \times m_{AB} &= -1 \\ m_{OH} &= \frac{3-(3x+1)}{2-x} \\ m_{AB} &= \frac{2-4}{1-3} = 1 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow -3x + 2 = x - 2 \Rightarrow x = 1$$

بنابراین مختصات مرکز دایره به صورت $O(1, 4)$ است و برای اندازه شعاع دایره کافی است که طول OB یا OA را پیدا کنیم که برابر است با $OA = OB = R = 2$ از طرفی.

$$x^2 + y^2 + 2x - 8y = 6 \Rightarrow R' = \sqrt{23}, O'(-1, 4)$$

$$\begin{cases} |OO'| = 2 \\ |R-R'| = |2-\sqrt{23}| \approx 2/8 \end{cases}$$

چون $|OO'| < |R-R'|$ است، پس دو دایره متقابل هستند.

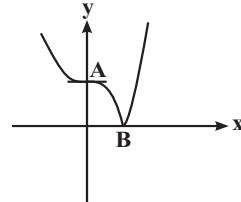
(هندسه) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶)

(سروش موئینی)

$$\begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 1 \\ \hline \end{array} \Rightarrow AB = \sqrt{2}$$

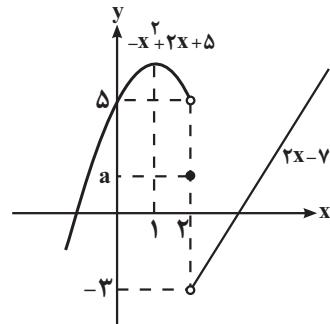
«۳»-گزینه ۱۳۷

با توجه به شکل، نقاط با طول ۱ و ۱ بحرانی‌اند و داریم:

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹ و ۱۱۳)

«۳»-گزینه ۱۳۸

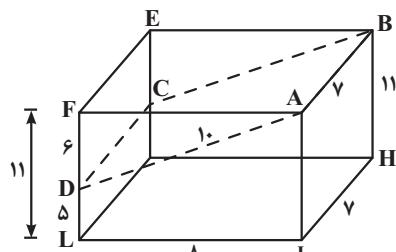
نمودار تابع f را رسم می‌کنیم. با توجه به نمودار، واضح است که اگر $x > 5$ باشد،تابع f در $x = 2$ نسبی و اگر $-3 \leq x \leq 2$ باشد، f نسبی دارد. پسبرای اینکه تابع f فقط در یک نقطه $(1, 1)$ اکسترم نسبی (ماکزیمم نسبی) داشتهباشد، باید $-3 \leq x \leq 5$ باشد. ۸ مقدار صحیح برای a قابل قبول است.

(کاربرد مشتق) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹ و ۱۱۳)

«۳»-گزینه ۱۳۹

می‌دانیم سطح مقطع صفحه ABCD با مکعب مستطیل برابر ۷۰ واحد مربع است،

پس:

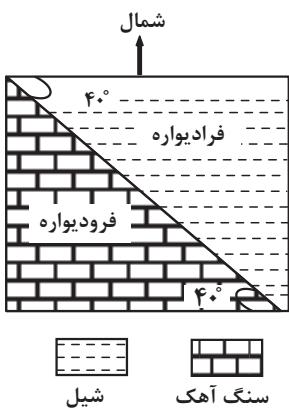
$$\begin{cases} AB = HI = 7 \\ S_{ABCD} = 70 \end{cases} \Rightarrow 7 \times AD = 70 \Rightarrow AD = 10$$

از طرفی به کمک قضیه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه AFD داریم:

(فرشید مشعرپور)

«۱۴۴-گزینه ۲»

گسل معکوس حاصل تنفس فشاری است. در گسل معکوس، فرادیواره نسبت به فرودیواره به سمت بالای شیب (در این سوال در جهت شمال غربی) و فرودیواره به سمت پایین شیب (در این سوال در جهت جنوب شرقی) جابه‌جا می‌شود. شیب گسل نیز در سوال فوق، 40° درجه است.

(ترکیبی) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۶۳ و ۹۱)

(بهزاد سلطانی)

«۱۴۵-گزینه ۲»

در صورتی که لایه‌های سنگی طوری خم شوند که لایه‌های جدیدتر در مرکز و لایه‌های قدیمی تر در حاشیه قرار گیرند، ناویدیس تشکیل می‌شود. با توجه به وجود آثار مربوط به نخستین پرندگان (دوره ژوراسیک) در لایه‌های A و ترتیب سنی لایه‌ها از حاشیه به مرکز (از قدیم به جدید)، گزینه ۲ صحیح است.

(ترکیبی) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۹۱)

(فرشید مشعرپور)

«۱۴۶-گزینه ۲»

با توجه به زمان دریافت امواج مختلف توسط لرزه‌نگار می‌توان فهمید که سرعت موج c از امواج دیگر بیشتر است و پس از آن به ترتیب موج a، موج d و در نهایت موج b دریافت شده‌اند. در نتیجه، موج c همان موج طولی، موج a همان موج عرضی، موج d همان موج لاو و موج b همان موج ریلی است.

d	c	B	a	عنوان موج
۱۲:۱۶:۵۸,۹	۱۲:۱۶:۳۱,۲	۱۲:۱۶:۵۹,۱	۱۲:۱۶:۵۶,۴	زمان
دریافت				
سطحی لاو	طولی با اولیه	سطحی ریلی	عرضی با ثانویه	نوع موج

(فرشید مشعرپور)

«۱۴۱-گزینه ۴»

فلورسیس دندانی عارضه‌ای بازگشت‌ناپذیر است و برای تخریب بافت مینای دندان ایجاد می‌شود. بنابراین اثرات آن برای همیشه باقی می‌ماند. پس گزینه ۴ نادرست است. عبارت‌های بیان شده در سایر گزینه‌ها درست هستند. فلورز در ترکیب کانه‌های رسی و میکائی سیاه به مقدار زیاد وجود دارد (گزینه ۲۲). در صورتی که آبهای طبیعی دارای بی‌هنجاری مثبت فلورز باشد، حدود ۲ تا ۸ برابر مقدار معمول فلورز را وارد بدن می‌کند (گزینه ۳۳). در این حالت، دندان‌ها همچنان در برابر پوسیدگی مقاوم هستند و تنها ممکن است با لکه‌های تیره‌ای پوشیده شوند که زیبایی دندان را از بین می‌برد (گزینه ۱۱).

(زمین‌شناسی و سلامت) (زمین‌شناسی، صفحه ۸۱)

«۱۴۲-گزینه ۴»

(بهزاد سلطانی)

عنصر قلع در کانسنگ‌های گرمابی تشکیل شده و منشأ تشکیل آن آبهای گرم است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: پلاتین در کانسنگ‌های ماقمابی و رسوبی تشکیل می‌شود.
گزینه ۲۲: طلا در کانسنگ‌های گرمابی به صورت رگه‌ای و کانسنگ‌های رسوبی تشکیل می‌شود.

گزینه ۳۳: روی در کانسنگ‌های گرمابی و رسوبی تشکیل می‌شود.
(منابع معرفی و ذخایر انرژی، زیربنای تمدن و توسعه)
(زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

«۱۴۳-گزینه ۴»

(سراسری ۹۹ تهرین (افل کشور))

با توجه به کلید اعلام شده توسط سازمان سنجش گزینه ۴ درست است. علت نادرست بودن گزینه ۴ را می‌توان این گونه استنباط کرد که بالاست به نگهداری ریل‌ها کمک می‌کند ولی مقاومت و پایداری سطح زمین به عوامل دیگری بستگی دارد و بالاست در آن نقشی ندارد.

(زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی)

(زمین‌شناسی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(فرشید مشعرپور)

با توجه به نقشه کتاب درسی (صفحه ۴۳)، حوضه‌های آبریز فلات مرکزی و دریاچه ارومیه هم‌مرز نیستند.

(منابع آب و فاک) (زمین‌شناسی، صفحه ۴۳)

(سید مصطفی (هنوی))

آبخوان‌های تحت فشار دارای سطح پیزومتریک هستند. براساس بخش یادآوری کتاب درسی در صفحه ۴۷، آبخوان‌های تحت فشار حاوی یک لایه آبدار بین دو لایه نفوذناپذیر هستند. همانطور که از فصل دوم کتاب درسی و بخش تلمه‌های نفتی به یاد دارید، شیل‌ها و گچ‌ها سنگ‌های نفوذناپذیر هستند. ماسه‌سنگ و سنگ‌های آهک حفره‌دار نیز تخلخل و نفوذناپذیری بالایی دارند. رس‌ها بسیار متخلخل‌اند اما نفوذناپذیری کمی دارند. آبرفت‌ها و آهک کارستی نیز قابلیت تشکیل لایه آبدار آبخوان را دارند. براساس توضیحات بیان شده گزینه ۴ بیانگر یک آبخوان تحت فشار است که لایه نفوذناپذیر گچ در بالا و لایه نفوذناپذیر شیل در پایین، لایه آبدار آهک کارستی را دربرگرفته‌اند.

(زمین‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۳۹ و ۴۱)

۱۵۰- گزینه «۴»

موج b (موج ریلی) ذرات را در یک مدار دایره‌ای به ارتعاش درآورده و از سطح به عمق کاهش پیدا می‌کند (با افزایش عمق تضعیف می‌شود) (اثبات درستی گزینه ۲).

بررسی سایر گزینه‌ها:

در موج a (موج عرضی) راستای ارتعاش ذرات عمود بر امتداد انتشار موج است (با توجه به شکل ۶-۳ کتاب) (رد گزینه ۱).

موج c (موجی طولی یا اولیه) در کانون زمین لرزه ایجاد می‌شود و در داخل زمین منتشر می‌گردد (رد گزینه ۳).

حرکت موج d (موج لاو) به مواد سطح زمین بوده و سبب حرکت زمین به چپ و راست می‌شود (با توجه به شکل ۶-۴ کتاب) (رد گزینه ۴).

(پویایی زمین) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

(فرشید مشعرپور)

۱۴۷- گزینه «۳»

زغال‌سنگ دارای مقدار زیادی از عناصر فلور و آرسنیک بوده که در اثر سوزاندن آن آزاد شده و وارد محیط و مواد غذایی می‌شوند. در نتیجه؛ سوزاندن زغال‌سنگ باعث بی‌هنجاری مثبت فلور و آرسنیک می‌شود.

(زمین‌شناسی و سلامت) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(بیژناد سلطانی)

۱۴۸- گزینه «۲»

ذخایر گاز خانگیران سرخس در شمال شرق، در داخل سنگ‌های رسوی پهنه‌کپه‌داغ قرار دارند. از ویژگی‌های این پهنه، توالی رسوی منظم می‌باشد.

(زمین‌شناسی ایران) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۷، ۱۱۲ و ۱۱۴)

(بیژناد سلطانی)

۱۴۹- گزینه «۳»

گسل انار دارای راستای شمالی - جنوبی و گسل ترود تقریباً دارای راستای شرقی - غربی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کپه‌داغ، تبریز؛ راستای شمال غربی - جنوب شرقی

گزینه «۲»: کازرون و خاورنه؛ راستای شمالی - جنوبی

گزینه «۴»: ناییند، هلیل‌رود؛ راستای شمالی - جنوبی

(زمین‌شناسی ایران) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۱۴)

دانشگاه

علمی

مدد

زدن

(کلنوش شمس)

۱۵۴- گزینه «۴»

در شش ماهه دوم سال خورشید بر عرض‌های جغرافیایی صفر تا $23/5^{\circ}$ جنوبی قائم (آفرینش کیوان و تکوین زمین) می‌تابد.

(زمین‌شناسی، صفحه ۱۱۴)

(بهرزاد سلطانی)

۱۵۲- گزینه «۲»

عقيق یک نوع کوارتز نیمه‌قیمتی با ترکیب شیمیایی SiO_4 است. درصد وزنی کوارتز در پوسته جامد زمین، ۱۲ درصد است. فیروزه (نوعی گوهر قدیمی با ترکیب فسفاتی) و یاقوت (نوعی کرندوم با ترکیب اکسید آلمینیم) از انواع گوهرها هستند که درصد وزنی بنیان سازنده آن‌ها در مقایسه با کانی عقیق، کمتر است.

(عرفان حاشمی)

۱۵۵- گزینه «۳»

مراحل ویلسون به ترتیب:

بازشده‌گی - گسترش - بسته شدن - برخورد

بازشده‌گی: شرق افریقا (آتششان‌های کنیا و کلیمانجارو)

گسترش: بستر اقیانوس اطلس - بستر دریای سرخ

بسته شدن: دراز گودال و جزایر اقیانوسی اقیانوس آرام - بسته شدن اقیانوس تیتانیس

برخورد: هیمالیا (برخورد هند به آسیا) - زاگرس (برخورد عربستان به ایران)

(آفرینش کیوان و تکوین زمین)

(زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آمیختن نوعی کوارتز (بنفس) است.

گزینه «۳»: کانی‌های رسی جزو کانی‌های گوهری نیستند.

گزینه «۴»: مسکوپوت یک کانی صنعتی است نه گوهری.

(منابع معدنی و ذخایر انرژی، زیربنای تمدن و توسعه)

(زمین‌شناسی، صفحه‌های ۲۸، ۳۰، ۳۴، ۳۵ و ۳۶)

(کلنوش شمس)

۱۵۳- گزینه «۳»

با گذشت زمان و سرد شدن این گوی مذاب، حدود ۴ میلیارد سال قبل، سنگ‌های آذرین به عنوان نخستین اجزای سنگ کره تشکیل شدند؛ سپس با فوران آتششان‌های متعدد، گازهایی که از داخل زمین خارج شدند، به تدریج گازهای مختلف مانند اکسیژن، هیدروژن، نیتروژن، هواکره را به وجود آورند. در ادامه، کره زمین سردتر شد و بخار آب به صورت مایع درآمد و آب کره تشکیل شد. با تشکیل اقیانوس‌ها و تحت تأثیر انرژی خورشید، شرایط برای تشکیل زیستکره فراهم و زندگی انواع تکیاخته‌ها در دریاهای کم‌عمق آغاز شد. به وجود آمدن چرخه آب، باعث فرسایش سنگ‌ها، تشکیل رسوبات و سنگ‌های رسوبی گردید. در ادامه، با حرکت ورقه‌های سنگ کره و ایجاد فشار و گرمای زیاد در مناطق مختلف، سنگ‌های دگرگونی به وجود آمدند.

(آفرینش کیوان و تکوین زمین)

(زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

